

מבקר המדינה

**דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות
ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים**

דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

**דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות
השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד
31.3.15**

דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

מבקר המדינה

**דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות
ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות
לכנסת העשרים**

דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

**דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של
הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד
31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973**

ירושלים, תשרי התשע"ז, אוקטובר 2016

מס' קטלוגי 16-211
דוח מיוחד : ISSN 0793-1948

ניתן להוריד גרסה אלקטרונית של דוח זה
מאתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה
www.mevaker.gov.il

תוכן העניינים

פרק ראשון

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים 9

פרק שני

דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15 65

פרק שלישי

נתונים על תרומות וערבויות שקיבלו הסיעות

תרומות וערבויות שקיבלו הסיעות בתקופת הבחירות לכנסת העשרים 113
תרומות שקיבלו הסיעות בתקופות השוטפות 140

פרק ראשון

**דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות
ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות
לכנסת העשרים**

דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים

כללי

ב-17.3.15 התקיימו הבחירות לכנסת העשרים. לפי סעיף 10(א) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - החוק), על נציגיה של סיעה או רשימת מועמדים (שייקראו להלן יחד - סיעה) למסור למבקר המדינה, בתוך שישה עשר שבועות מהיום שבו פורסמו תוצאות הבחירות, את חשבוניתה לתקופת הבחירות. תוצאות הבחירות פורסמו ב-25.3.15, ולכן היו נציגי הסיעות אמורים למסור את חשבוניתהן למבקר המדינה עד 15.7.15.

סיעות רבות פנו אל משרדי ואל הכנסת בבקשה למסור את חשבוניתהן ואת הדוחות הכספיים שלהן באיחור בנמקן את בקשותיהן בלוח הזמנים הקצר הקבוע בחוק.

בתוקף סמכותה לפי סעיף 10(ו) לחוק החליטה ועדת הכספים של הכנסת, פעמים מספר, בעקבות בקשות של סיעות שונות ובהסכמתי להאריך את פרק הזמן שנקבע להגשת חשבונות הסיעות לתקופת הבחירות לכנסת העשרים, בתחילה עד 1.11.15, בהחלטה נוספת עד 31.12.15 ובהחלטה שלישית מיום 10.2.16, עד 22.2.16.

סיעת יחד - העם אתנו בראשות אלי ישי (להלן - יחד) פנתה לוועדת הכספים בבקשה להארכה נוספת. ועדת הכספים בהחלטתה מיום 10.2.16 אישרה לסיעת יחד למסור את חשבוניתה לתקופת הבחירות עד ליום 31.3.16.

לפי סעיף 10(ב) לחוק, על מבקר המדינה למסור ליושב ראש הכנסת, בתוך 22 שבועות מקבלת החשבונות האמורים, דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות אלה. לאור הדחייה של מועדי מסירת הדוחות על ידי הסיעות, ולאחר שחלק ניכר מהסיעות פנו למשרדי בבקשה לקבלת ארכה למתן תגובתן על הממצאים שהועלו בביקורת, ובשל הרצון לאפשר לסיעות להגיב על ממצאי הביקורת ולטעון את טענותיהן לפני או לפני עובדי משרדי, ראיתי לנכון לפנות לוועדת הכספים ולבקש את דחיית מועד מסירת הדוח ליושב ראש הכנסת. בתוקף סמכותה לפי סעיף 10(ו) לחוק החליטה ועדת הכספים לדחות ל-14.10.16 את מועד מסירת דוח מבקר המדינה על תוצאות ביקורת החשבונות לתקופת הבחירות לכנסת העשרים.

דין וחשבון זה עוסק בתוצאות ביקורת החשבונות לתקופת הבחירות לכנסת העשרים - שתחילתה ב-11.12.14 וסופה ביום הבחירות 17.3.15 (להלן - תקופת הבחירות), של 26 הסיעות שהשתתפו בבחירות, ואלו הן לפי סדר הא"ב:

1. אור;

2. אלאמל ללתיג'יר - התקווה לשינוי (להלן - אלאמל ללתיג'יר);

3. הבית היהודי בראשות נפתלי בנט (להלן - הבית היהודי) ¹ ;
4. הירוקים ;
5. הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה (להלן - הליכוד) ;
6. המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני (להלן - המחנה הציוני) ² ;
7. הפיראטים - הפתק הלבן (להלן - הפיראטים) ;
8. הרשימה המשותפת (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל) (להלן - הרשימה המשותפת) ³ ;
9. הרשימה הערבית ⁴ ;
10. השמאל של ישראל (להלן - מרצ) ;
11. התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל (להלן - ש"ס) ;
12. ובזכותן - חרדיות עושות שינוי (להלן - ובזכותן) ;
13. יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל - דגל התורה (להלן - יהדות התורה והשבת) ⁵ ;
14. יחד - העם אתנו בראשות אלי ישי (להלן - יחד) ⁶ ;
15. יש עתיד בראשות יאיר לפיד (להלן - יש עתיד) ;
16. ישראל ביתנו בראשות אביגדור ליברמן (להלן - ישראל ביתנו) ;
17. כולנו בראשות משה כחלון (להלן - כולנו) ;
18. כולנו חברים - נ נח ;
19. מגינים על ילדינו ;
20. מנהיגות חברתית ;
21. מפלגת כלכלה בראשות האחים גולדשטיין (להלן - כלכלה) ;
22. נבחרת העם הזמנית (להלן - נבחרת העם) ;
23. עלה ירוק - גאה בבחירה שלי (להלן - עלה ירוק) ;
24. פרח - שפע, ברכה, חיים ושלוש - נץ המהפך בחינוך, דיור ושלוש אמת (להלן - פרח) ;

-
- 1 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "הבית היהודי, מיסודה של המפלגה הדתית לאומית המזרחי הפועל המזרחי בארץ ישראל" ו"האיחוד הלאומי-תקומה".
 - 2 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "העבודה הישראלית" ו"התנועה".
 - 3 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "המפלגה הקומוניסטית הישראלית (חד"ש)", "רשימת האיחוד הערבי (רע"מ)", "אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי (בל"ד)", "התנועה הערבית להתחדשות (תע"ל)".
 - 4 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "מד"ע - המפלגה הדמוקרטית הערבית" ו"מל"ע - מפלגה לאומית ערבית".
 - 5 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל" ו"אגודת החרדים דגל התורה".
 - 6 רשימת המועמדים המשותפת הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים מטעם המפלגות "מפלגת יחד בראשות אלי ישי" ו"מפלגת חזית יהודית לאומית בראשות ד"ר מיכאל בן ארי".

25. שכירות בכבוד ;

26. תומכי מפלגת הדמוקראטורה (להלן - דמוקראטורה).

שבע סיעות לא מסרו למשרדי את חשבוניותיהן ואת הדוח הכספי לתקופת הבחירות ואלו הן: אלאמל לתג'יר, הירוקים, ובזכותן, כולנו חברים-נח, כלכלה, נבחרת העם ודמוקראטורה.

שבע סיעות - אור, הפיראטים, הרשימה הערבית, מגינים על ילדינו, מנהיגות חברתית, פרח ושכירות בכבוד - הגישו למשרדי תצהירים והצהרות ולפיהם לא היו להן הכנסות והוצאות במערכת הבחירות.

הסיעות אשר לא מסרו למשרדי את דוחותיהן הכספיים כאמור אינן משתתפות בחלוקת המנדטים ואינן זכאיות לפי החוק למימון ממלכתי מאוצר המדינה להוצאות הבחירות שלהן (להלן - מימון ממלכתי), כיוון ששיעור הקולות הכשרים שקיבלו היה קטן מ-1% מכלל הקולות הכשרים, שהוא לפי החוק תנאי סף לקבלת מימון ממלכתי. יש לציין כי סיעות שאינן זכאיות למימון ממלכתי מחויבות אף הן למסור את חשבוניותיהן למבקר המדינה, אולם החוק אינו קובע סנקציה כלפיהן בשל אי-מסירת חשבוניותיהן.

מבקר המדינה כבר הביע את דעתו בעבר⁷ כי מן הראוי שהכנסת תיתן את דעתה לצורך בתיקון הוראות החוק בעניין זה. עוד יוער בעניין הסיעות אשר לא הגישו דוח כספי למשרדי, כי אין להסכין לכך שמי שמעמיד עצמו לבחירה לתפקיד ציבורי, ובכלל זה סיעה אשר התמודדה בבחירות לכנסת, וייתכן שאף גייס כספים מהציבור לצורך כך, לא יפעל בהתאם לדרישות החוק ובשקיפות מלאה.

תוצאות הביקורת

משרדי בדק את חשבוניותיהן של 12 הסיעות שמסרו את חשבוניותיהן לתקופת הבחירות. תוצאות ביקורת החשבונות נקבעו בהסתמך על בדיקת חשבונות הסיעות בשיטות ביקורת מקובלות; חוות דעת של רואי חשבון; השלמות, תיקונים והסברים שמסרו הסיעות במהלך הביקורת והצהרות של נציגי הסיעות שהתקבלו כראיה לפי סעיף 9(ג) לחוק.

קיום הנחיות מבקר המדינה

לפי החוק, על כל סיעה לנהל את מערכת החשבונות שלה לפי הנחיות מבקר המדינה⁸ ולרשום את הכנסותיה ואת הוצאותיה לפיהן. הנחיות מבקר המדינה מפרטות את אופן ניהול מערכת החשבונות של הסיעות בכנסת ושל הסיעות והרשימות המשתתפות בבחירות, עריכת דין וחשבון כספי ואופן הדיווח למבקר המדינה.

7 מבקר המדינה, בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת השבע עשרה (ינואר 2007), בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת השמונה עשרה (פברואר 2010) ובדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014).

8 אלה ההנחיות שפרסם מבקר המדינה: הנחיות מימון מפלגות (קווים מנחים לרואה חשבון), התשנ"ה-1994; הנחיות המפלגות (מורשה חתימה), התשנ"ה-1994; הנחיות מבקר המדינה לפי חוק מימון מפלגות בדבר ניהול ענייניה הכספיים של סיעה, התשס"ט-2009 (להלן - ההנחיות).

שש סיעות ניהלו את חשבונותיהן שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. ואלו הן: הבית היהודי, המחנה הציוני, הרשימה המשותפת, ש"ס, יחד ועלה ירוק.

הדבר התבטא בעיקר בכך ששתי סיעות (הבית היהודי ועלה ירוק) לא כללו במערכת החשבונות שלהן את מלוא הכנסותיהן והוצאותיהן, ולפיכך מערכת החשבונות לא שיקפה את כל פעולותיהן הכספיות.

ארבע סיעות (הבית היהודי, הרשימה המשותפת, יחד ועלה ירוק) לא שמרו בידיהן את מלוא האסמכתאות הנוגעות להתקשרויות עם נותני שירותים, כנסים, שכירת מטות בחירות, העסקת פעילים, דלק והוצאות אחרות, וחלק מהאסמכתאות שהציגו היו חלקיות בלבד. לפיכך לא ניתן היה לאמת את הוצאותיהן ואת המקורות ששימשו למימוןן ולוודא כי מלוא הוצאותיהן נכללו בחשבונותיהן.

כמו כן, שלוש סיעות (הבית היהודי, המחנה הציוני וש"ס) כללו בחשבונותיהן הוצאות בלתי תקינות, בגין תשלום קנסות בסכומים ניכרים על תליית מודעות תעמולה בניגוד להוראות חוקי העזר של רשויות מקומיות שונות, ובכך השתמשו בכספי המימון הציבורי בניגוד למטרה שלשמה נועדו, כפי שאף קיבל ביטוי בקביעות מבקר המדינה בעבר.⁹

תקרת ההוצאות

סעיף 7 לחוק קובע תקרות הוצאות לסייעות המשתתפות בבחירות לכנסת. כפי שכבר צוין בדוח על הבחירות לכנסת השמונה עשרה ובדוח על הבחירות לכנסת התשע עשרה, קיימות גישות שונות לחישוב תקרת ההוצאות של רשימת מועמדים שהוגשה על ידי יותר מסייעה אחת. לפי גישה אחת, יש לחשב את תקרת ההוצאות לכל סיעה בנפרד, ותקרת הוצאות הבחירות של הרשימה תהיה חיבור תקרות ההוצאה של כל אחת מהסייעות. גישה אחרת מציעה לחשב את תקרת ההוצאות של רשימת המועמדים כאילו הוגשה על ידי סיעה אחת שמספר חברי הכנסת הכולל שלה הוא כמספר חברי הכנסת של הסייעות שהגישו את הרשימה. נוכח הוראות החוק בנושא, יישום כל אחת מהגישות מוביל לתוצאה שונה לעניין גובה תקרת ההוצאות המותרת. לצורך הדוח הנוכחי, התקרה חושבה לפי חיבור תקרות של כל אחת מהסייעות המרכיבות את הרשימה - חישוב המיטיב עם סיעות כאלו.

אני חוזר וקורא למחוקק ליתן דעתו לסוגיה, נוכח התוצאות השונות של אפשרויות הפירוש השונות של החוק בנוסחו הנוכחי.

על פי הוראות סעיף 7 לחוק מחושבת תקרת הוצאות של סיעה לפי מספר חברי הכנסת שהיו לה ביום הקובע, כהגדרתו בחוק. בעקבות פרישת 11 חברי סיעת ישראל ביתנו מהסיעה המשותפת הליכוד - ישראל ביתנו¹⁰ ביום 9.7.14, חדלה הסיעה המשותפת מלהתקיים והתפצלה לסייעות הליכוד וישראל ביתנו. לאחר פרישתם של שני חברי כנסת מסייעת הליכוד¹¹ נותרו לסייעת הליכוד

9 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 97-98.

10 רשימת המועמדים המשותפת הליכוד-ישראל ביתנו הוגשה בבחירות לכנסת השמונה עשרה על ידי סיעת הליכוד וסיעת ישראל ביתנו וזכתה בבחירות אלה ב-31 מנדטים לפי החלוקה כדלקמן: סיעת הליכוד - 20 מנדטים וסיעת ישראל ביתנו - 11 מנדטים.

11 ב-6.8.14 פרש חבר הכנסת כרמל שאמה וב-5.11.14 פרש חבר הכנסת גדעון סער, ובמקומם נכנסו לכנסת חבר הכנסת אלכס מילר וחבר הכנסת ליאון ליטינצקי מסייעת ישראל ביתנו.

ביום הקובע 18 חברי כנסת. לפיכך, על פי סעיף 7(ג)(3) לחוק, חושבה תקרת ההוצאות של הסיעה בהתחשב בכך שביום הקובע מנתה הסיעה 18 חברי כנסת.

הסיעה טענה שהסתמכה על קבלת מימון ממלכתי מאוצר המדינה כנגזר מ-20 חברי כנסת, וזאת למרות פרישת שני חברי כנסת מהסיעה, ועל כן טענה לחשוב שתקרת ההוצאות מחושבת אף היא בהסתמך על 20 חברי כנסת. הסיעה ביקשה להתחשב בנסיבות המיוחדות של מקרה זה ולא להיצמד ללשון החוק, הקובעת תקרת הוצאות כמתואר.

אין בידי לקבל את טענות הסיעה, שכן החוק קובע במפורש כי התקרה מחושבת בהתאם למספר חברי הסיעה ביום הקובע, ועל כן אין לי אלא לקבוע כי הסיעה, אשר מנתה ביום הקובע 18 חברי כנסת בלבד, חרגה מתקרת ההוצאות הקבועה בחוק.

הכנסות

סעיף 8 לחוק אוסר על סיעה לקבל, במישרין או בעקיפין, תרומה מתאגיד, בין בארץ ובין בחו"ל, וכן על קבלת תרומה בעילום שם או ממי שזהותו ומענו לא נבדקו ולא אומתו. כמו כן נקבע בסעיף 8 לחוק כי סכום התרומה המירבי מאדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו לא יעלה על 1,000 ש"ח לשנה, ובשנה שבה מתקיימות בחירות - 2,300 ש"ח¹².

לגבי ארבע סיעות קבעתי שהן לא עמדו במגבלות הקבועות בחוק בעניין קבלת תרומות, ואלו הן: הבית היהודי, הליכוד, יחד וישראל ביתנו.

ארבע הסיעות השתמשו בהוצאות ששילמו אחרים לארגון וקיום של עצרת המחנה הלאומי, לרבות באמצעות נאום שנשא מועמדיהן, כדי להשפיע על ציבור הבוחרים. בכך קיבלו תרומות שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בחוק (בעניין השימוש בתשתיות של עצרת המונים כקבלת תרומה על ידי סיעה ראו להלן).

סיעת הבית היהודי השתמשה בתוצרים (פרסומים, סרטונים, מסרים ואלמנטים פרסומיים) של תעמולת בחירות בלי שנשאה בעלויות הכרוכות בהכנתם. לא זו אף זו, הועלה כי תוצרים אלה מומנו מכספי התרומות שקיבל יו"ר מפלגת הבית היהודי, במסגרת התמודדותו בבחירות המקדימות לראשות המפלגה, לרבות תרומות מחו"ל, כך שבדרך זו נהנתה הסיעה בצורה עקיפה מתרומות שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק.

נוסף על כך, נציגי סיעה זו השתתפו בכנס אשר מומן בחלקו בידי עמותה, ובכך קיבלו תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק.

ערביותיה של סיעת יחד השימשו להבטחת פירעון הלוואות שנטלה, חולטו בידי הבנקים המלווים, לאחר שהתברר כי אין ביכולתה של הסיעה לפרוע את ההלוואות שנטלה, מכיוון שהיא לא זכתה במנדטים¹³. מאחר שסכומי הערבויות עלו על תקרת התרומה שרשאית סיעה לקבל מתורם יחיד, קבעתי כי הכנסות הסיעה לא היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

12 בתאריך 8.12.14 התקבל תיקון 33 לחוק ולפיו מפלגה שאינה מיוצגת בכנסת רשאית לקבל תרומה בסכום של עד פי חמישה מהסכומים האמורים, ולפיכך סכום התרומה המירבי למפלגה שאינה מיוצגת בכנסת, מאת אדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו, לא יעלה על 5,000 ש"ח לשנה, ובשנה שמתקיימות בה בחירות - 11,500 ש"ח.

13 הסיעה זכתה במספר קולות המזכה אותה במימון ממלכתי לפי סעיף 2(א1) לחוק.

ב-11.3.14 הועלה אחוז החסימה בבחירות לכנסת מ-2% ל-3.25% מכלל הקולות הכשרים שנמנו בבחירות. לפי סעיף 2(א) לחוק "סיעה או רשימת מועמדים שקיבלה בבחירות מספר קולות כשרים העולה על 1%, אך אינה משתתפת בחלוקת המנדטים לפי סעיף 81(א) לחוק הבחירות, זכאית לקבל הוצאות בחירות בשיעור של יחידת מימון אחת".

יוצא שלמרות העלאת רף הכניסה לכנסת, מימון הוצאות הבחירות המשולם לסיעה שלא השתתפה בחלוקת המנדטים נותר כשהיה - יחידת מימון אחת. עקב כך סיעה שקיבלה למשל 3% מן הקולות הכשרים - שיעור שעל פי הוראות החוק קודם התיקון היה בו כדי לזכות אותה במנדטים - כיום, מכיוון שלא עברה את אחוז החסימה, זכאית גם היא על פי הוראות החוק לקבל יחידת מימון אחת בלבד כבעבר, אף שמספר הקולות הכשרים שקיבלה קרוב מאוד לרף החדש שנקבע ומשקף למעשה תמיכה לא מבוטלת בקרב ציבור הבוחרים.

ניסיון העבר בכל הנוגע לסיעות אשר אינן זוכות במנדטים ואשר מסיימות את הבחירות בגירעון, מלמד כי אין בידיהן לכסות את גירעונן ולפרוע את חובותיהן לנושיהן.

מוצע כי המחוקק ייתן דעתו לנושא זה וישקול להעלות את שיעור מימון הוצאות הבחירות לסיעות שלא השתתפו בחלוקת המנדטים אך קיבלו בבחירות מספר קולות כשרים העולים על 1%, או למצער התקרבו לאחוז החסימה החדש. זאת על מנת לאפשר להן לכסות נתח גדול יותר מהוצאות מסע הבחירות שזכה לתמיכה לא מבוטלת בקרב הציבור ולשלם לנושיהן את הכספים המגיעים להם.

סיעות שניתן להן דוח חיובי

ארבע מ-12 הסיעות שהגישו למשרדי את חשבונותיהן ניהלו בתקופת הבחירות מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה, הוצאות הבחירות שלהן היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק, והכנסותיהן היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק. לפיכך ניתן לכל אחת מהן דין וחשבון חיובי על תוצאות ביקורת חשבונותיהן, הכנסותיהן והוצאותיהן בתקופת הבחירות. ואלו הן: מרצ, יהדות התורה והשבת, יש עתיד וכולנו.

פרטים על סיעות אלה ראו להלן.

סיעות שניתן להן דוח שאינו חיובי

אני קובע כי הדוח על חשבונותיהן של שמונה סיעות אינו חיובי. ואלו הן: הבית היהודי, הליכוד, המחנה הציוני, הרשימה המשותפת, ש"ס, יחד, ישראל ביתנו ועלה ירוק.

פרטים על סיעות אלה, ופירוט של עיקרי הממצאים, ראו להלן.

נושאים בעלי היבטים עקרוניים

בדיקת חשבוניותיהן של הסיעות העלתה כמה נושאים עקרוניים, עליהם מצאתי לנכון להרחיב את הדיבור.

המצב הכספי

בלוח שלהלן נתונים על פי הדוחות הכספיים שהגישו הסיעות למשרדי, על הכנסותיהן, על הוצאותיהן ועל הגירעונות או העודפים לתקופת הבחירות (סדר הסיעות נקבע על פי סכום הגירעון). הסכומים בלוח מוצגים בש"ח.

הסיעה	מימון ממלכתי	סה"כ הכנסות*	סה"כ הוצאות	עודף/(גירעון)
יש עתיד	21,889,600	21,889,600	38,003,458	(16,113,858)
ש"ס	13,681,000	13,681,000	24,804,026	(11,123,026)
הליכוד	35,636,822	35,637,422	45,616,159	(9,978,737)
ישראל ביתנו	12,996,950	13,055,618	21,901,775	(8,846,157)
יחד	1,375,100	1,570,121	9,950,633	(8,380,512)
הבית היהודי	15,049,100	15,049,100	19,376,483	(4,327,383)
מרצ	8,892,650	10,114,604	13,576,715	(3,462,111)
המחנה הציוני	32,150,350	32,745,694	35,607,670	(2,861,976)
יהדות התורה והשבת	10,260,750	10,263,964	11,895,900	(1,631,936)
הרשימה המשותפת	16,417,200	16,487,432	17,584,131	(1,096,699)
כולנו	15,049,100	16,483,762	16,708,535	(224,773)
עלה ירוק	1,368,706	1,605,038	1,466,807	138,231
סה"כ	183,392,228	188,469,368	246,512,325	

* הכנסות הסיעות והוצאותיהן המוצגות בלוח אינן כוללות כ-47 מיליון ש"ח שקיבלו הסיעות למימון שכרם של חברי ועדות קלפי - חוק הבחירות קובע כי חברי ועדות קלפי יהיו נציגי הסיעות של הכנסת, ושכרם ישולם על ידי ועדת הבחירות המרכזית.

גירעונות הסיעות ותקצוב

מהנתונים המוצגים בלוח עולה כי כל הסיעות שהתמודדו בבחירות לכנסת למעט אחת, סיימו את מערכת הבחירות בגירעונות שהיקפם נע בין מאות אלפי ש"ח לכ-16 מיליון ש"ח. ניסיון העבר מלמד כי הסיעות המשתתפות בחלוקת המנדטים והזכאיות לקבלת מימון ממלכתי שוטף, משתמשות בכספי המימון הממלכתי השוטף לצורך כיסוי גירעונות הנובעים ממערכת הבחירות.

הכנסות הסיעות מבוססות בעיקרן על המימון הממלכתי ומקצתן על תרומות. לפי הוראות החוק, המימון הממלכתי ניתן בעיקרן על פי מספר המנדטים שבהם זכתה הסיעה בבחירות¹⁴. לכל מנדט בבחירות ערך כספי, על כן כדי לתכנן את תקציבי הבחירות נדרש מהסיעות להעריך מראש בכמה מנדטים יזכו במערכת הבחירות. התברר כי בחלק מהמקרים היו פערים ניכרים בין ההערכות המוקדמות של הסיעות בדבר ההכנסות מהמימון הממלכתי לבין ההכנסות בפועל.

עוד הועלה כי לא כל הסיעות תכננו מראש את הוצאותיהן, וכי לא היה לחלקן מנגנון מובנה לבחינת הוצאותיהן במועד התהוותן. חלק מהסיעות אשר הכינו תקציבי בחירות לא שמרו על מסגרת התקציב שהן עצמן תכננו. נמצאו פערים ניכרים בין הצפי שנקבע כבסיס לתקציב לבין הוצאות הסיעות בפועל. יתר על כן, הסיעות לא ראו בתקציב הבחירות שקבעו מסגרת מגבילה, וכך נוצר פער גדל והולך בין ההוצאות שתוכננו בראשית מערכת הבחירות לבין ההוצאות בפועל עד ליום הבחירות. יצוין כי אילו שמרו מרבית הסיעות על המסגרת התקציבית הראשונית שנקבעה על ידן הן לא היו נמצאות בגירעונות כה גדולים בסוף מערכת הבחירות.

בנוגע לתקצוב הסיעות העיר מבקר המדינה בעבר¹⁵ כי להתנהלותן של הסיעות במערכת בחירות השפעה על יצירת הגירעונות: הסיעות נוהגות בתקציבן משל היה המלצה גרידא, וגורמי הבקרה המקצועיים בהן מתקשים לעמוד בלחצים של גורמים במטות המפלגות להוצאת הוצאות החורגות ממה שתוכנן ואושר מראש.

כאמור גם את מערכת הבחירות לכנסת העשרים סיימו רוב הסיעות בגירעונות, שיכוסו מכספי המימון הממלכתי השוטף, המועברים לסיעות על מנת שיקיימו קשר ארגוני ורעיוני עם הציבור בתקופות השוטפות שבין בחירות לבחירות. יתר על כן, כפי שכבר הערתי בעבר, יש בהתנהלות זו משום פגיעה בעקרון השוויון במיוחד לעומת רשימות מועמדים שאינן מיוצגות בכנסת, שכן לרשותן של הסיעות המיוצגות בכנסת עומדים משאבים כספיים רבים נוספים שמקורם במימון הממלכתי השוטף, וזאת בנוסף לסכומים המוקצבים מהכנסת והמיועדים למימון הוצאות הבחירות.

בנסיבות העניין מצאתי לנכון לשוב ולקרוא לסיעות לנהוג בריסון ובחיסכון בכספי המימון הממלכתי המשולמים להן, ולהשתמש בהם באופן העולה בקנה אחד עם הוראות החוק ועם תכליתו.

על הסיעות לתכנן את תקציבי הבחירות על מנת שיפעלו במסגרת ברורה וידועה שהולמת את סדרי העדיפויות שקבעו לעצמן מראש, על מנת שלא ייווצרו גירעונות העלולים להכביד על פעילותן העתידית, ובאופן שיבטיח שימוש נאות בכספי הציבור.

תרומות בשווה כסף

כאמור, סעיף 8 לחוק אוסר קבלת תרומה מתאגיד, בין בארץ ובין בחו"ל, וכן קבלת תרומה בעילום שם או ממי שזהותו ומענו לא נבדקו ולא אומתו. כמו כן מגביל סעיף 8 את סכום התרומה המירבי מאדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו. בהנחיות נקבעו כללים הנוגעים לאסמכתאות שעל

14 המימון של הוצאות הבחירות של סיעה חדשה יהיה יחידת מימון אחת לכל מנדט שבו זכתה בבחירות בתוספת סכום השווה ליחידת מימון אחת, ואילו המימון אותו מקבלת סיעה שהייתה בכנסת היוצאת מחושב לפי הממוצע של מספר המנדטים שבהם זכתה בכנסת היוצאת ושל מספר המנדטים שבהם זכתה בכנסת הנכנסת, בתוספת סכום השווה ליחידת מימון אחת.

15 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השבע עשרה לתקופה 1.1.08 עד 31.12.08 ולתקופה 1.1.09 עד 28.2.09 (פברואר 2010), עמ' 34-35.

הסיעה לשמור בידה בקשר לתרומות שקיבלה בהתחשב באמצעי התשלום או באופן קבלת התרומה.

עוד נקבע בחוק ובהנחיות כי על סיעה לנהל חשבון בנק שייוחד למערכת הבחירות, וכי כל הכנסותיה יופקדו בחשבון זה וכל הוצאותיה הקשורות למערכת הבחירות ישולמו באמצעותו.

על פי הוראות החוק וההנחיות, תרומה בשווה כסף היא תרומה לכל דבר ועניין. לפיכך כל הוראות החוק החלות על תרומות, ובין היתר בנוגע לזהות התורם, מקור התרומה וסכומה, וכן הוראות ההנחיות המחייבות, בין היתר שמירת אסמכתאות לגבי כל תרומה שהתקבלה - חלות גם על תרומה בשווה כסף.

סיעת כולנו דיווחה על קבלת תרומות בשווה כסף בסך כולל של כ-129,000 ש"ח. חלק ניכר מהתרומות בשווה כסף היו מוצרים ושירותים אשר נרכשו ומומנו ישירות על ידי תורמים מכספם, ובהם פרסומים, כיבודים, כנסים, דמי שכירות ושכירת ציוד, שירותי טלפוניה ומחשוב ועמלות פתיחת תיקי ערבויות לבנק. חלק מהתרומות היו שירותים שהתקבלו מנותני שירותים במסגרת תחום עיסוקם. הסיעה רשמה את התרומות בשווה הכסף במסגרת הכנסותיה והוצאותיה כנדרש והפיקה קבלות לתורמים, ואולם, בחלק מהמקרים לא ניתן היה לבחון אם התרומות עמדו בגבולות הקבועים בחוק, לרבות מבחינת מקורן ושוויין, שכן האסמכתאות שהיו בידי הסיעה לא היו שלמות ומספקות. בעקבות הערות הביקורת השיבה הסיעה לחלק מהתורמים את שוויין של התרומות והציגה לפני מסמכים נוספים מהם ניתן היה ללמוד על שווי התרומות ועל זהות התורמים ולאמת את חוקיות התרומות. לפיכך קבעתי כי הכנסותיה של הסיעה עמדו בגבולות שנקבעו בחוק.

מטרת החוק וההנחיות, המחייבים ניהול כלל הכנסות וההוצאות של סיעה באמצעות חשבון בנק שייוחד למערכת בחירות, היא לקבוע מסגרת ברורה לביצוע כל הוצאותיה והכנסותיה של הסיעה ולרישומן בדרך שתאפשר לזהות את ההכנסות וההוצאות הקשורות בבחירות.

קבלת תרומות בשווה כסף עוקפת למעשה את המסגרת הקבועה של קבלת תרומות באמצעות חשבון הבנק שייוחד להכנסות והוצאות של הבחירות, ועל כן על הסיעות לקבל תרומות כאלה במקרים נדירים בלבד, ובייחוד כאשר אין דרך אחרת - למשל, כאשר התרומה היא עבודה בהתנדבות, בתחום עיסוקן של המתנדב עצמו; לרוב, אין זה מן הראוי לקבל בתור תרומה בשווה כסף תרומות שכל מהותן היא תשלום הוצאות כספיות שלא על ידי הסיעה עצמה וממילא שלא באמצעות חשבון הבנק שייוחד לכך.

יתר על כן, במקרים שבהם סיעה מקבלת תרומה בשווה כסף עליה לפעול לפי הוראות החוק, קרי לזהות את התורמים ולוודא את סכומי התרומות ואת מקורותיהן, וזאת בין היתר באמצעות אסמכתאות הולמות ומספקות מהן ניתן ללמוד מהו הסכום ששולם על ידי התורמים בעבור השירותים והמוצרים, מהם המקורות ששימשו למימון התשלום, והאם התרומות שולמו מחשבונם הפרטי של אותם תורמים. בהיעדר מסמכים ופירוט ראוי של התרומות שנתקבלו שלא באמצעות חשבון הבנק שייוחד למערכת הבחירות, לא ניתן לקבוע כי הדוחות הכספיים נכונים ומלאים, וכי התרומות האמורות עומדות במגבלות שנקבעו בחוק.

נוכח האמור, אני קובע כי מכאן ולהבא אין לקבל תרומות בשווה כסף שכל מהותן תשלום הוצאות כספיות של מערכת הבחירות שלא על ידי הסיעה עצמה ושלא באמצעות חשבון הבנק שייוחד לבחירות כמתחייב מהוראות החוק וההנחיות, אלא אם כן מדובר בקבלת שירות בהתנדבות מהמתנדב עצמו בתחום עיסוקו, בגבולות שנקבעו בחוק.

מכל מקום, ונוכח עקיפת חשבון הבנק הייעודי ומסגרת הרישום הנלווית לו, קבלת תרומות בשווה כסף בהקשר של שירות בהתנדבות מטילה על הסיעה חובה מוגברת לדרוש, מיד עם קבלת התרומה, מסמכים הולמים ומספקים שיאפשרו לוודא את זהות התורם, את שווי התרומה ואת עמידתה במגבלות שנקבעו בחוק ובהנחיות.

פעילות גופים חוץ-מפלגתיים

לאור קיומה של זכות חוקתית לחופש הביטוי, וכדרישה בסיסית בכל חברה דמוקרטית, לכל אזרח זכות ליטול חלק במערכת הפוליטית, לרבות על ידי פעילות פוליטית או הבעת דעה פוליטית, בין כיחיד ובין כחלק מקבוצה. לעתים, פעילות פוליטית כמתואר נעשית כחלק מקבוצה במסגרת גוף חוץ-מפלגתי. עם זאת, וכפי שכבר קבע מבקר המדינה דאז בדוח קודם שבו עלה נושא הפעילות של גופים חוץ-מפלגתיים¹⁶ (להלן - דוח בחירות 1999), "גם חופש הביטוי, כערכי יסוד אחרים, הוא ערך יחסי" שנדרש לאזנו מול ערכי יסוד אחרים.

על רקע זה קבע המחוקק כי יש שקיימת זיקה כה מהותית בין גוף חוץ-מפלגתי לסיעה פוליטית עד כדי כך שהפעילות הפוליטית של אותו גוף - המכונה בחוק "גוף הקשור לסיעה" - תיחשב פעילות של הסיעה עצמה, על כל המשתמע מכך. זאת ועוד, גם כאשר מידת הזיקה בין הגוף לסיעה אינה מצדיקה את אפיונו כ"גוף קשור" כאמור, ייתכן שנסיבות המקרה יחייבו להגדיר פעילות או תעמולה מסוימות של הגוף כתרומה לטובת הסיעה.

במהלך מערכת הבחירות לכנסת העשרים בלטה פעילות ערה של גופים וארגונים חוץ-מפלגתיים, ובין היתר עמותות והתארגנויות שאינן מאוגדות, שמטרתן להשפיע על ציבור הבוחרים מכל צדי המפה הפוליטית.

פעילותם של הארגונים החוץ-מפלגתיים כללה פעילות בשטח באמצעות מתנדבים, פרסום חומרי הסברה, פרסומים בעיתונות, פרסומים נרחבים ברשתות החברתיות ועריכת עצרות המוניים לקידום המטרה האמורה. מדובר היה מחד גיסא בתעמולה בחירות שלילית, שנועדה לשכנע אנשים להימנע מלתמוך במועמד מסוים לראשות הממשלה או לשכנעם להחליף את הממשלה, ומנגד בתעמולה בחירות חיובית, שתכליתה לשכנע אנשים לתמוך בסיעות המזדהות עם הממשל הקיים. ההוצאות בגין פעילות זו, שערכה מוערך במיליוני ש"ח, לא השתקפו בחשבונות הסיעות, וממילא לא השתקפו בהם מקורות המימון של הוצאות אלה.

במהלך תקופת הבחירות הועלו נושאים הקשורים לפעילות חוץ-מפלגתית זו לפני ערכאות שונות, לרבות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית כב' השופט סלים ג'ובראן. גם במשרדי התקבלו פניות שונות בעניין זה, הן של סיעות והן של אזרחים, חלקן לפני הבחירות וחלקן בעקבותיהן.

"גוף הקשור לסיעה"

סעיף 1 לחוק מגדיר "גוף הקשור לסיעה" כ"חבר בני אדם, בין מואגד ובין שאינו מואגד, המשתתף בתעמולת הבחירות, או בפעילות מפלגתית שוטפת, שלדעת מבקר המדינה יש לראותו כזרוע של הסיעה בהתחשב בכל האפיונים הבאים או מקצתם: מטרתו של חבר בני אדם, פעולותיו, זהות בעליו, מנהליו וחבריו, ייעוד רווחיו והמקורות לכיסוי הפסדיו". סעיף 10א לחוק

16 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות לתקופת הבחירות לכנסת החמש-עשרה ולראש הממשלה (ינואר 2000) בייחוד בפסקות 6 עד 17 לפרק הכללי הפותח את הדוח.

קובע כי הוצאות של גוף הקשור לסיעה ייחשבו הוצאות הסיעה, וכי תרומות שקיבל גוף כזה, יראו אותן כאילו התקבלו על ידי הסיעה עצמה. נוכח הזיהוי בין הגוף לסיעה בתחום הפעילות הפוליטית, נקבע בסעיף שתרומה שקבלה הסיעה מהגוף לא תיחשב תרומה מתאגיד. יש בהוראות הללו כדי ליצור מעין "הרמת מסך" בין הסיעה ובין הגוף הקשור אליה, ונפתחת הדרך לבחון את המקור ה"אמיתי" של תרומה שקיבל הגוף לצורך פעילות פוליטית לטובת הסיעה ולבחון את זהותו של התורם בהתאם למגבלות החלות על מי שתורם ישירות לסיעה עצמה.

בהוראות אלה החיל המחוקק מפורשות את המגבלות שנקבעו בחוק על פעילות הגוף הקשור לסיעה. זאת על מנת למנוע עקיפה של המגבלות הללו באופן שיאפשר לסיעה ליהנות מפירות השימוש בתרומות שקיבל גוף הקשור לסיעה ואשר הן תרומות אסורות לפי חוק המימון, או מהוצאות שמגבלת תקרת ההוצאות לא תחול עליהן, ובכך יופר עקרון השוויון בין סיעות, שהוא אחד מהיסודות העומדים בבסיס החקיקה.

בבואי לקבוע, מתוקף סמכותי בסעיף 1 לחוק, אם יש לראות בגוף חוץ-מפלגתי "זרוע" של הסיעה, עליי לבחון את מאפייני פעילותו של אותו גוף בהתאם לאפיונים המוזכרים בחוק. בין היתר, ייבחנו מטרותיו של אותו גוף, לרבות כפי שהן באות לידי ביטוי בתוכן המסרים שהוא מעביר; פעולותיו של הגוף החוץ-מפלגתי, לרבות מעורבות ישירה או עקיפה בפעילות הסיעה המשתקפת בעמדות ומסרים מתואמים או בפעילות ארגונית משותפת או מקבילה; זהות חבריו ובעלי תפקידים בו; ייעוד רווחיו והמקורות לכיסוי הפסדיו.

בעקבות פרסומים שונים בתקשורת ופניות של סיעות שונות הן למשרדי והן בעתירה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, במהלך הביקורת, פנו נציגי משרדי לחלק מן הגופים החוץ-מפלגתיים, שקראו להחלפת השלטון הקיים או לתמיכה בו, בבקשה לקבלת הבהרות באשר לפעילותם בתקופת הבחירות. רוב הגופים שמשרדי פנה אליהם השיבו לפניית עובדי משרדי וטענו כי הם לא פעלו עבור סיעה כלשהי, לא מטעמה ולא בקשר עמה, כי הם אינם קשורים לשום סיעה לא במישרין ולא בעקיפין וכי אין בפרסומים מטעמם כדי לעודד הצבעה למפלגה מסוימת.

גם הסיעות שלגביהן נערכה הביקורת הכחישו כל קשר למי מהגופים שפעלו כאמור בתקופת הבחירות וטענו כי הפעילות הפוליטית ופרסומי התעמולה שלהם לא היו על דעתן או בהסכמתן, כי לא היה תיאום בינן לבין אותם גופים, וכי הן לא ידעו כלל על הכוונה לפרסם דברי תעמולה אלה. יוסף כי גם הבדיקה שבוצעה בנוגע לדיווחי הסיעות למשרדי לאחר תום תקופת הבחירות לא העלתה ממצאים שיש בהם כדי לערער את טענות הסיעות בעניין זה.

לאחר בחינת טענות הגופים והסיעות ולאחר בחינת דיווחי הסיעות והאסמכתאות שהגישו, וכן לאחר סקירת הפרסומים של אותם גופים חוץ-מפלגתיים על ידי אנשי משרדי, הגעתי למסקנה כי לא הועלו לפניי ממצאים המצביעים פוזיטיבית על קשר כה קרוב בין מי מן מהגופים החוץ-מפלגתיים ובין מי מן הסיעות ברמה המספקת כדי לקבוע כי גוף זה או אחר הוא "זרוע" של סיעה מסוימת ולהחיל עליה את ההוראות בדבר "גוף הקשור לסיעה".

פעילות פוליטית ותעמולתית כתרומה לסיעה

כאמור, גם אם לא הוכח הקשר הנדרש לצורך קביעה שמדובר ב"גוף הקשור לסיעה", ייתכן מצב שבו אקבע שהפעילות הפוליטית או התעמולתית הייתה בעצם תרומה של הגוף האמור לסיעה. בנסיבות כאלה תיבחן אותה תרומה על פי המגבלות שבחוק הן בנוגע לסכום התרומה המותרת והן בנוגע למקור התרומה.

כאמור, על פי הוראות החוק וההנחיות, גם תרומה בשווה כסף תיחשב תרומה, וכל מגבלות סעיף 8 לחוק החלות על תרומות, בדבר זהות התורם, מקור התרומה וסכומה, וכן הוראות ההנחיות חלות גם על תרומה שכזו. גם תעמולת בחירות הנעשית בידי אחר למען סיעה יכול שתיחשב תרומה לסיעה, שיש לבחון אותה לאור המגבלות הקיימות בחוק.

בדוח בחירות 1999, הבהיר מבקר המדינה דאז כי, לצורך קביעה שפעילותו של ארגון חוץ-מפלגתי היא תרומה לסיעה מסוימת, יש צורך בקיום שתי זיקות במצטבר, כפי שיפורט להלן.

זיקה מהותית-רעיונית: מאפיין ראשון נוגע לאופי הפוליטי-רעיוני של הפעילות ולאפשרות לראות בה, על פי מהותה, משום תרומה לסיעה מסוימת. כך, במקרה שבו דן דוח בחירות 1999 - שבו הפעילות העיקרית הייתה בתחום פרסום מסרים - נקבע שיש לבחון את תוכנם התעמולתי של המסרים שפרסם הגוף החוץ-מפלגתי: "כאן מתחייבת פרשנות, הרואה כ'תעמולת בחירות' כל עשייה, שיש בה כדי להניע בוחרים פוטנציאליים להצביע באופן מסוים ('פעילות בעד'), או להימנע מלהצביע באופן מסוים ('פעילות נגד'). משמע, שבהגדרה זו של תעמולת בחירות, כלולות הן פעולות שתכליתן לשכנע אנשים לתמוך במועמד או בסיעה פלונית ('קמפיין חיובי') והן פעולות שתכליתן לשכנע אנשים להימנע מלתמוך בסיעה או במועמד ('קמפיין שלילי')...גם הפצת מסרים של הזדהות עם רעיון מסוים, שיש לו משקל במערכת הבחירות, אפשר שתחשב לתעמולת בחירות. מידת הקרבה למועד הבחירות היא נתון רב חשיבות בראיית מסר ציבורי כתעמולת בחירות, כמו גם הקשר שבינו ובין הסוגיות המרכזיות הנתונות במחלוקת בבחירות".

זיקה ארגונית: מאפיין שני של פעילות גוף חוץ-מפלגתי הוא מידת הזיקה הארגונית שבין הגוף החוץ-מפלגתי ובין הסיעה הנהנית מעשייתו. כדוגמה לעניין זה תואר בדוח בחירות 1999 מצב שבו גורמים בסיעה מניעים תורמים פוטנציאליים לסיעה לתרום דווקא לגופים חוץ-מפלגתיים כדי שיערכו תעמולת בחירות למען הסיעה, או יוציאו את הכסף בדרכים אחרות שסייעו לה. למען הסר ספק, בדוח בחירות 1999 הובהר שהכוונה לזיקה ארגונית במובן רחב: "הזיקה הארגונית בין הסיעה ובין הגוף החוץ-מפלגתי אינה חייבת לבוא לידי ביטוי בצד הכספי דווקא. סיעה יכולה להיות מעורבת בפעילות אותו גוף גם באמצעות תיאום עמדות, עיצוב מסרים, פעילות ארגונית משותפת, ועוד... אין הכוונה רק לזיקה שהיא תולדה של החלטה פורמלית של המוסדות המוסמכים בסיעה ובגוף החוץ-מפלגתי. עניין לנו גם בזיקה מעשית אשר נוצרת על ידי ממלאי תפקידים, אף שלא על דעת המוסדות המוסמכים. יתירה מזו, מטבען ומטיבן של פעולות המנוגדות לחוק המימון, כי הן נעשות בהסתר, תוך שיתוף מספר מצומצם של בעלי תפקידים בסיעה, ובלי לשתף את המנגנון הרשמי שלה".

לא זו אף זו, נקבע בדוח בחירות 1999 כי יש "יחס הפוך" בין משקלן של שתי הזיקות: ככל שהזיקה המהותית-רעיונית בין הגוף החוץ-מפלגתי לסיעה היא חזקה יותר, עשוי הדבר להביא לקביעה שמדובר בתרומה לסיעה, גם כאשר הזיקה הארגונית בין הגוף החוץ-מפלגתי לסיעה חלשה יותר. לדברי מבקר המדינה דאז, נוצרת בעניין זה "חזקה" כאשר הפעילות או התעמולה מסייעת במובהק לסיעה: "כיוון שהזיקה הארגונית בין הסיעה לבין הגוף החוץ-מפלגתי מוסתרת לרוב מן העין, וגילויה עשוי אף להיות בלתי אפשרי, אין מנוס מלהזדקק בנדון לחזקה ראייתית הניתנת לסתירה. כאשר גוף חוץ-מפלגתי עורך תעמולה ישירה, הקוראת במפורש להצביע בעד סיעה מסוימת או מועמדה לראש הממשלה, חזקה היא כי נתקיימה הזיקה הארגונית, אלא אם סתרה הסיעה חזקה זו".

ישאל השואל, מדוע איפוא נדרשת זיקה ארגונית כלשהי על מנת לקבוע כי בתרומה לסיעה עסקינן? לכאורה די בבחינת מהותה של התעמולה כדי לקבוע אם מדובר בתרומה או לא. לשאלה זו תשובות מספר.

ראשית, כאשר תרומה ניתנת לסיעה במישרין, הסיעה יכולה לסרב לקבלה, בין משום שקבלתה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות דיני המימון (למשל, תרומה מתאגיד), ובין משום שלסיעה לא נחוצה תרומה מסוג זה, למשל - תרומה בשווה כסף שלדעת הסיעה לא תקדם את ענייניה. לעומת זאת, כאשר מדובר בפעילות של גוף חוץ-מפלגתי או תעמולה שהוא מקיים, הרי שללא זיקה ארגונית כלשהי בין שני הצדדים (לרבות כזו המשתקפת מתיאום מסרים), קשה לקבוע קביעה שיש בה משום ייחוס תרומה לסיעה, ובייחוד תרומה אסורה - שכן תוכל הסיעה לטעון שהייתה מסרבת לקבלה אילו נשאלה. נוכח האמור, בין היתר, אומצה אותה חזקה - הניתנת לסתירה על ידי הסיעה - שלפיה כאשר מדובר בתעמולה ישירה ומשמעותית לטובת סיעה מסוימת, יש להניח שמי

מטעמה אכן הסכים לקבלה בדרך זו או אחרת - ובנסיבות כאלו יש לראות בה תרומה לסיעה, על מנת שעקרון השוויון בין סיעות לא יופר.

שנית, וכפי שעולה מדבריו של מבקר המדינה דאז, נדרש קיום של זיקה ארגונית כלשהי על מנת שהחלת ההוראות בדבר תרומה אסורה לא תפעל באופן הפוגע בחופש הביטוי יתר על המידה: "חוק המימון אינו אוסר על פעילות פוליטית של גופים חוץ-מפלגתיים. הוא דורש, כי פעילות כזו, אשר אין לה הגבלות במקורות המימון שלה, תהיה מנותקת לחלוטין מפעילות מפלגתית, אשר מהווה בסיס להחזקה במוסרות השלטון. לכל אדם וקבוצה זכות מלאה לקחת חלק בפעילות פוליטית. הבחירה בידיהם אם לעשות זאת במסגרת מפלגתית-פרלמנטרית, או במסגרת חוץ-מפלגתית. משבחרו במסגרת האחת, חובתם להרחיק עצמם מהמסגרת האחרת, ככל שמעורבות כזו עלולה להוביל לעקיפת מגבלות חוק המימון."

כאמור, הן הסיעות והן הגופים החוץ-מפלגתיים הכחישו מכול וכול זיקה ארגונית כלשהי ביניהם. כמו כן, הביקורת לא העלתה ממצאים בדבר זיקה ארגונית ישירה בין מי מהגופים החוץ-מפלגתיים לבין מי מהסיעות.

עם זאת, כפי שהובהר לעיל, אין בכך סוף פסוק. שכן יש שעוצמתה של הזיקה המהותית-רעיונית בין גוף חוץ-מפלגתי לסיעה מסוימת היא כה מובהקת, שנדרשת רק זיקה ארגונית חלשה כדי לקבוע כי בתרומה לסיעה עסקינן. לא זו אף זו, פעילות או תעמולה כאלו אף עשויות להקים חזקה בדבר קיומה של זיקה ארגונית כאמור.

לעניין זה יצוין כי אין להתעלם מהמסרים הישירים שמצאו ביטוי בחלק מהפרסומים של הגופים החוץ-מפלגתיים, לרבות פרסומים הקוראים להחלפת הממשלה ואחרים המעודדים הצבעה עבור גושים שונים. חרף האמור, ובשים לב לחשיבותו של חופש הביטוי הפוליטי של יחידים וקבוצות בחברה דמוקרטית, הגעתי לכלל מסקנה כי לא ניתן לראות במסרים מעין אלו תעמולה מובהקת לטובת סיעה ספציפית עד כדי קביעה שנוצרה חזקה של זיקה ארגונית לסיעה מסוימת כלשהי. מכאן גם שממילא לא ראיתי מקום לקבוע כי יש בממצאים הנוגעים לפעילות הפוליטית הכללית ולפרסומי התעמולה כדי להצדיק קביעה שסיעה מסוימת קיבלה תרומה, לא כל שכן תרומה אסורה, מגוף חוץ-מפלגתי.

פרסום עיתון כתרומה לסיעה

במהלך תקופת הבחירות ולאחריה התקבלו במשרדי כמה פניות, אליהן צורפו סקירות מחקריות, שבהן התבקשתי לקבוע כי עיתונים מסוימים (להלן - העיתונים) הינם כלי תעמולה עבור סיעות מסוימות ולטובתן וככאלה מהווים תרומה אסורה לאותן הסיעות, על כל המשתמע מכך. יצוין כי הסקירות המצורפות היו מפורטות ומעמיקות ויש להכיר תודה על המאמץ שהושקע בנושא חשוב זה.

מודעת פרסום בעיתון למען סיעה, על ידי גורם שאינו הסיעה, יכולה להיחשב כתרומה (בשווה כסף) לסיעה, אותה יש לבחון לאור המגבלות הקבועות בחוק על קבלת תרומות, הן מבחינת זהות התורם-המפרסם והן מבחינת עלות-שווי הפרסום. כחלק מניהול הביקורת בתחום מימון המפלגות, בוחנים עובדי משרד, בקביעות ובצורה יזומה, פרסומי תעמולה ספציפיים, לגופו של עניין. הבדיקה האמורה מתמקדת בפרסומי תעמולה לטובת הסיעות שבוצעו שלא על ידי הסיעות ולא מומנו על ידן, וזאת על מנת לבחון את שלמות דיווחי ההוצאות של הסיעות ולהכריע האם המדובר בתרומה אסורה. אך לא בכך עוסקות הפניות האמורות שהונחו על שולחני. בפניות אלה לא התבקשתי לבחון פרסום ספציפי על מנת לקבוע אם מדובר בתרומה לסיעה, אלא לקבוע כי פרסום תכנים פוליטיים על ידי עיתונים מסוימים מביא לכך שאותם העיתונים בכללם מהווים תרומות אסורות לסיעות.

בית המשפט העליון כבר עמד על תפקידה החשוב של העיתונות בדמוקרטיה ליברלית בפסיקתו הענפה בנושא זה¹⁷: "מקום בו מדובר בפרסום בעל אופי עיתונאי של מידע אשר טמונה בו תועלת ממשית עבור הציבור נושא שיקול זה משקל מיוחד. פרסומים מסוג זה מצויים בליבת חופש הביטוי...בנוסף, מקום שמדובר בפרסומים בעלי אופי עיתונאי יש להביא בחשבון גם את כובד משקלו של חופש העיתונות. חשיבותו של אינטרס זה ותפקידה המרכזי של עיתונות חופשית בחיים הדמוקרטיים נדונו לא אחת בפסיקה...ואין צורך לחזור על הדברים. לענייננו, די אם אזכיר כי חופש העיתונות מגלם בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבודת העיתונות ואת אינטרס הציבור בעצם קיומה".

נוכח האמור, פרסום עיתונאי לא ייחשב כתרומה לסיעה לפי חוקי המימון, גם אם יש בו כדי לקדם את סיכויי ההצלחה של סיעה כזו או אחרת. ברור כי פרסום עיתונאי עשוי לא רק להוות תרומה לטובת סיעה מסוימת - לפעמים באמצעות העברת מסרים שליליים על מתחריה - אלא אף להרוץ גורלה, פשוטו כמשמעו. למשל, לתחקיר עיתונאי החושף פרטים בעייתיים על מועמדיה של סיעה פוטנציאל רב להשפיע על תוצאות הבחירות.

מתי בכל זאת תחשב כתבה עיתונאית ככזו שיש בה תרומה לטובת סיעה? בניסיון לקבוע את הגבול בין תוכן עיתונאי לבין תוכן תעמולתי, נקבע בפסיקה¹⁸ מבחן המכונה מבחן הדומיננטיות: "תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר...על-כן, שידור שיש לו ערך חדשותי, אין לראות בו תעמולת בחירות, שכן ערכו הדומיננטי אינו בהשפעה על הבוחר, אלא במסירת מידע חדשותי לכול". מכאן, שפרסומים עיתונאיים שיש בהם "ערך חדשותי" אין לראות בהם תעמולת בחירות שעשויה להיחשב תרומה לסיעה.

אך, מה באשר לתכנים עיתונאיים שנעדרים ערך חדשותי של ממש, ובכללם מאמרי מערכת, טורי דעות, מאמרי אורח, וכדומה, שעשויה להיות להם השפעה על הבוחר? האם תכנים כאלו יהיו תמיד בגדר תרומה לסיעה? לאו דווקא. בדומה למצב בנוגע לגופים חוץ-מפלגתיים אחרים ופעילותם, על מנת לקבוע כי פרסום מסויים ייחשב לא רק חלק מחופש הביטוי של המפרסם אלא גם תרומה לסיעה מסוימת, נדרש שתתקיימנה שתי הזיקות המוזכרות לעיל¹⁹.

לא זו אף זו, בעוד שביחס לגוף חוץ-מפלגתי שמעורב בפעילות פוליטית או בהעברת מסרים פוליטיים, קיים 'יחס הפוך' בין הזיקות וזיקה מהותית-רעיונית חזקה עשויה ליצור 'חזקה' בדבר קיומה של זיקה ארגונית (ראו דיון לעיל), הרי שביחס לחופש העיתונות לא קיימת חזקה כזו. מבקר המדינה דאז הדגיש בדוח קודם אחר²⁰ (להלן - דוח בחירות 2003) כי כאשר מדובר בפרסומים עיתונאיים, נדרש להוכיח זיקה ארגונית באופן פוזיטיבי: "חשוב לציין כי בבואנו לבחון אם ידיעות עיתונאיות הן בגדר תעמולת בחירות, אין להסתפק במבחן התוכן בלבד - אף שהוא מביא בחשבון גם את מידת הקרבה של מועד פרסום הידיעות למועד הבחירות ואת הקשר של תוכן לסוגיות מרכזיות הנתונות במחלוקת בבחירות. חשוב לבחון גם את מידת הזיקה שבין הסיעות לבין העיתונים הקוראים להצביע בעדן".

יתר על כן, ככל שקיימת חזקה באשר למהותו של פרסום עיתונאי, הרי שמדובר דווקא בחזקה הפוכה - דהיינו שמה שנחזה להיות עיתון, אכן מהווה עיתון ולא תעמולת בחירות. עמד על כך

- 17 בג"ץ 2121/12 פלוני נ' דיין אורבך (פורסם במאגר נבו, ניתן ביום 18.9.2014), בפסקה 52, לפסק דינו של הנשיא גרוניס.
- 18 בג"ץ 869/92 זווילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלוש-עשרה, פ"ד מו(2) 692, 709 (1992).
- 19 דוח בחירות 1999.
- 20 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת השש-עשרה (נובמבר 2003), בפסקה 31 לפרק הכללי הפותח את הדוח.

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט סלים ג'ובראן²¹: "קיימת חזקה לכאורה כי סיקור חדשותי-כזה הוא- ועל הטוען אחרת הנטל להוכיח עובדה זו באמצעות זיקה משמעותית...".

מכאן, שלצורך קביעה האם המדובר בתרומה אם לאו, כאשר עסקינן בפרסום עיתונאי, פועלת החזקה האמורה בכיוון ההפוך ואף מטילה נטל כבד ביותר על המבקש לערער על מעמדו של "פרסום עיתונאי-לכאורה". ואם קביעה כזו קשה ביחס לכתבה עיתונאית אחת הרי היא קשה פי כמה מונים ביחס לעיתון שלם, על כל המשתמע מכך. וכך קבע השופט סלים ג'ובראן²²: "אם עסקינן בידיעה ספציפית, די בהוכחת זיקה על פי מאזן הסתברויות מוגבר, עליה ניתן ללמוד אף מתוכן הידיעה עצמה...יצוין, כי אינני סבור כי די בהוכחת הזיקה במאזן הסתברויות רגיל...נוכח חופש העיתונות והביטוי הפוליטי...מנגד, כאשר עותר מבקש סעד כללי בנוגע לעיתון כולו, כשטענתו (בדומה לטענה בעתירה זו) היא כי האחרון במשך שנים אינו עיתון למעשה אלא עלון תעמולה למען מועמד או מפלגה, עליו להוכיח זיקה חזקה במיוחד, ולבססה על ראיות 'ברורות, חד משמעיות, ומשכנעות'...זאת, בהינתן הפגיעה המשמעותית הגלומה במתן סעד מעין זה לחופש העיתונות, חופש הביטוי הפוליטי, ובייחוד (ובשונה מיתר המקרים) בחופש העיסוק".

כאמור הפניות שהתקבלו במשרדי נעזרות בסקירות מחקריות בניסיון להוכיח כי בכלל תעמולה עסקינן. ודוק, עצם העובדה שהפונים נדרשו לסקירות מעמיקות בדבר תוכני העיתונים כדי להוכיח את הקשר המהותי-רעיוני עשויה דווקא להעיד על העדר מובהקות בנושא: שכן, אילו היה מדובר על מקרה מובהק של תעמולה הרי שכל קורא מן היישוב היה ער למידת התעמולה שבעיתון כולו, ללא צורך בסקירות מלומדות.

בפנינו אם כן, סוגיה מבנית המעלה שאלות מורכבות ויסודיות ביותר וביניהן: מהו ערך חדשותי שבקיומו לא ייחשב תוכן עיתונאי כתעמולה בחירות; איזו זיקה אירגונית או ממונית תיחשב זיקה חזקה במיוחד, לצורך קביעה שעיתון שלם מהווה תרומה אסורה לסיעה, ואילו ראיות תיחשבה ראיות "ברורות, חד-משמעיות, ומשכנעות" להוכחת אותה זיקה; מתי יש בפרסום עיתונאי או בפרסום של עיתון שלם כדי לפגוע בעיקרון שוויון ההזדמנויות בין מפלגות; ומיהו הגורם המתאים לבצע את בחינת הראיות והזיקות ולקבל החלטות בנושא במקרים לא מובהקים.

אבהיר כי קביעה שיש בפרסום עיתון משום תרומה היא בהכרח קביעה שמדובר בתרומה שאינה עומדת בגבולות סעיף 8 לחוק (עקב הסכום הגבוה ועצם קבלת תרומה מתאגיד), ולפיכך התוצאה המעשית תהיה שפרסום העיתון במתכונתו הנוכחית אסור. לחילופין, קביעה כזו תגרור התערבות בפעולות ובהחלטות המערכת של אותו עיתון. יודגש כי לפי מיטב ידיעתי, סגירת עיתון כאמור או התערבות בהחלטותיו במסגרת אכיפת דיני מימון מפלגות הייתה מהווה תקדים במדינה דמוקרטית.

עוד אציין כי מלבד הסוגיות העקרוניות הסבוכות למדי שמעוררות הפניות האמורות, הרי שלצורך הכרעה בהן נדרשים כלים רבים ומגוונים, בעיקרם כלי חקירה ומחקר מיוחדים, שחלקם אינם נתונים בידיו. בנוסף, לצורך בחינת נושא זה לעומק, תידרש בדיקה מערכתית של כלל העיתונים בעלי ההשפעה על ציבורים שונים במדינה, ובשפות שונות, כל זאת, על מנת לבחון את נטיית המערכת של כל עיתון, באופן שיאפשר קביעה אם מי מהם אכן מקדם סיעה מסוימת, בין בצורה מובהקת ובין באופן יחסי לעומת סיעות אחרות או עיתונים אחרים. רק לאחר בחינה כזו, ניתן יהיה לתת תשובה לשאלה האם ניתן לראות במי מהעיתונים בבחינת עלון תעמולה של מי מהסיעות, ברמה שעשויה להצדיק את סגירתו או הגבלתו. ואולם, סמכויותי מול עיתונים וכלי תקשורת מוגבלות. העיתונים במדינת ישראל - כמו בכל חברה דמוקרטית- אינם גופים מבוקרים בהתאם לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], ואף זוכים להגנות חוקתיות מיוחדות כגון חופש העיתונות.

21 בעתירה שהובאה בפניו בנוגע לעיתון 'ישראל היום'; ראו: תב"כ 16/20 בן מאיר נ' נתניהו, בפסקה 38 (להלן - תב"כ 16/20).

22 תב"כ 16/20 בפסקה 39.

נוכח כל האמור, סבורני כי ראוי כי סוגיה כה מורכבת - הן משפטית וציבורית והן פרקטית - תיבחן על ידי המחוקק, תוך שימת לב לערכי היסוד השונים במטרה ליצור את האיזונים הנדרשים ביניהם.

שימוש בתשתיות של עצרת המונים כקבלת תרומה על ידי סיעה

עצרת המונים עשויה להיטיב רבות עם סיעות, זאת בין היתר עקב ההזדמנות הנדירה להשמיע מסרי תעמולה לפני מספר גדול של אנשים וליצור אווירה של תמיכה המונית. הכיסוי התקשורתי של אירוע כזה מגביר עשרת מונים את ההד החיובי שניתן להפיק מעצרת כזו.

ימים ספורים לפני מועד הבחירות לכנסת העשרים נערכו שתי עצרות המונים בכיכר רבין, ששתיהן אורגנו בידי גופים חוץ-מפלגתיים:

1 העצרת הראשונה נערכה ביום 7.3.15 תחת הכותרת "ישראל רוצה שינוי - ב-17 למרץ מחליפים את השלטון" (להלן - עצרת ישראל רוצה שינוי) ואורגנה, על פי פרסומים בתקשורת, על ידי תנועת "מיליון ידיים".

2 העצרת השנייה נערכה ביום 15.3.15 תחת הכותרת "מתאחדים למען ארץ ישראל - עצרת המחנה הלאומי" (להלן - עצרת המחנה הלאומי) ואורגנה על פי פרסומים בתקשורת על ידי תנועת "נחלה".

ארגון עצרת כרוך בעלויות כספיות רבות, בין היתר לצורך אלה: הקמת במה לנואמים בעצרת, שכירת מערכות הגברה ותאורה, מסכים להקרנת הנאומים למשתתפי העצרת ומנופי הרמה, שירותי אבטחה, הפעלת שירותים כימיים, הסעות ותשלומים למשטרת ישראל, תשלום למגן דוד אדום ולשירותי הכיבוי.

הועלה כי בעצרת ישראל רוצה שינוי הייתה נוכחות של פעילים רבים של סיעות המחנה הציוני ומרצ. על במת הנואמים עצמה לא נאמו חברי כנסת או מועמדים לכנסת.

הועלה כי בעצרת המחנה הלאומי²³ השתתפו פעילי הסיעות הבית היהודי, הליכוד, ישראל ביתנו ויחד, וכי סיעות אלה קראו לפעיליהן באמצעים שונים כגון רשתות חברתיות ואתרי אינטרנט, להשתתף בעצרת. כמו כן, נציגי הסיעות הללו נאמו על הבמה בעצרת עצמה, ובין היתר: ראש הממשלה מר בנימין נתניהו (הליכוד), השר נפתלי בנט (הבית היהודי), חבר הכנסת לשעבר שרון גל (ישראל ביתנו) וחבר הכנסת לשעבר אלי ישי (יחד).

בדוחות שהגישו כל הסיעות לא נכללו הוצאות בגין ארגון העצרות הללו.

רק שתי סיעות כללו בחשבונותיהן הוצאות שהוצאו באופן ייעודי עבור השתתפות פעיליהן ותומכיהן בעצרות אלו: סיעת הליכוד כללה בחשבונותיה הוצאות בסך של 486,196 ש"ח בגין הסעות, חולצות ושלטים; ואילו סיעת ישראל ביתנו כללה בחשבונותיה הוצאות בסך 10,856 ש"ח בגין העצרת האמורה. סיעות אחרות הסבירו למשרד מבקר המדינה שהוצאות שהיו להן על השתתפות פעיליהן בעצרות נכללו בסך הוצאות הבחירות שלהן.

עובדי משרדי ביקשו את הסברי הסיעות השונות לכך שלא נרשמו בחשבונותיהן הוצאות בגין ארגון העצרת שבה השתתפו. זאת נוכח האפשרות שיש לראות בארגון העצרת ובקיומה תרומה בשווה כסף שקיבלו הסיעות, מאחר שלא נדרשו על ידי מארגני העצרת להשתתף בהוצאות בגינה.

23 יצוין שבעתירה שהוגשה לו בנוגע לעצרת זו (תב"כ 40/20) קבע כב' השופט סלים ג'ובראן, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים, כי "לא ניתן לחלוק על כך שהעצרת כשלעצמה היא עצרת פוליטית, שמטרתה להשפיע על ציבור הבוחרים". ואולם ברור כי גם לעצרת ישראל רוצה שינוי היו אופי דומה ומטרות דומות.

במצב כזה, ונוכח זהות ה"תורמים" וההיקף הכספי המדובר, תרומה כזו תיחשב תרומה אסורה לפי הוראות החוק.

בתגובה טענו נציגי הסיעות המחנה הציוני ומרצ כי מטרתה של עצרת ישראל רוצה שינוי הייתה לקרוא לציבור להביא להחלפת ראש הממשלה, וכי הן לא השתתפו בתכנונה ובארגונה, לא עודדו השתתפות בה, ובעצרת עצמה לא השתתפו אישים פוליטיים מטעמן. לפיכך, לטענתן, אין לייחס להן קשר לארגון העצרת או לראות בהן אחראיות להוצאות כלשהן בגינה.

נציגי סיעת הליכוד טענו לפני כי העצרת התקיימה ביוזמת אזרחים אשר ביקשו לממש זכות פוליטית, וכי מדובר בשיח דמוקרטי לגיטימי. עוד טענו כי הסיעה לא יזמה את העצרת ולא הייתה מעורבת בארגונה, אך משקראו מארגני העצרת לבוחרים מכל מפלגות המחנה הלאומי להשתתף בעצרת, ביקשו בוחרים להשתתף בה, ועלויות הסעתם והשלטים שנשארו אכן קיבלו ביטוי בחשבונות הסיעה. עוד טענו נציגי הסיעה כי בעצרת נאמו גורמים שונים ולא רק נציגי הסיעה ולפיכך אין להסיק כי נאום ראש הממשלה בעצרת מטעם הסיעה הוא שימוש של הסיעה בתשתיות העצרת.

נציגי סיעת ישראל ביתנו טענו גם הם כי הסיעה לא יזמה או ארגנה את העצרת, וכי נציגיה אף לא הוזמנו אליה. הם הוסיפו כי לאור קיום העצרת יומיים לפני מועד הבחירות ונוכח טענות שהועלו כאילו הסיעה אינה חלק מהימין ומהמחנה הלאומי, הייתה הסיעה חייבת להפגין בה נוכחות באמצעות פעיליה. עוד טענו נציגי הסיעה כי נציגי הסיעה חבר הכנסת לשעבר שרון גל עלה לנאום לקראת סיום העצרת בניגוד לדעת מארגניה.

נציגי סיעת הבית היהודי טענו גם הם כי העצרת לא אורגנה על ידי הסיעה ואף לא תואמה עמה ולא הייתה על דעתה, וכי הסיעה כשלעצמה לא נהנתה מהעצרת, אלא כל מחנה הימין נהנה ממנה.

נציגי סיעת יחד טענו כי הסיעה לא שילמה בעבור השתתפות בעצרת.

כפי שמתואר לעיל, ואף בדוח בחירות 1999, פעילות פוליטית של גופים חוץ-מפלגתיים עשויה להיחשב תרומה לסיעה אף כאשר לסיעה אין קשר ישיר לארגון אותה פעילות. כל זאת, לפי הזיקה המהותית-רעיונית והזיקה הארגונית, כפי שקבע מבקר המדינה דאז. מכאן, שגם אילו לא השתתפו נציגי הסיעות בעצרות המוזכרות, ייתכן שהיה נדרש לבחון את אופיין של העצרות ואת הזיקות לסיעות. במקרה דנן בדיקה כזו נדרשת על אחת כמה וכמה, שכן הסיעות האמורות ייחסו לעצמן זיקה לעצרת ולמארגניה, זאת בעצם השתתפותן המופגנת והמשמעותית בעצרות.

אמנם, בדומה לפעילותם הפוליטית והתעמולתית האחרת של גופים חוץ-מפלגתיים שנסקרה לעיל, לא הועלו לפני ממצאים שניתן להסיק מהם שהייתה זיקה ארגונית ישירה ומובהקת בין מארגני העצרות לבין מי מהסיעות שהשתתפו בהן לבסוף.

עם זאת, הזיקה המהותית-רעיונית בין הגופים ובין הסיעות מובהקת וברורה, ועצם התאמצותן של הסיעות לוודא השתתפות משמעותית של פעיליהן בעצרות הללו ימים מספר לפני יום הבחירות מעידה על כך ועל חשיבות העצרת לסיעות.

אך מתי תיחשב הזיקה המהותית-רעיונית המשתקפת בהשתתפותן של סיעה בעצרת, משמעותית מספיק כדי שתקים "חזקה" בדבר קיומה של זיקה ארגונית הסמויה מן העין, וזאת באופן ששתי הזיקות יחד יצדיקו לראות בשימוש בתשתיות העצרת ללא תשלום קבלת תרומה על ידי סיעה? כאן נדרש אני ללכת "בין הטיפות" במידה מסוימת. לדוגמה, עובדה היא שסיעת מרצ ראתה חשיבות בהשתתפות בעצרת ישראל רוצה שינוי, אך אילו ביקשה הסיעה ממארגני העצרת להשתתף בהוצאות בגינה, מי ערב לנו שהמארגנים היו מסכימים לכך? שכן יש שגופים חוץ-מפלגתיים מבקשים להשאיר את פעילותם בגדר פעילות לא-מפלגתית או על-מפלגתית. ונראה שאין מקום שיחידים או גופים המבקשים לממש את חופש הביטוי שלהם יחויבו לזהות את עצמם או את פעילותם עם סיעה מסוימת. מכאן, הקושי לראות בעצם השתתפותה הפסיבית של סיעה

בעצרת, באמצעות נוכחות פעילים גרידא, כמקימה את הזיקות הנדרשות לראות בכך תרומה המתקבלת על ידי הסיעה, לפי החוק וההנחיות.

שונים הם פני הדברים כאשר עניין לנו בהשתתפות אקטיבית של סיעה בעצרת. כאשר נציגיה המובהקים והמוכרים של סיעה יושבים על בימת העצרת, ולא כל שכן כאשר הם נושאים נאומים לפני קהל המשתתפים, נעלם בהינף יד כל קושי לראות בשימוש בתשתיות העצרת קבלה של תרומה מובהקת על ידי הסיעה.

הגוף החוץ-מפלגתי המארגן את העצרת - בכוחו לקבוע את רשימת הנואמים בה. לפיכך עצם נשיאת דברים על ידי נציג הסיעה מצביעה על קיום זיקה ארגונית של ממש בין הסיעה ובין הגוף שארגן את העצרת. נשיאת הנאום בידי נציג הסיעה בשם הסיעה, יש בה עדות גם לקיומה של הזיקה המהותית-רעיונית לסיעה ומבחינה מסוימת, העצרת הופכת להיות, בין היתר, עצרת של הסיעה האמורה. ברור איפוא לחלוטין כי התרומה לסיעה כזו גדולה לעין ערוך מן התרומה לסיעה שרק פעיליה נוכחים במקום, שכן ניתנת לה הזדמנות לקבוע במדויק את המסרים שברצונה להביא לפני הקהל ולפני הבורח, וזאת באופן ישיר באמצעות הדובר שהיא תבחר מקרב נציגיה. לא יכול להיות ספק שכפי שסיעה נדרשת לשאת בהוצאות של עצרת שהייתה מארגנת בעצמה לצורך מסירת דברי תעמולה, כך בדיוק עליה לשאת בהוצאות של עצרת שמארגן גוף אחר המאפשר לה לשאת בה נאומי בחירות.

למעלה מן הצורך יוסף שכאשר השתתפותה של סיעה היא פסיבית, אפשר לטעון שהגוף החוץ-מפלגתי אינו מעוניין להזדהות עמה, אך אין ביכולתו למנוע את השתתפותה. ואולם למן הרגע שאפשר הגוף החוץ-מפלגתי לנציג הסיעה לשאת דברים בעצרת שארגן, הרי שהגוף "חצה את הרוביקון" של א-פוליטיות והעיד בעצמו על מידת הזדהות לא מבוטלת בינו לבין הסיעה.

ומן הכלל אל הפרט.

אין ספק כי עצרת ישראל רוצה שינוי הייתה עצרת פוליטית מובהקת וכי השתתפותן של סיעות המחנה הציוני ומרצ נועדה להפיק ממנה תועלת פוליטית מסוימת. עם זאת, עניין לנו בהשתתפות פסיבית גרידא שאין בה, כאמור, להפוך את העצרת לעצרת של מי מהסיעות הללו או להעיד על הזיקות הנדרשות - ובייחוד החזקה בדבר קיומה של זיקה ארגונית - המצדיקות לראות בשימוש המזערי בתשתיות העצרת כקבלת תרומה על ידי הסיעות.

אשר לעצרת המחנה הלאומי, הרי שכל אחת מהסיעות המוזכרות השתתפו בה השתתפות אקטיבית עד כדי שיוך העצרת, לפחות במידה מסוימת, לכל אחת מהן. סיעת הליכוד שלחה לעצרת לא אחר מאשר ראש הממשלה עצמו, מר בנימין נתניהו, שעמד על הבמה ליד נציגת המארגנים ונשא נאום לפני הקהל. בכך לא הותירה ספק בדבר החשיבות שייחסה הסיעה להזדמנות שהעניקו לה המארגנים לשאת בצורה בלתי-אמצעית את המסר התעמולתי שנדרש לדעתה להשמיע באוזני הבורח יומיים לפני המועד שבו יטיל פתק בקלפי. גם סיעות הבית היהודי ויחד שיגרו את ראשי הרשימות שלהן לשאת דברי תעמולה לפני הקהל, ושיקפו את הזיקות הנדרשות כדי לראות בשימושן בתשתיות העצרת קבלת תרומה.

סיעת ישראל ביתנו טענה לפניי, כאמור, שנציגיה לא הוזמנו לעצרת המחנה הלאומי על ידי המארגנים וכי נציגה נאם לבסוף על הבמה בניגוד לרצונם. טענתה זו של הסיעה היא חרב פיפיות. אמנם היא מעוררת ספק מסוים במידת הזיקה בין הסיעה למארגנים, אך היא מדגישה את החשיבות המרובה שראתה הסיעה בנקיטת כל צעד אפשרי - אף בניגוד אולי לרצון המארגנים עצמם - לייחס לסיעה זיקה של ממש לעצרת ולנצל את המעמד למסירת דברי תעמולה למצביעים ממש ערב הבחירות. לא יכולה להיות עדות ברורה ומובהקת יותר לכך שהשימוש בתשתיות העצרת היה אכן קבלת תרומה שחשיבותה לסיעה היא מכרעת. במצב דברים זה הסיעה נהנתה הלכה למעשה מהתוצאה של השתתפותה האקטיבית בעצרת ומהצלחתה, באמצעות נאומי של חבר הכנסת לשעבר גל, לייחס את העצרת גם לעצמה, ולו במידה מסוימת.

יצוין כי כבר לפני כ-20 שנה²⁴ התייחסה מבקרת המדינה דאז הגב' מרים בן פורת ז"ל לשאלת התרומה שבעצרת המונים, זאת לגבי העצרת שנערכה ב-4.11.95 בכיכר רבין (אז כיכר מלכי ישראל), ואשר בסופה נרצח ראש הממשלה דאז מר יצחק רבין ז"ל. נציגי הסיעות הרלוונטיות אז טענו גם הן כי לא נטלו חלק בארגון העצרת, אלא רק ניסו להפיק תועלת מעצם קיומה. בדוח קבעה מבקרת המדינה כדלקמן: "אין ספק שההוצאות הכרוכות בקיום העצרת מהוות תרומה לסיעות האמורות...בניגוד להוראות סעיף 8 לחוק המימון. היה, איפוא, בסיס עובדתי לקבוע, שהדוח של הסיעות דלעיל אינו חיובי. אולם נוכח סיומה הטרגי של העצרת והמחיר הכבד, שאין לו שיעור, שגבה הרצח הנתעב, מיאנה ידי לחתום על דוח לא חיובי, אך ורק על בסיס החריגות דלעיל מחוק המימון הקשורות באותה עצרת".

לסיכום, במקרה דנן ונוכח השתתפותן האקטיבית של סיעות הבית היהודי, הליכוד, יחד וישראל ביתנו בעצרת המחנה הלאומי, אין בידי אלא לקבוע כי יש בשימושן בתשתיות העצרת בבחינת קבלת תרומה אסורה בניגוד למגבלות הקבועות בחוק.

פעילותם הפוליטית של יחידים וקבוצות, מלבד היותה חלק מחופש הביטוי של האזרח הישראלי, עשויה להיטיב רבות עם הדמוקרטיה הישראלית והחברה הישראלית. כל זאת, בתנאי שהסיעות-הנהנות ממימון נדיב של אזרחי המדינה- לא ינסו לנצל משאבים נוספים של הציבור, מהארץ או מחו"ל, בניסיון לחמוק מהמגבלות שקבע המחוקק הישראלי בנוגע להוצאות הסיעות ולתרומות שהן רשאיות לגייס לכיסוי הוצאות אלו. כאשר קיים חשש לפעילות בעייתית כזו של הסיעות, נדרש אני- במצוות המחוקק- לבחון אם מדובר בפעילות פוליטית המתבצעת באמצעות "גוף הקשור לסיעה" או, לחילופין, בתרומה שקיבלה הסיעה בניגוד למגבלות החוק. כך עשיתי בבדיקת החשבונות הנוגעים לבחירות לכנסת העשרים, וכך אפעל בעתיד.

אין להתעלם מהאפשרות שאכן בצורה נסתרת התקיימו קשרים או זיקות המצדיקים קביעה אחרת בשאלת קיומו של "גוף הקשור לסיעה", אך כאמור, בשלב זה- ועל אף ניסיונותיהן של סיעות שונות, לרבות בתקופת הבחירות עצמה- טרם הובאו לפניי ממצאים ברורים בנושא. כך גם, לגבי מקרים שבהם לא מצאתי זיקות מספיקות לקביעה שסיעה מסוימת קבלה תרומה בניגוד לחוק. מכאן, ומשנדרש אני לפרסם את הדוח בדבר פעולותיהן של הסיעות בתקופה שנקבעה בחוק, לא נותר לי אלא לקבוע כאמור כאן.

למען השלמת התמונה אציין שהובא לידיעתי כי בעקבות הפעילות הפוליטית של גופים חוץ-מפלגתיים שנצפתה במערכת הבחירות הנוכחית, כאמור, הונחה ביום 14.3.16 על שולחן הכנסת הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון - הגדרת גוף פעיל בבחירות), התשע"ו-2016. לעניין זה, חזקה על המחוקק כי יפעל באופן מדוד ומאוזן, כדי שבניסיון למנוע עקיפה של דיני המימון לא ייפגעו יתר על המידה זכויות דמוקרטיות בסיסיות.

לסיכומי של דבר, לא מצאתי ממצאים המאפשרים לקבוע שמי מהגופים החוץ-מפלגתיים היה "גוף קשור" למי מהסיעות שהתמודדו בבחירות לכנסת העשרים. כמו כן, בנוגע לפעילות הפוליטית בתקופת הבחירות, לא הובאו לפניי ממצאים שמהם ניתן להסיק כי התקיימו הזיקה המהותית-רעיונית והזיקה הארגונית בין מי מהגופים הללו לבין מי מהסיעות, עד כדי שיש מקום לקבוע שסיעה מסוימת קיבלה תרומה בניגוד להוראות החוק.

24 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השלוש-עשרה לתקופה 1.1.95 ועד 31.12.95 (יוני 1996).

באשר לשאלה אם יש בפרסום עיתון משום תרומה לטובת סיעה - לאור המורכבות המתוארת לעיל, מן הראוי שהמחוקק ייתן דעתו לנושא, תוך שימת לב לערכי היסוד השונים המעורבים בסוגיה ולצורך ליצור איזונים מתאימים ביניהם.

לעומת זאת, מצאתי כי ההשתתפות האקטיבית - של סיעות הבית היהודי, הליכוד, יחד וישראל ביתנו בעצרת המחנה הלאומי - שכללה נאומים של נציגיהן מעל במת העצרת - מעידה על קיומן של הזיקות האמורות בין סיעות אלו לבין מארגי העצרת. נוכח האמור קבעתי כי יש בשימוש בתשתיות העצרת משום קבלת תרומה אסורה על ידי הסיעות הללו בניגוד למגבלות הקבועות בחוק.

שימוש שעשתה סיעה בתעמולת בחירות שמומנה בידי אחר

הוראות הדין מחייבות הפרדה בין חשבונות מועמד בבחירות מקדימות לבין חשבונות הבחירות של מפלגה שבמסגרתה הוא מתמודד. על בחירות לכנסת חלות הוראות החוק כאמור, ואילו על בחירות מקדימות חל חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק המפלגות). מכוחו של כל אחד מהחוקים חלים כללים שונים, וזאת בין היתר בהתחשב בשוני בין מקורות המימון של כל אחת ממערכות הבחירות האמורות: בבחירות לכנסת עיקר המימון משולם מאוצר המדינה, ואילו בבחירות מקדימות אין מקור ציבורי למימון התמודדות זו ומקורו של המימון בתרומות.

בדיקת חשבונותיו של אחד המועמדים (להלן - המועמד) בבחירות המקדימות לתפקיד יו"ר מפלגת הבית היהודי, העלתה כי אלמנטים פרסומיים ששימשו בתעמולת הבחירות שלו בהיותו מועמד לראשות המפלגה, לא התמקדו אך ורק בהצלחתו בקרב חברי המפלגה אשר זכאים לבחור ביו"ר, אלא כוונו למעשה להפיץ מסרים לקהל יעד רחב המהווה קהל בוחרים פוטנציאלי לסיעה בכלל. זאת על מנת לעודד מספר גדול ככל האפשר של תומכים להזדהות עם הסיעה ולהתפקד אליה. עוד נמצא כי מסרים פרסומיים שנקט המועמד בתקופת הבחירות המקדימות שימשו גם בתעמולת הבחירות של הסיעה בתקופת הבחירות לכנסת והיו תשתית לתעמולת הבחירות שלה.

בדוח על תוצאות ביקורת החשבונות של מתמודדים בבחירות מקדימות²⁵ קבעתי כי "גם אם נקבל את טענות המועמד כי המדובר בהוצאות שנדרשו עבור ניהול מערכת הבחירות שלו לתפקיד יו"ר המפלגה, הרי אין חולק על כך כי מסע הפרסום של המועמד בבחירות המקדימות שימש גם את המפלגה כחלק מהתעמולה שלה בבחירות לכנסת...יתר על כן, שימוש המועמד בכספי התרומות שקיבל במסגרת התמודדותו בבחירות המקדימות לשם קידום תעמולת הבחירות של המפלגה כמתואר, פוגע בשוויון בין המפלגות המתמודדות לכנסת".

עוד קבעתי כי "נוכח האמור, תכלול הביקורת על חשבונות המפלגה לתקופת הבחירות לכנסת העשרים גם בחינה של נושא זה, הן בהקשר של עמידת המפלגה במגבלות הקבועות בחוק בדבר חוקיות מקורות הכנסותיה והן בהקשר של עמידתה בתקרת ההוצאות שהיו מותרות לה".

מבדיקת חשבונות סיעת הבית היהודי עולה כי היא אכן השתמשה באותם המסרים והאלמנטים הפרסומיים שנקט המועמד, וכי שימוש זה נעשה גם לאחר הבחירות המקדימות. לשימוש זה של הסיעה לא ניתן כל ביטוי בחשבונותיה לתקופת הבחירות לכנסת, כך שהסיעה נסמכה על חלק ניכר

25 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות של המתמודדים בבחירות המקדימות לתפקיד יו"ר המפלגה במפלגות "האיחוד הלאומי-תקומה", "הבית היהודי מיסודה של המפלגה" - המפלגה הדתית לאומית המזרחי הפועל המזרחי בארץ ישראל, "הליכוד - תנועה לאומית ליברלית" ו"מרצ" (נובמבר 2015), עמ' 15-17.

מההוצאות שהוציא המועמד במסע הפרסום שלו בבחירות המקדימות לבחירת יו"ר המפלגה, בלי שנשאה ולו בחלק מהן.

נציגי הסיעה טענו בתגובתם כי הסיעה לא הכירה, וממילא לא אישרה מראש, את מדיניות הפרסום של המועמד במסגרת הבחירות המקדימות, וכי נודע לה על הפרסומים, הסיסמאות, הסרטונים וכל כיוצא באלה רק לאחר מעשה. עוד טענו נציגי הסיעה כי אין לייחס משמעות כספית לשימוש שעשתה הסיעה בחומרי פרסום ששימשו בבחירות הפנימיות או בכל מסגרת אחרת, וכי ייחוס שווי השימוש בהם עבור הסיעה הוא שולי וחסר משמעות.

איני מקבל את עמדת הסיעה. נוכח הזהות בין אמצעי התעמולה ששימשו את הסיעה בתקופת הבחירות לכנסת ובין אמצעי תעמולת הבחירות האישית - לרבות מסרים, סיסמאות וסרטונים - ששימשו את המועמד לתפקיד יו"ר המפלגה ואשר אין חולק שעלותם מרובה, אין להסכין למצב שבו כל ההוצאות בגינם ישולמו מכספי תרומות שגויסו למימון התמודדותו של יו"ר המפלגה, ואילו הסיעה עצמה לא תישא בהן כלל. זאת במיוחד, נוכח העובדה שרוב התרומות שקיבל יו"ר המפלגה היו מחו"ל - כספים שאסור בתכלית האיסור לסיעות ליהנות מהן לפי הוראות החוק. יתרה מכך, כבר קבעתי כי חשבונות המועמד בבחירות המקדימות, בדומה לחשבונות הסיעה בבחירות לכנסת העשרים (ראו להלן), לא כללו פירוט ואסמכתאות הולמות המתעדות את התקשרות המועמד לקבלת שירותי ניהול מסע בחירות, מאותו נותן שירות אשר סיפק לסיעה בתקופת הבחירות שירותי ניהול מסע בחירות. משום כך לא ניתן להבחין בין השירותים שסיפק נותן השירות האמור לסיעה בתקופת הבחירות לכנסת העשרים לבין השירותים שסיפק למועמד בתקופת הבחירות המקדימות, ולקבוע את סבירות התמורה ששולמה לו נוכח השירותים שנתן בכל תקופת בחירות.

כפי שכבר ציינתי בעניין השימוש בתשתיות של עצרת המונים שהוא בגדר קבלת תרומה על ידי סיעה, שימוש בתעמולת בחירות ללא תמורה הוא בבחינת קבלת תרומה בשווה כסף בידי סיעה שיש לבחון למול המגבלות הקיימות בחוק.

לא זו אף זו, כפי שכבר ציינתי בדוח האמור, ההפרדה בין חשבונות של מועמד בבחירות המקדימות לבין חשבונות המשמשים למימון מסע הבחירות של סיעה מתחייבת מהוראות הדין (חוק המפלגות וחוק מימון מפלגות, בהתאמה). אי-הפרדה בין הוצאות המשמשות במסע הבחירות של מועמד בבחירות מקדימות ובין הוצאות המשמשות לתעמולת הבחירות לכנסת של הסיעה היא הפרה ברורה של הוראות החוק.

נוכח הממצאים שתוארו בדוח מבקר המדינה האמור ובדוח זה, שלפיהם אמצעי התעמולה ששימשו בתעמולת הבחירות של המועמד היו חלק מהותי מתעמולת הבחירות של הסיעה, לרבות בתקופה שלאחר מועד הבחירות המקדימות, יש לראות בשימוש שעשתה הסיעה באמצעי התעמולה שלא שילמה עליהם - בגדר תרומה אסורה. מאחר שבמקרה דנן, תעמולה זו מומנה מכספי התרומות שקיבל המועמד במסגרת התמודדותו בבחירות המקדימות, לרבות מתורמים מחו"ל, הרי שיש בכך גם עקיפה למעשה של המגבלות שקבע החוק בכל הקשור לתרומות שהסיעה רשאית לגייס לכיסוי הוצאותיה ופגיעה בעקרון השוויון עם יתר הסיעות שהתמודדו בבחירות לכנסת.

אסמכתאות שאינן משקפות את מהות ההוצאות

סעיף 6 להנחיות קובע כי "לכל רישום במערכת החשבונות צריך שתהיה אסמכתא המעידה על מהימנותו ושלמותו של הרישום וממנה ניתן ללמוד על פרטי הפעולה בגינה נעשה הרישום".

בדוח הכספי של סיעת הרשימה המשותפת נרשמו הוצאות בסך כולל של 1,387,450 ש"ח בגין שכירת מטות בחירות. רישום ההוצאות נעשה על פי 541 חוזים לשכירת נכסים שימשו מטות בחירות בתקופת הבחירות. חרף בקשותיהם החוזרות ונשנות של עובדי משרדי, לא הוצגו אסמכתאות לביסוס טענת הסיעה שלפיה מדובר במטות בחירות שפעלו בתקופת הבחירות. זאת ועוד, בדיקת החוזים העלתה ליקויים חמורים המעלים חשש כי החוזים אינם משקפים את מהות ההוצאה בפועל וכי אין מדובר בחוזי שכירות כמוצג. להלן הפרטים: במרבית החוזים לא צוינו מספר הגוש והחלקה, ולא צוינו שטח הנכס המושכר או מספר החדרים שהושכרו; בחוזים רבים חסרו פרטים מהותיים הנמצאים ברגיל בחוזי שכירות, כמו שמו וכתובתו של המשכיר; בחוזים רבים לא צוינה תקופת השכירות; חלק מהחוזים שנחתמו נערכו עם קטינים שאין בבעלותם נכסי מקרקעין; נחתמו חוזים עם משכירים שאינם רשומים במרשם האוכלוסין; נערכו כמה חוזים עם אותם משכירים, בחתימות שונות, או חוזים עם משכירים שהם בני משפחה המתגוררים באותו נכס; נמצאו חוזים שבהם חתימתו של המשכיר זהה לחתימתו של השוכר (נציג הסיעה); נמצאו חוזים שנעשו בהם שינויים בכתב (לגבי תקופת השכירות או דמי השכירות) בלא שהם אושרו בחתימת שני הצדדים; חוזים רבים נחתמו לאחר תחילת תקופת השכירות וחלקם אף בתום תקופת השכירות; בחלק מהחוזים דמי השכירות הנקובים היו גבוהים מהסכומים ששולמו בפועל למשכירים. עוד נמצא כי נשכרו כמה נכסים באותו רחוב אף שלכאורה אין סיבה להפעיל כמה מטות סמוכים זה לזה.

הסיעה טענה בתשובתה כי היא שילמה לבעלי נכסים ביישובים שונים ברחבי הארץ במהלך תקופת הבחירות לא בגין שכירות, אלא בגין זכות השימוש בנכסיהם ובעיקר בגין הוצאות שנגרמו להם במהלך תקופת השימוש בנכסים, ובכללן הוצאות חשמל, מים, מסים עירוניים, כיבודים והוצאות משרד. עוד טענה הסיעה כי "חתימה על הסכמים אלה [של שכירות] הינה טעות שנעשתה בתום לב...מאחר והסכמים אלה אינם משקפים את המציאות". הסיעה לא המציאה מסמכים שיש בהם כדי לאמת את טענתה.

התנהלות הסיעה כמתואר, לרבות הודעתה כי הסכמי השכירות עליהם היא חתומה אינם משקפים את המציאות, והיעדר אסמכתאות להוצאות בסכומים העולים על מיליון ש"ח מעלה חשש כבד כי מדובר בחוזים פיקטיביים לתשלום הוצאות שמהותן אינה ידועה ועל כן לא ניתן לקבוע שמדובר בהוצאות בחירות כהגדרתן בחוק. לעומת זאת בנסיבות הללו ניתן לקבוע כי הרישומים בחשבונות הסיעה אינם משקפים נכונה את פעולותיה. יש לראות בחומרה מצב שבו סיעה מציגה לפני מבקר המדינה מצג שווא בדבר מהות הוצאותיה, המשולמות רובן ככולן מכספי ציבור.

עוד נמצא בבדיקה כי אותה סיעה כללה בחשבונותיה הוצאות בסך של כ-567,000 ש"ח עבור רכישת תלושי דלק לשימוש ביום הבחירות בלי שצירפה כל פירוט ואסמכתאות בדבר זהות מקבלי התלושים, הנסיעות שביצעו ומועדן, כלי הרכב שבהם בוצעו הנסיעות, נחיצות הנסיעות והקשר שלהן לבחירות, וזאת למרות שנציגי הסיעה התחייבו בפני להגיש פירוט כאמור. על פי חישובי עובדי משרדי, דלק בעלות האמורה מאפשר נסיעות של כ-800,000 קילומטרים, ולא סביר שביום הבחירות בלבד, נדרשו נסיעות בהיקף כה ניכר. הסיעה גם כללה בחשבונותיה הוצאות בגין כיבודים ביום הבחירות בסך של כ-160,000 ש"ח ללא כל אסמכתאות או פירוט.

כפי שכבר הערתי בעבר²⁶ "מטרת החוק וההנחיות בכל הנוגע לשמירת אסמכתאות ולביצוע התקשרות לקבלת שירות או מוצר בכתב תוך רישום פרטים המבהירים את מהות ההוצאה ואת סכומה, היא בין היתר לאפשר לזהות את ההכנסות וההוצאות של הסיעה הנוגעות להתקשרות ולוודא כי כולן נכללות בחשבונויותיה. בנוסף, נודעת לכך חשיבות לאור חובת הזהירות של הסיעה בשימוש בכספי ציבור, אשר אמורים לממן שירותים ומוצרים אלה".

נוכח העובדה שהוצאות בחירות של סיעות ישולמו לרוב מכספי הציבור, מן הראוי כי הסיעות המתמודדות יתנהלו בנאמנות כלפי הציבור וידאגו שיעשה בכספים אלה שימוש מושכל אך ורק למטרה שלה הם הוקצו, קרי- לצורך הבחירות, בחיסכון, ביושר ובזהירות.

אני רואה בחומרה רבה התנהלות לא תקינה זו של הסיעה, אשר לא רק שלא הקפידה על מילוי הנחיותי, אלא שאף הציגה אסמכתאות שאינן משקפות את הוצאותיה. יוצא שהדוח הכספי של הסיעה אינו משקף נכונה את כלל הוצאותיה בגין תקופת הבחירות, ולכן קבעתי כי הדוח בעניינה של הסיעה לתקופת הבחירות אינו חיובי.

התקשרויות כוללות עם נותני שירותים ושמירת אסמכתאות

סעיף 8 לחוק קובע "אחת היא אם התרומות או ההלוואות ניתנו לסיעה, לרשימת המועמדים...או לכל אדם הפועל למענם או בזיקה אליהם, או שההוצאות הוצאו בידי סיעה...או אדם כאמור".

סעיף 2(ג) להנחיות קובע: "סיעה תנהל כל אחת ממערכות החשבונות שלה בצורה שתאפשר לזהות בבירור, לאמת ולסכם בדרכי ביקורת מקובלות את הוצאותיה ואת הכנסותיה על מקורותיהן".

סעיף 5(ד) להנחיות קובע כי "אם חויבה סיעה לשלם או שילמה סכום כולל בגין הוצאות שונות, יירשמו במערכת החשבונות כל פרטי ההוצאות לסוגיהן ולמטרותיהן".

כאמור, סעיף 6 להנחיות קובע כי "לכל רישום במערכת החשבונות צריך שתהיה אסמכתא המעידה על מהימנותו ושלמותו של הרישום וממנה ניתן ללמוד על פרטי הפעולה בגינה נעשה הרישום".

סעיף 22 להנחיות קובע כי "סיעה תרשום במערכת חשבונות כל הוצאה שהוציאה, לרבות הוצאה שנעשתה באמצעות אחרים".

סעיף 23 להנחיות קובע "כל הזמנה או התקשרות שסכומה הכולל עולה על 1,700 ש"ח תיעשה בכתב, ויירשמו בה פרטים שיש בהם להבהיר את מהות ההוצאה ואת סכומה".

בעבר²⁷ כבר התייחסתי לכך שבמסגרת מערכת הבחירות ואף במהלך פעילותן השוטפת של הסיעות, יש שהסיעות מתקשרות עם נותני שירותים לקבלת שירות מתמשך תמורת סכום כולל, ומתן השירות כרוך לעתים בביצוע הוצאות שונות על ידי נותן השירות לטובת הסיעה, וציינתי את

26 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 98-100.

27 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 98-100.

ההיבטים העיקריים שעל פיהם יש לבחון התקשרויות אלה כדי לקבוע אם הן עומדות בהוראות החוק וההנחיות.

התקשרויות לקבלת שירות תמורת סכום כולל

למרות קביעתי בדוח האמור בדבר חובת שמירת אסמכתאות שבהן מפורטות הוצאות, החלה על כל סיעה, בין שהוציאה את ההוצאות בעצמה ובין שהתקשרה עם אחר בהסכם כולל אשר מכוחו הוציא אותו גורם את ההוצאות עבורה, לא הקפידו חלק ניכר מהסיעות לעשות זאת. הבדיקה העלתה כי בכמה מקרים התקשרו סיעות עם נותני שירותים שונים, ובכללם שירותי ייעוץ, דוברות, ניהול אסטרטגי, פרסום ועוד לשם קבלת שירותים כוללים תמורת סכומים ניכרים, בלא שפורטו בהסכמים היקף השירותים ואופן חישוב התמורה. לעתים מתן השירות היה כרוך בביצוע הוצאות שונות עבור הסיעה בלי שפורטו בחשבונויותיה מהות ההוצאות וסכומיהן ולא נשמרו כל האסמכתאות להוצאות אלה. לפיכך לא ניתן היה לבחון התקשרויות אלה ולקבוע אם הן עומדות בהוראות החוק וההנחיות.

כך למשל סיעת הבית היהודי ערכה התקשרויות מהותיות עם נותני שירותים שונים, ובין היתר שתי התקשרויות לקבלת שירותי פרסום עם שני יועצים בסך כולל של כ-2,875,000 ש"ח; ניהול מסע בחירות בסך של כ-1,186,000 ש"ח; התקשרות לניהול מסע הבחירות בפייסבוק בסך של כ-1,069,000 ש"ח והתקשרות עם יועץ משפטי בסך של כ-400,000 ש"ח, שהאסמכתאות לגביהן נמצאו חסרות ולא כללו הסכם התקשרות או מסמכים אחרים כנדרש, ולכן לא היה באפשרות משרד מבקר המדינה לבחון את מהותה של כל הוצאה, ובכלל זה פרטי העבודה שבוצעה או מהות השירות שהתקבל ואופן תמחורם.

סיעת המחנה הציוני ערכה התקשרויות עם נותני שירותים שונים, ובין היתר עם יועץ מחו"ל בסך של כ-1,436,000 ש"ח; חברת תקשורת ואסטרטגיה בסך של כ-1,067,000 ש"ח; משרד פרסום בסך של כ-885,000 ש"ח ויועץ הסברה בסך של כ-826,000 ש"ח. בהסכמים לא פורט במדויק מה נכלל במסגרת השירותים שביקשה הסיעה לקבל מנותני השירותים השונים, ומה היקפם, ולא נקבע חיוב של נותני השירותים למסור לסיעה כל דיווח או אסמכתאות בדבר הפעולות שביצעו ומסמכים אלה לא הומצאו לסיעה. לפיכך לא ניתן היה לוודא בדרכי ביקורת מקובלות כי אכן סופקו לסיעה שירותים בהיקף המבוקש וכי התמורה הולמת את השירותים שסופקו בפועל.

סיעת הליכוד ערכה גם היא התקשרויות עם נותני שירותים שונים, ובין היתר בתחומים ובסכומים האלה: ייעוץ משפטי בסך של כ-767,000 ש"ח; ייעוץ וקריינות בסך של כ-212,000 ש"ח; פעילות שטח ומבצעים של שני יועצים בסך כולל של כ-335,000 ש"ח; הסברה ודוברות בסך של כ-295,000 ש"ח; תפעול בסך של כ-161,000 ש"ח; ניהול מטה הבחירות בסך של כ-300,000 ש"ח וייעוץ ומחקר מחו"ל בסך של כ-433,000 ש"ח. גם הסכמיה של סיעה זו לא חייבו את נותני השירותים למסור לסיעה כל אסמכתאות או דיווח בדבר הפעולות שביצעו ומסמכים אלה אכן לא הומצאו.

סיעת כולנו כללה בחשבונויותיה הוצאות בגין התקשרויות עם נותני שירותים שונים, ובין היתר לקבלת שירותי קרייאייטיב משלושה נותני שירותים בסך כולל של כ-663,000 ש"ח; שירותי ניהול מסע בחירות משני נותני שירותים בסך כולל של כ-509,000 ש"ח; שירותי ייעוץ משפטי בסך של כ-342,000 ש"ח ושירותי ייעוץ אסטרטגי בסך של כ-362,000 ש"ח, שההסכמים בגינן היו כלליים, ואף שחלקם כללו דרישה לקבלת דוחות פעילות מנותני השירותים, דוחות אלו לא נדרשו על ידי הסיעה ולא הומצאו לה, כך שלא היה באפשרות הביקורת לזהות בבירור את השירותים שנתנו, לאמתם ולכמתם.

סיעת ש"ס רשמה הוצאות בסכום של כ-826,000 ש"ח בגין התקשרות עם מנהל מסע הבחירות. בתיקי הסיעה לא נמצאו כל אסמכתאות הנוגעות לשירותים שהתקבלו בגין התקשרות זו, ובין

היתר, סיכומי ישיבות שבהן השתתף נותן השירות האמור או אסמכתאות לפעילותו, ומכאן שלא היה בהסכם עם אותו נותן שירות כדי להבהיר את מהות ההוצאות שנרשמו בחשבונות הסיעה ולתת תמונה מלאה של כל השירותים שנתן בפועל נותן השירות ומועדיהם, ולא ניתן לדעת אם הם היו כרוכים בביצוע הוצאות שונות בעבור הסיעה.

סיעת יש עתיד רשמה הוצאות בסך של כ-236,000 ש"ח בגין קבלת שירותי קריאייטיב. בהסכם עם נותן השירות לא פורטו תכולת הפעילות הנדרשת ולוח הזמנים לביצועה. כמו כן, הסיעה לא קיבלה מנותן השירות כל דוח פעילות מפורט המתאר את השירות שניתן, היקפו ותדירותו. לכן לא ניתן היה לוודא בדרכי ביקורת מקובלות כי אכן סופקו לסיעה שירותים בהיקף המבוקש, וכי התמורה הולמת את השירותים שסופקו בפועל.

בחשבונותיה של סיעת עלה ירוק נכללו הוצאות שכר לנציגי הסיעה, בלא שהוצגו מסמכים המעידים על מהות השירותים שניתנו לסיעה והיקפם, באופן המעורר ספק אם ניתן לסיעה שירות בשווי ההוצאה הנטענת.

רק לאחר פניות חוזרות ונשנות של עובדי משרדי והבהרה כי אי המצאת אסמכתאות כאמור עלולה להביא לכך שלא יהיה ניתן לזהות את מהות השירותים שהתקבלו ואת היקפם ולהבין כיצד נקבעה התמורה לכל אחד מנותני השירותים, ועל כן לא ניתן יהיה לקבוע שהדוח הכספי של כל אחת מהסיעות משקף נכונה את כלל הוצאותיהן, המציאו חלק מהסיעות פירוטים, הודעות של נותני השירותים ומסמכים נוספים, לרבות דוחות פעילות, תכתובות בדואר אלקטרוני, סיכומי דיונים וכיו"ב שמהם ניתן ללמוד על מהות השירותים שניתנו ועל היקפם. יצוין כי מכל אחת מהסיעות התקבלו מסמכים בהיקף רחב והם התקבלו, כמתואר, בשלבים מאוחרים של הליך הביקורת (חלק מהסיעות לא צירפו את האסמכתאות במלואן). למרות ההכבדה הניכרת על עבודת הביקורת ועל השלמת עריכתו של הדוח בעניינן של סיעות אלה, בחנו עובדי משרדי את האסמכתאות האמורות כדי להביא לידי מיצוי את הליך הביקורת ולא לפגוע בסיעות שמסרו את האסמכתאות.

אני שב ומדגיש כי כבר במועד ההתקשרות של הסיעות עם נותני השירותים והספקים עליהן לקבוע את אופן קבלת הדיווח והמסמכים הנוגעים לפעילות של נותני השירותים עברו, לרבות דוחות פעילות של נותני השירות עצמם וכן מסמכים הנוגעים להתקשרויות שלהם עם גורמים שלישיים ולתשלומים. על הסיעות להקפיד ולהעביר למשרדי את המסמכים הנדרשים לביקורת מיד עם תחילתה. להבא, ונוכח לוחות הזמנים שנקבעו בחוק להגשת דוח הביקורת ליו"ר הכנסת, לא יוכלו אנשי משרדי לקבל ולבחון מסמכים שיתקבלו באיחור.

הסכמים כוללים בגין הוצאות פרסום

סעיף 25 להנחיות קובע כי על הסיעה לרכז את החומר הפרסומי שלה בתיק נפרד וכי עליה לצרף מסמכים המפורטים בהנחיות הקשורים לפרסום לכל סוג פרסום.

סיעת הרשימה המשותפת התקשרה בשני הסכמים לפרסום מודעות עם חברת פרסום שהיא בעלת זכויות לפרסום בעיתון יומי בעבור סכום כולל של כ-246,000 ש"ח. בהסכמים נקבע כי החברה תפרסם מודעות שונות בעיתון בשטח פרסום שלא יעלה על שיעור מסוים משטח העיתון. ההסכמים נוסחו בצורה כוללת ולא פורטו בהם סוגי הפרסומים, מספר יחידות הפרסום, שטח כל פרסום ומחירו של כל פרסום, ולכן לא ניתן לדעת אם התמורה הכוללת שנקבעה בהסכמים אכן משקפת את שווי הפרסומים שנעשו בפועל. בנוסף, התקשרה הסיעה בהסכם עם עיתון נוסף, לרכישת שטחי פרסום, בתקופת הבחירות, בעבור סך של כ-266,000 ש"ח. בהסכם לא פורטו מספר הפרסומים, גודלם ותדירות פרסומם. כך שלא היה ניתן לבדוק האם התמורה שנקבעה בהסכם סבירה נוכח ערכם של הפרסומים בפועל. נציגי הסיעה טענו בתשובתם כי לדעתם אין כל

פסול בחיוב העיתון בהסכמי מסגרת לשמור שטחי פרסום עבור הסיעה, וכי דוחות הפרסום שצורפו לחשבונות הסיעה ממלאים את הנדרש בדבר פירוט מהות ההוצאות שנרשמו.

לא קיבלתי את הסברי הסיעה. במצב עניינים זה לא ניתן לקשור בין הסכום שנקבע כתמורה, לבין פרסומי הסיעה בעיתונים האמורים, ולא ניתן לקבוע שהסכומים האמורים משקפים נכונה את היקפם ושווים של הפרסומים בפועל.

סיעת הבית היהודי לא כללה בדוח הכספי את מלוא הוצאותיה בגין פרסומים שונים שערכה בתקופת הבחירות. נציגי הסיעה טענו בתשובתם כי ההוצאות בגין הפרסומים האמורים נכללו בחשבונית של אחד מספקי הפרסום של הסיעה הכוללת הפקה והדפסה של עלוני פרסום (פליירים) לאירועים שונים.

לא קיבלתי את הסברי הסיעה. בחשבונית של ספק הפרסום האמור לא פורטו השירותים שעבורם ניתנה ולא צורפו אסמכתאות. לפיכך לא ניתן היה להקביל את ההוצאות ששולמו לפיה להוצאות הפרסום שלא נכללו לכאורה בחשבונות הסיעה.

כבר הערתי בעבר²⁸ בנוגע להתקשרויות בגין פרסומים כי "על הסיעה לדאוג לכך כי תתקיים בקרה מדוקדקת על הפרסום שמתבצע בפועל, ובכלל זה עליה לוודא ולאמת את אופן הפרסום, תדירותו, מיקומו ומשכו והאם בוצע בהתאם למוסכם בין הצדדים. על הסיעה לדאוג לכך כי הבקרה המתוארת תתועד בכתב, כך שניתן יהיה לבחנה, באמצעי ביקורת מקובלים, הן במישור הפנימי על ידי הסיעה והן במישור החיצוני במסגרת ביקורת המדינה".

אני שב ומדגיש כי כבר במועד ההתקשרות עם נותן שירות, על הסיעה לוודא כי הסכם ההתקשרות יפרט במדויק מה נכלל במסגרת השירותים שהיא מבקשת לקבל, ובאילו תדירות והיקף אמורים שירותים אלה להינתן. כמו כן, נדרש שכל סיעה תעגן בהסכם ההתקשרות את חובתו של נותן השירות למסור לה דיווח סדיר ואסמכתאות מתאימות בדבר הפעולות שביצע, כדי שתוכל לוודא כי אכן סופקו לה השירותים בהיקף המבוקש, וכי התמורה המשולמת אכן הולמת את השירותים שסופקו לה בפועל, וכדי שניתן יהיה לוודא בדרכי ביקורת מקובלות את שלמותן וסבירותן של ההוצאות שנרשמו בספרי הסיעה.

נוסף על האמור, בכל הנוגע להסדרת ההתקשרות בהסכמים, על כל סיעה לקבל מנותן השירות, כבר במועד מתן השירות ולכל המאוחר לפני התשלום, את כל האסמכתאות הנדרשות לצורך בקרה על קבלת השירות ועל סכום התמורה המשולמת. תשלום תמורה גבוהה מן הראוי נוגד את חובת הסיעה לנהוג בזהירות בכספי הציבור, המממנים את השירות, ולעומת זאת, בתמורה נמוכה מדי גלומה תרומה של נותן השירות שיש לבחון אותה בהתאם לגבולות שנקבעו בחוק.

באשר להתקשרויות בתחום הפרסום, אני שב ומדגיש כי על כל סיעה להקפיד לשמור בתיקה העתקים של כל פרסום ופרסום ומסמכים המעידים על מחירו, כנדרש בהנחיות מבקר המדינה.

28 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 98-100.

להבא, סיעות אשר יגישו למשרדי באיחור פירוטים ואסמכתאות אשר היו צריכים להיכלל בחשבוניותיהן כבר במועד ההתקשרות עם נותני שירותים ולכל המאוחר בעת רישום ההוצאות הכרוכות בהתקשרויות האמורות, ייקבע לגביהן כי הן לא ניהלו את חשבוניותיהן בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

לגבי סיעות שלא הגישו למשרדי פירוטים ואסמכתאות כנדרש, קבעתי כי הן לא ניהלו את חשבוניותיהן בהתאם להנחיות מבקר המדינה, ולפיכך דוח הביקורת בעניינן לתקופת הבחירות אינו חיובי.

פעילות סיעות בניגוד להוראות הדין

סעיף 1 לחוק מגדיר "הוצאות בחירות" - "ההוצאות המיוחדות של סיעה או של רשימת מועמדים שהוצאו בתקופת הבחירות או למען הבחירות במערכת הבחירות".

בבדיקה נמצאו מקרים שבהם חלק מהסיעות לא מילאו אחר הוראות חוקים שונים ואף פעלו בניגוד לחוק. להלן הפירוט:

תליית מודעות תעמולה

בחשבוניותיהן של שלוש סיעות (הבית היהודי, המחנה הציוני וש"ס) נכללו הוצאות בגין קנסות על תליית מודעות תעמולה בניגוד להוראות חוקי העזר של רשויות מקומיות שונות: בחשבוניות סיעת הבית היהודי נרשמו הוצאות הפרשה לקנסות בעלות של 69,550 ש"ח, בחשבוניות סיעת המחנה הציוני נרשמו הוצאות בסך של 120,886 ש"ח ובחשבוניותיה של סיעת ש"ס נרשמו הוצאות הפרשה לקנסות בעלות בסך של 250,000 ש"ח.

חלק מהסיעות טענו כי הן פעלו לצמצם את פעילות הדבקות המודעות מטעמן בניגוד לחוק, ובין השאר על ידי עריכת נהלים כתובים, הדרכת פעיליהן ומתנדביהן לתלות שלטים רק במקומות מותרים בלי להפר חוקי עזר עירוניים, ושימוש בקבלני הדבקות מודעות מקצועיים התולים את השלטים על לוחות מודעות ייעודיים. למרות זאת, לטענת הסיעות, היו מקרים שבהם פעלו מתנדבים על דעת עצמם ותלו שלטים במקומות אסורים, ולא היה ביכולתן של הסיעות למנוע פעילות זו לגמרי. כמו כן טענו הסיעות כי בסמוך לאחר שהתקבלו תלונות על תליית מודעות בניגוד לדין, הן פעלו בתוך זמן קצר להסרת המודעות.

כבר הערתי בעבר²⁹ כי על הסיעות אשר מתמודדות על הזכות להשתתף בחקיקת חוקי המדינה, לעשות כל שביכולתן כדי להימנע מפעילות בניגוד לחוקיה, וממילא מהצורך בתשלום קנסות בגין פעילות מעין זו. עוד הערתי כי אין זה ראוי כי כספי ציבור המתקבלים על ידי הסיעות בנאמנות ישמשו למימון פעילות המנוגדת דין. על הסיעות לגבש נהלים ברורים ולהטמיעם בקרב פעיליהן ועובדיהן, על מנת למנוע הישנות מקרים שבהם נתלות מודעות תוך הפרת חוקי עזר עירוניים, ונעשה שימוש בכספי ציבור למימון קנסות, במקום למטרה אשר לה יועדו.

לאחר בחינת טענות אותן סיעות והאסמכתאות שהוצגו בפניי בהקשר זה ולאחר שהבאתי בחשבון את העובדה שאותן סיעות עשו רבות למנוע את ההפרות שבגללן ניתנו הקנסות, לרבות תדריך

29 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבוניות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 97-98.

פעיליהן והנחיותם להימנע מתליית שלטים במקומות אסורים, ולאור מיעוט המקרים, אני קובע כי מדובר בהוצאות בלתי תקינות, ועל כן הדוח בעניינן של אותן הסיעות הללו אינו חיובי, אולם בפעם הזו ונוכח ראשוניות ההחלטה והנסיבות המתוארות החלטתי לא להמליץ על שלילת מימון ממלכתי אלא להסתפק במתן אזהרה בלבד לגבי הסיעות שזה הליקוי היחיד שנמצא בביקורת חשבוניתיהן.

מחובתן של כל הסיעות לעשות כל שביכולתן למניעת הישנות של מקרים שבהם מבוצעות בשמן פעילויות המהוות הפרה של הוראות הדין, וממילא מהצורך בתשלום קנסות בגין מקרים אלה. להבא, אם יתגלו מקרים שבהם לא עשו הסיעות די על מנת למנוע את הפעולות המנוגדות לדין, וכפועל יוצא מכך נאלצו לשלם קנסות בסכומים ניכרים מכספי המימון הממלכתי, ייקבע בנסיבות המצדיקות זאת כי הוצאות אלה אינן הוצאות תקינות, וכי הדוח של אותן סיעות אינו חיובי על כל המשתמע מכך.

מס ערך מוסף בגין קבלת שירות מתושב חוץ

בסעיף 6ד בפרק ג' לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן - התקנה) נקבע, כי "נעשתה עסקה בישראל, והמוכר או נותן השירות הוא תושב חוץ, תחול חובת תשלום המס על הקונה, זולת אם ברשותו של הקונה חשבונית בשל העסקה". מדובר במס עקיף המוטל מתוקף חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, והוא מחושב כתוספת בשיעור קבוע ממחיר העסקה וחל על המשלם.

בבדיקה הועלה כי שתי סיעות (המחנה הציוני ויש עתיד) קיבלו שירותי ייעוץ ומחקר בסכומים ניכרים מנותני שירותים שמקום מושבם בחוץ לארץ ולא שילמו מס ערך מוסף בגין ההתקשרויות האמורות כנדרש בתקנה.

נציגי סיעה אחת טענו לפני כי פעלו על פי חוות דעת שקיבלו בעל פה, ולפיה לא חלה במקרה זה חובת תשלום מס ערך מוסף, וכי בגין כל העברה כספית לנותן השירות קיבלה הסיעה מרשות המסים בישראל אישור פרטני הפוטר את העברת הכספים מניכוי מס הכנסה במקור. נציגי סיעה אחרת טענו כי פעלו על פי חוות דעת שקיבלו מרואה החשבון של הסיעה, ולפיה החוק אינו מטיל חבות במס ערך מוסף על עסקאות אלה, אף על פי שידוע להם כי עמדת רשויות המס בנושא שונה מהעמדה שהובאה בחוות הדעת.

לא השתכנעתי מהסברים אלה. הודעתי לסיעות כי היה עליהן לפעול לפי המצב החוקי הקיים הלכה למעשה ובמקרה של ספק לפנות אל הגורם המוסמך, דהיינו רשות המסים, על מנת לקבל חוות דעת מקדמית (פרה-רולנינג) בנושא זה. נציגי הסיעות הודיעו לי כי הן פנו לרשות המסים כדי לדעת מה עמדת שלטונות המס בעניין.

על הסיעות המתמודדות על הזכות להשתתף בחקיקת חוקי המדינה לעשות כל שביכולתן כדי לפעול כדין ולהקפיד על התנהלות ראויה מול הרשויות שתפקידן לאכוף את הוראות הדין.

בנסיבות המתוארות ומשמסרו הסיעות לעובדי משרדי מסמכים הנוגעים להסדרת תשלום מס ערך מוסף או לקבלת פטור מתשלומם, בפעם הזאת לא אקבע כי הסיעות האמורות פעלו בניגוד להוראות הדין.

חובת ניכוי מס במקור משכר פעילים ועובדים ומדמי שכירות

על פי סעיפים 1 ו-2 לחוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996 (להלן - חוק המיסוי), מס במקור החל על שכר פעילים ועובדים הוא מס מיוחד, אשר חל על כל תשלום ששולם בתקופת הבחירות בעד עבודה או שירות שבוצעו בשל הבחירות, בעד הסעת נוסעים או הובלה או החזר הוצאות של הבחירות שבוצעו או הוצאו בתקופת הבחירות, עד לסכום של 8,800 שקלים חדשים, שלא במהלך עסקו, משלח ידו או עבודתו של המקבל. חובת התשלום של המס המיוחד מוטלת על המשלם באמצעות ניכוי במקור. שיעורו של המס קבוע (25%), וזאת אף אם מקבל התשלום פטור מתשלום מס הכנסה או חייב בשיעור מס שולי הנמוך משיעור זה.

תקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלום דמי שכירות), התשנ"ח-1998, קובעות כי שוכר המשלם למשכיר שהוא אדם פרטי דמי שכירות ינכה מתשלום זה מס בשיעור של 35%, למעט אם המשכיר ממציא לשוכר אישור של פקיד שומה על פטור מניכוי מס במקור או על הקטנת המס, שאז השוכר רשאי לנכות את המס מדמי השכירות, בהתאם לאישור שהמציא לו המשכיר.

בבדיקה נמצא כי חלק מהסיעות לא כללו בחשבונותיהן את ההוצאות בגין תשלום המס המיוחד עבור שכר פעילים ועובדים בשיעור 25% ואת ההוצאות בגין תשלום המס מדמי שכירות בשיעור 35% כאמור. להלן הפירוט:

סיעת הרשימה המשותפת התקשרה, כאמור, ב-541 חוזים לשכירת נכסים שישמשו כמטות בחירות בתקופת הבחירות, בסך כולל של 1,387,450 ש"ח. בתגובה על הממצאים שהעלה צוות משרדי ולפיהם החוזים אינם משקפים התקשרויות בגין שכירויות נכסים כמוצג (ראו את התייחסותי להוצאות האמורות בפרק על אסמכתאות שאינן משקפות את מהות ההוצאות), טענה הסיעה כי חלקה העיקרי של ההוצאה הוא החזרים ששולמו לבעלי נכסים בתקופת הבחירות, בעבור הוצאות שנגרמו להם בתקופת השימוש בנכסים על ידי הסיעה. כאמור, טענת הסיעה לא נתמכה במסמכים כלל, והיא סותרת את ההסכמים שנחתמו. מכל מקום הסיעה לא כללה בחשבונותיה סכומי מס על התשלומים ששולמו מכוחם של החוזים האמורים, אשר הסתכם להערכת עובדי משרדי בכ-500,000 ש"ח, ולא שילמה מס זה.

סיעת עלה ירוק לא כללה בחשבונותיה ולא שילמה את המס המיוחד בגין תשלומיה לפעילים ועובדים, אשר הסתכם להערכת עובדי משרדי בכ-25,000 ש"ח. הסיעה הסבירה כי ניתנה משכר עובדים מס בשיעורים הנמוכים מאלה שנקבעו בחוק המיסוי משום שלא הייתה ערה לחובתה לשלם מס מיוחד, וכי היא פעלה בהתאם לתקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלומים בעד שירותים או נכסים), התשל"ז-1977, המתירות שלא לנכות מס מתשלום חד-פעמי שאינו עולה על הסכום שנקבע. בעקבות הערות משרד מבקר המדינה התחייבה הסיעה להסדיר את תשלום המס המיוחד עם רשויות המס.

במקרים שבהם לא כללו סיעות בחשבונותיהן, באופן חלקי או מלא, הוצאות בגין ניכוי מס במקור, קבעתי כי מערכת החשבונות שלהן לא הייתה שלמה ולא שיקפה את כל הפעולות הכספיות כנדרש. נוסף על כך הודעתי לסיעות האמורות כי עליהן לפעול לתשלום המס במלואו כמתחייב מחוק המיסוי ומתקנות מס הכנסה, כפי שעשו חלקן כאמור.

אני רואה בחומרה רבה התנהלות לא תקינה זו של סיעות אשר אינן מקפידות על קיום הוראות הדין. על הסיעות אשר מתמודדות על הזכות ליטול חלק בחקיקת חוקי המדינה, לעשות כל שביכולתן על מנת להימנע מפעילות בניגוד לחוקיה.

אחריות הסיעות השותפות לרשימת מועמדים משותפת

במערכת הבחירות לכנסת העשרים התמודדו כמה סיעות במסגרת רשימות מועמדים משותפות, שהוגשו לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים, בהתבסס על הסכמים שחתמו הסיעות ביניהן.

הסיעות המרכיבות שתיים מרשימות המועמדים האמורות - הרשימה המשותפת (חד"ש-רע"מ-בל"ד-תע"ל) והבית היהודי בראשות נפתלי בנט (הבית היהודי והאיחוד הלאומי - תקומה) - חתמו גם הן על הסכמים המסדירים את התמודדותן. ההסכם שנחתם בין ארבע הסיעות המרכיבות את הרשימה המשותפת עסק, בין היתר באחריות של כל אחת מהן לגירעון שייווצר מפעילות הבחירות ובאחריותן הנפרדת לתוצאות הביקורת על הדוח ולתשלום קנס מבקר המדינה, אם ייקבע. לעומת זאת, ההסכם שנחתם בין שתי הסיעות המרכיבות את רשימת הבית היהודי לא עסק בכל אלה כמו גם באחריותן לתשלום יתרות חוב לספקים ולשאר זכאים שיוותרו לאחר הבחירות.

לאחר שממצאי הביקורת על חשבונותיהן של רשימות המועמדים המשותפות האמורות לתקופת הבחירות לכנסת, הובאו לידיעת כל אחת מהסיעות המרכיבות אותן, פנו אליי חלק מהסיעות השותפות בבקשה שאקבע מי מהסיעות נושאת באחריות לליקויים שהועלו בביקורת, ובהתאם לכך אייחס להן את העיצום הכספי, שהוטל בשל כל ליקוי.

לפי הוראות החוק וההנחיות, אם התמודדה סיעה בבחירות לכנסת במסגרת רשימת מועמדים משותפת עם סיעות נוספות, חשבונות רשימת המועמדים המשותפת והדוח הכספי בגין תקופת הבחירות יוגשו על ידי נציגי רשימת המועמדים המשותפת ולא על ידי כל אחת מהסיעות המרכיבות אותה בנפרד. כן נקבע כי על מבקר המדינה לבחון את הדוח שהוגש כאמור על ידי כלל רשימת המועמדים המשותפת ולקבוע אם הדוח חיובי אם לאו.

משהדוח המוגש למשרדי מהווה דוח אחד לכלל רשימת המועמדים המשותפת, ובשים לב לכך שהמימון הציבורי לכיסוי הוצאותיה מוענק אף הוא לרשימת המועמדים המשותפת בכללותה, אין בידי לקבוע קביעות נפרדות באשר למידת ה'חיוביות' בהתנהלותן של כל אחת מהסיעות המרכיבות רשימת מועמדים משותפת. קביעת מבקר המדינה ניתנת לגבי הדוח האחד של רשימת המועמדים המשותפת בכללותה. ודוק, גם בעבר ניתנו קביעותיו של מבקר המדינה לגבי רשימות מועמדים משותפות כן.³⁰

30 מבקר המדינה, בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה באשר לסיעות: הבית היהודי בראשות נפתלי בנט מיסודם של האיחוד הלאומי, מפד"ל החדשה; הליכוד - ישראל ביתנו בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה; הרשימה הערבית המאוחדת-התנועה הערבית להתחדשות-המפלגה הערבית הדמוקרטית; יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל-דגל התורה; עוצמה לישראל בראשות אריה אלדד ומיכאל בן ארי. בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת השמונה עשרה באשר לסיעות: האיחוד הלאומי - תקומה, התקווה, ארץ ישראל שלנו, מולדת; יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל-דגל התורה; רע"מ - תע"ל.

עם זאת, ונוכח העלאת אחוז החסימה בבחירות אשר עשויה להביא להרחבת התופעה של התחרות של סיעות לכדי רשימות מועמדים משותפות, מן הראוי שהמחוקק יבחן את הנושא וישקול אם להוסיף הוראות מתאימות על מנת לאפשר שקיפות מיטבית בנושא והטלת אחריות כספית נגזרת במקרים המתאימים על סיעות ספציפיות מתוך רשימת מועמדים משותפת שפעלו בניגוד לחוק או להנחיות.

מתן שירותים לסיעות ולבעלי תפקידים בהן במקביל

בחשבונותיה של סיעת הליכוד נכללו הוצאות בגין התקשרויות עם כמה נותני שירותים אשר במסגרת השירות שסיפקו לסיעה נכללו שירותים הנוגעים לדוח ביקורת שפרסמתי, העוסק ביו"ר המפלגה. מדובר בעיקר בהוצאות ייעוץ משפטי וייעוץ תקשורתי. לשאלת עובדי משרדי דובר כלילת ההוצאות על שירותים שיש להם היבטים הנוגעים ליו"ר המפלגה בהוצאות הבחירות ומימון מהקופה הציבורית, הסבירו נציגי הסיעה כי ההוצאות על שירותים אלה הן בגדר הוצאות בחירות, משום שמדובר בדוח ביקורת שפורסם במהלכה של תקופת הבחירות ועסק בעיקרו ביו"ר המפלגה ומועמדה לתפקיד ראש הממשלה המתמודד על אמון הציבור, וכי בהקשר זה הדוח האמור הפך למטבע פוליטי מרכזי במאבק בין הסיעות בבחירות לכנסת. עוד טענו נציגי הסיעה כי הסיעה לא חויבה על ידי נותני השירותים האמורים, בתשלום עבור השירותים שניתנו ישירות ליו"ר המפלגה בעניין זה. תשובתם זו נסמכה גם על הסברים של נותני השירותים האמורים.

כעולה מהוראות החוק, הוצאת בחירות היא הוצאה שהוציאה הסיעה בתקופת הבחירות או למען הבחירות, ואשר תכליתה לאפשר לסיעה להשתתף בהליך הדמוקרטי של הבחירות, ואין להשתמש במימון הממלכתי להוצאות למטרות שאינן עומדות בהגדרה זו.

אך טבעי הוא כי לסיעות שהעומד בראשן מועמד לתפקיד ראש הממשלה יש גם הוצאות הנוגעות לעיצוב דמותו הכללית של המועמד מטעמן לתפקיד זה בתודעת הציבור, ואין חולק על כך שהוצאות אלה הן חלק מהוצאות הבחירות של הסיעה. בנסיבות הענין, ובין היתר בהתחשב בסמיכות הזמנים בין פרסום דוח ביקורת הנוגע ליו"ר המפלגה ובין הבחירות, ובשימוש שנעשה בדוח כחלק מתעמולת הבחירות, אני מקבל את טענת הסיעה כי מדובר בהוצאות בחירות.

דיווח על תוצאות ביקורת החשבונות של הסיעות

להלן נתונים כספיים על כל אחת מהסיעות שהגישו את חשבונותיהן למבקר המדינה, מספר המנדטים שבהם זכו בבחירות, מהות הדוח שקיבלו ועיקרי הממצאים לגבי סיעות שניתן להן דוח שאינו חיובי.

הבית היהודי בראשות נפתלי בנט

הסיעה זכתה בבחירות בשמונה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	15,049,100
סה"כ	15,049,100

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום ושירותי תקשורת	8,150,667
ניהול מסע בחירות וייעוץ אסטרטגי	2,720,156
שכר עובדים והוצאות נלוות	2,364,792
שכר פעילים והוצאות נלוות	2,494,583
נסיעות ותחזוקת רכב	944,824
שירותים מקצועיים	514,360
כיבודים ומזון לפעילים	160,954
הסברה וכנסים	1,109,291
סקרים	127,652
ניהול מטות בחירות	111,047
שכירות תחזוקה וציוד	422,100
הוצאות משרדיות וכלליות	180,966
קנסות	69,550
עמלות והוצאות בנק	5,541
סה"כ	19,376,483

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	4,327,383

הסיעה ניהלה את חשבונוاتها במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בעיקר בכך שהסיעה לא כללה בחשבונוاتها את מלוא הוצאותיה, ובין היתר הוצאות בגין כנסים ואירועי הסברה שבהם השתתפו נציגיה, הוצאות פרסומים ותעמולה וכן הוצאות העסקתם של חלק מפעילי הסיעה. לפיכך, מערכת החשבונות של הסיעה לא הייתה שלמה ולא שיקפה את כל הוצאותיה ופעולותיה הכספיות כנדרש, ולא ניתן לקבוע את סך הוצאותיה בתקופת הבחירות.

נוסף על כך, הסיעה לא הקפידה על שמירת אסמכתאות מפורטות בקשר להתקשרויותיה, לרבות אסמכתאות בקשר לשירותים שקיבלה ופרסומים שהזמינה בסכומים מהותיים, ולפיכך לא ניתן היה בדרכי ביקורת מקובלות לזהות ולאמת את הוצאות הסיעה בתקופת הבחירות ולקבוע כי

חשבונויותיה שלמים ונכונים. כמו כן, הסיעה כללה בחשבונויותיה הוצאות בלתי תקינות בגין תשלום קנסות בסכומים ניכרים על תליית מודעות תעמולה בניגוד להוראות חוקי העזר של רשויות מקומיות שונות.

הכנסות הסיעה לא היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות. הדבר התבטא בכך שהסיעה השתמשה בתשתיות עצרת המחנה הלאומי, שמומנו בידי אחרים, כדי להשפיע על ציבור הבוחרים, בלי שנשאה ולו בחלק מעלויותיהן, אשר הגיעו להערכת עובדי משרדי לכדי מאות אלפי שקלים. שימוש זה הוא בגדר קבלת תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק לעניין סכום התרומה וזהות התורמים. כמו כן, הסיעה השתמשה בתעמולת הבחירות של יו"ר מפלגת הבית היהודי בבחירות המקדימות לראשות המפלגה, אשר מומנה מתרומות שקיבל במסגרת התמודדותו בבחירות אלה, בלי שנשאה בעלויותיהן כלל. נוסף על כך, נציגי הסיעה השתתפו בכנס אשר מומן בחלקו בידי עמותה, ובכך קיבלו תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-35,570,600 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסכומים הנציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק, לשלול מהסיעה סכום של 850,000 ש"ח שהם כ-38% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק, המסתכם ב-2,257,365 ש"ח.

הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה

הסיעה זכתה בבחירות ב-30 מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	35,636,822
תרומות	600
סה"כ	35,637,422

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר עבודה והוצאות נלוות	6,262,746
פעילים מזון והוצאות שונות	9,345,157
שכר דירה תחזוקה וביטוחים	945,230
מחשוב וצרכי משרד	858,679
דואר ותקשורת	486,745
תחבורה	1,307,709
הסברה חזותית	14,033,696
הסברה בכתב	5,964,659
הסברה בעל פה	2,054,385
שירותים מקצועיים	4,097,020
הוצאות אחרות	206,883
הוצאות מימון נטו	53,250
סה"כ	45,616,159

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	9,978,737

לאחר הביקורת ומיון הכנסות והוצאות בין התקופות השוטפות ותקופת הבחירות, קבעתי שהכנסות הסיעה בתקופת הבחירות הסתכמו ב-35,571,200 ש"ח והוצאותיה הסתכמו ב-46,092,354 ש"ח, ועקב כך הסיעה סיימה את תקופת הבחירות בגירעון של 10,521,054 ש"ח.

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה לא היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות. הדבר התבטא בכך שהסיעה השתמשה בתשתיות עצרת המחנה הלאומי, אשר מומנו בידי אחרים, כדי להשפיע על ציבור הבוחרים, בלי שנשאה ולו בחלק מעלויותיהן, אשר הגיעו להערכת עובדי משרדי לכדי מאות אלפי שקלים. שימוש זה הוא בגדר קבלת תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק לעניין סכום התרומה וזהות התורמים.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-43,779,200 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה חרגו אפוא מהגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק, לשלול מהסיעה סכום של 850,000 ש"ח שהם כ-16% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק המסתכם ב-5,335,590 ש"ח.

המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני

הסיעה זכתה בבחירות ב-24 מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	32,150,350
תרומות	595,344
סה"כ	32,745,694

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום והסברה	13,211,740
ניהול מסע בחירות וייעוץ אסטרטגי	9,479,926
שכר והוצאות נלוות	8,144,041
עמלת בנק	26,141
רכב	552,402
נסיעות וכיבודים	566,239
דואר וטלפון	287,517
צרכי משרד	973,845
תחזוקת מבנים ודמי שכירות	1,093,767
שירותים מקצועיים	988,213
מיסים	125,000
קנסות	120,886
ביטוחים	37,953
סה"כ	35,607,670

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	2,861,976

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בכך שהסיעה כללה בחשבונותיה הוצאות שאינן תקינות בגין תשלום קנסות בסכומים ניכרים, על תליית מודעות תעמולה בניגוד להוראות חוקי העזר של רשויות מקומיות שונות.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-54,039,950 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה ומסמכים שמהם ניתן ללמוד כי הסיעה פעלה כדי למנוע את ההפרות בגינן ניתנו הקנסות, מצאתי לנכון לא להמליץ על שלילת מימון ממלכתי מהסיעה אלא להסתפק באזהרה בלבד.

הרשימה המשותפת (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל)

הסיעה זכתה בבחירות ב-13 מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	16,417,200
דמי השתתפות בכנסים	65,932
תרומות	4,300
סה"כ	16,487,432

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכירות מטות בחירות	1,453,362
שכר עבודה והוצאות נלוות	8,003,244
פרסום בעיתונות	1,282,360
פרסום שלטי חוצות	627,670
פרסום באינטרנט וברשתות חברתיות	533,343
פרסום באמצעות מסרונים	105,421
הפקת תשדירי פרסום לרדיו וטלוויזיה	661,979
הדפסות ופרסום של חומרי הסברה ותעמולה	1,554,145
תחבורה - הסעות	952,154
כיבוד	246,097
כנסים	359,300
סקרים	114,060
ייעוץ וניהול מסע הבחירות	648,263
ייעוץ משפטי וחשבונאי	323,487
הפצת חומרי הסברה	123,850
תליית מודעות - ציוד וחומרי עזר	129,878
עריכה, עיצוב וגרפיקה	84,396
הוצאות תפעול שונות	381,122
סה"כ	17,584,131

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	1,096,699

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הרשימה המשותפת הוגשה מטעמן של ארבע סיעות (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל). על פי הסיכום בין המפלגות האמורות 30% מתקציב הבחירות התנהל במסגרת משותפת, ו-70% מהתקציב התחלק בין ארבע הסיעות שהרכיבו את הרשימה המשותפת, כך שהדוח הכספי שהוגש למבקר המדינה משקף התנהלות של הרשימה המשותפת בחמש מערכות חשבונות נפרדות - מערכת חשבונות של הרשימה המשותפת, שבה נוהלו ההוצאות המשותפות, וארבע מערכות חשבונות של כל אחת מארבע הסיעות המרכיבות את הרשימה המשותפת שבהן נוהלו ההוצאות הנפרדות הקשורות למערכת הבחירות של כל אחת מהן. הדוח הכספי של כל סיעה בוקר על ידי רואה חשבון אחר, ובסופו של ההליך הגישה הרשימה המשותפת דוח כספי מאוחד המסתמך על חוות דעתם של רואי החשבון של כל אחת מהסיעות. דרך פעולה זו אינה לפי הנחיות מבקר המדינה.

נציגים מהרשימה המשותפת פנו בבקשה שאקבע מי מהסיעות נושאת באחריות לליקויים שהועלו בביקורת ובהתאם לכך אייחס את העיצום הכספי לכל אחת מהסיעות על פי הליקוי הנובע מפעילותה. צוין כי על פי החוק הקיים, האחריות לתוצאות ניהול מערכת החשבונות של הרשימה המשותפת והסנקציה הכספית בגינה חלות על כלל הרשימה ולא על סיעה זו או אחרת. נושא זה נדון בהרחבה גם בפרק "אחריות הסיעות השותפות לרשימת מועמדים משותפת".

הרשימה המשותפת ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בעיקר בכך שהיא לא כללה בחשבונותיה הוצאות על ניכוי מס במקור בגין תשלומים בסכום של כ-500,000 ש"ח ששילמה בל"ד; הרישומים בגין הוצאות בסך כולל של כ-1,387,000 ש"ח נרשמו בחשבונות סיעת בל"ד בגין שכירת מטות בחירות, אולם בביקורת נמצא כי מדובר במצג שווא, כשנציגי בל"ד עצמם טענו שלא בהוצאות שכירות עסקינן, ועולה חשש כי מדובר בחוזים פיקטיביים לשם תשלום הוצאות שמהותן אינה ידועה - ומכאן, שלא ניתן לקבוע שמדובר בהוצאות בחירות כהגדרתן בחוק; נרשמו הוצאות בסכומים מהותיים, בהן כ-727,000 ש"ח בחשבונות בל"ד בגין כיבודים ודלק ללא פירוט ואסמכתאות וכ-231,000 ש"ח בגין רכישת ציוד בחשבונות רע"מ עם פירוט חלקי שאינו מספק; בחשבונות רע"מ נרשמו הוצאות בגין פעילים בסכום של כ-2.6 מיליון ש"ח בלא שהיו בתיקי הסיעה מסמכי העסקה של אותם פעילים.

נוסף על האמור, הסיעה התקשרה עם נותני שירותים שונים בסכומים ניכרים בהסכמים כוללים שלא פורט בהם היקף השירותים המבוקש ואף ללא הסכמים בכתב כלל. כמו כן, לחלק מהפרסומים של הסיעה בעיתונות לא צורפו דוגמאות פרסום.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-54,724,000 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק לשלול מהסיעה סכום של 1,231,000 ש"ח, שהם כ-50% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק, המסתכם ב-2,462,580 ש"ח.

השמאל של ישראל (מרצ)

הסיעה זכתה בבחירות בחמישה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	8,892,650
תרומות	1,208,069
הכנסות אחרות	13,885
סה"כ	10,114,604

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום והסברה	4,785,482
כנסים ואירועים	1,870,228
הוצאות מטות	2,012,208
ייעוץ וניהול קמפיינים	1,748,422
שכר והוצאות נלוות	1,830,135
שכר טרחה מקצועי	395,940
סקרי דעת קהל	234,602
שכירות ותחזוקת סניפים	280,171
הוצאות משרדיות וכיבודים	132,781
רכבים ונסיעות	233,262
הוצאות אחרות	35,762
הוצאות מימון נטו	17,722
סה"כ	13,576,715

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	3,462,111

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי ההנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-16,417,200 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על חשבונות הסיעה הוא חיובי.

התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

הסיעה זכתה בבחירות בשבעה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	13,681,000
סה"כ	13,681,000

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום ושילוט	10,498,873
פעילים והוצאות נלוות	4,863,488
שירותי ייעוץ	2,274,313
כנסים ועצרות	1,586,543
מחשב, תוכנה ותקשורת	1,790,019
שכירות ותחזוקת משרד	1,084,986
שכר והוצאות נלוות	820,422
רכבים והסעות	791,155
כיבודים ואוכל ביום הבחירות	773,570
קנסות	255,763
הוצאות אחרות	45,712
הוצאות מימון נטו	19,182
סה"כ	24,804,026

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	11,123,026

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בכך שהסיעה כללה בחשבונותיה הוצאות שאינן תקינות בגין הפרשה לתשלום קנסות בסכומים ניכרים, על תליית מודעות תעמולה בניגוד להוראות חוקי העזר של רשויות מקומיות שונות.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-29,414,150 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסכרי נציגי הסיעה ומסמכים שמהם ניתן ללמוד כי הסיעה פעלה על מנת למנוע את ההפרות שבגינן ניתנו הקנסות, מצאתי לנכון לא להמליץ על שלילת מימון ממלכתי מהסיעה אלא להסתפק באזהרה בלבד.

יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל - דגל התורה

הסיעה זכתה בבחירות בשישה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	10,260,750
הכנסות אחרות	3,214
סה"כ	10,263,964

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר והוצאות נלוות	4,725,764
תפעול	3,248,358
הדפסות ופרסומים	2,802,070
ייעוץ	617,112
כנסים	460,795
הוצאות מימון והוצאות אחרות	41,801
סה"כ	11,895,900

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	1,631,936

הסיעה ניהלה את חשבונוניה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-27,362,000 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על חשבונות הסיעה הוא חיובי.

יחד - העם אתנו בראשות אלי ישי

הסיעה לא זכתה במנדטים אולם זכתה במספר קולות המזכה אותה במימון ממלכתי לפי סעיף 2(א1) לחוק.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	1,375,100
תרומות	195,021
סה"כ	1,570,121

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום ויחסי ציבור	4,808,244
הוצאות תפעול	1,232,680
הוצאות דפוס	973,401
הסעות ונסיעות	739,309
שכר עבודה ושירותי בחירות	1,641,110
שכירת מטה ונלוות	189,717
סקרים	73,820
כנסים	64,898
קנסות	50,000
אגרות	40,000
הוצאות אחרות	24,502
הוצאות מימון נטו	112,952
סה"כ	9,950,633

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	8,380,512

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה ולא ניתן לקבוע כי מערכת החשבונות שלה הייתה שלמה. הדבר התבטא בעיקר בכך שחשבונות הסיעה לא נוהלו במהלך התקופה השוטפת על פי כללי חשבונאות מקובלים, ולא היו בידי הסיעה אסמכתאות מספיקות. בהעדר ניהול חשבונות תקין ותייעוד, לא ניתן בדרכי ביקורת מקובלות לבדוק את שלמותו ונכונותו של הרישום בחשבונות הסיעה.

עקב חובותיה הגדולים של הסיעה שאין באפשרותה לפרוע, חולטו כל הערבויות שקיבלה הסיעה על ידי התאגידים הבנקאיים המלווים. הערבויות שחולטו הן בגדר תרומות לסיעה בסכום הערבות שחולטה, וסכומיהן עולים על סכום התרומה המותרת בחוק. כמו כן הסיעה השתמשה בתשתיות עצרת המחנה הלאומי, אשר מומנו בידי אחרים, כדי להשפיע על ציבור הבוחרים, בלי שנשאה ולו

בחלק מעלויותיהן. עלויות אלה הגיעו להערכת עובדי משרדי לכדי מאות אלפי שקלים. שימוש זה הוא בגדר קבלת תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק לעניין סכום התרומה וזהות התורמים. לפיכך קבעתי כי הכנסות הסיעה לא היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-13,681,000 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסכרי נציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק, לשלול מהסיעה סכום של 18,000 ש"ח שהם כ-9% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק המסתכם ב-205,215 ש"ח.

יש עתיד בראשות יאיר לפיד

הסיעה זכתה בבחירות ב-11 מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	21,889,600
סה"כ	21,889,600

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	12,473,430
משכורות והוצאות נלוות	10,917,949
ייעוץ ושירותים מקצועיים	1,442,462
סניפים ואחזקת מטה	4,047,918
תחזוקת רכב	955,150
כנסים ואירועים	2,260,889
קבלני משנה	5,859,009
ריבית ועמלות בנק	46,651
סה"כ	38,003,458

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	16,113,858

הסיעה ניהלה את חשבונוניה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי ההנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-45,831,350 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בחוק.

לפיכך הדוח על חשבונות הסיעה הוא חיובי.

ישראל ביתנו בראשות אביגדור ליברמן

הסיעה זכתה בבחירות בשישה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	12,996,950
תרומות	58,668
סה"כ	13,055,618

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר והוצאות נלוות	7,598,373
שילוט חוצות	1,438,127
אינטרנט	2,834,941
שידורי תעמולה	850,914
פרסום מודעות בעיתונות	1,729,599
הדפסות שונות	1,324,782
ניהול מסע בחירות	1,489,674
סקרים	507,896
ייעוץ תקשורתי ואסטרטגי	113,821
הנהלת חשבונות וביקורת	850,000
ייעוץ משפטי	250,000
שכירות ותחזוקת מבנים	689,563
כיבודים וקנסות	476,972
ציוד משרדי ואחזקת ציוד	332,517
אחזקת רכב, נסיעות ולינות	327,505
דמי ניהול	110,665
הוצאות אחרות	218,343
כנסים ואירועים	744,567
עמלות בנקאיות	13,516
סה"כ	21,901,775

גירעון/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	8,846,157

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי הנחיות מבקר המדינה.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הכנסות הסיעה לא היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות. הדבר התבטא בכך שהסיעה השתמשה בתשתיות עצרת המחנה הלאומי, אשר מומנו בידי אחרים, כדי להשפיע על ציבור הבוחרים, בלי שנשאה ולו בחלק מעלויותיהן, אשר הגיעו להערכת עובדי משרדי לכדי מאות אלפי שקלים. שימוש זה הוא בגדר קבלת תרומה שאינה עומדת בגבולות שנקבעו בחוק לעניין סכום התרומה וזהות התורמים.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-33,518,450 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק, לשלול מהסיעה סכום של 195,000 ש"ח שהם כ-10% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק שמסתכם ב-1,949,542 ש"ח.

כולנו בראשות משה כחלון

הסיעה זכתה בבחירות בעשרה מנדטים.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	15,049,100
פיצוי בגין החזר הוצאות תרומות	20,000
	1,414,662
סה"כ	16,483,762

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
פרסום וסקרים	5,695,121
שכר והוצאות נלוות	2,178,954
שכר פעילים יום בחירות	2,724,159
ייעוץ	1,894,242
ייעוץ משפטי, הנהלת חשבונות וביקורת	406,113
מחשוב ואינטרנט	1,035,068
שכר דירה ומטות	768,000
כנסים ואירועים	662,000
השכרת ציוד	378,560
תחזוקת משרד	175,265
תחזוקת רכב	364,325
הוצאות אחרות	332,810
הוצאות מימון נטו	93,918
סה"כ	16,708,535

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
גירעון	224,773

לאחר הביקורת ורישום הוצאות שלא נכללו בדוח אך שולמו, קבעתי שהכנסות הסיעה בתקופת הבחירות הסתכמו ב-16,487,438 ש"ח והוצאותיה הסתכמו ב-16,806,717 ש"ח, ועקב כך הסיעה סיימה את תקופת הבחירות בגירעון של 319,279 ש"ח.

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-27,362,000 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על חשבונות הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

עלה ירוק - גאה בבחירה שלי

הסיעה לא זכתה במנדטים אולם זכתה במספר קולות המזכה אותה במימון ממלכתי לפי סעיף 2(א1) לחוק.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי שהגישה הסיעה לתקופת הבחירות:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	1,368,706
תרומות	236,332
סה"כ	1,605,038

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
הפקת זמרים (ג'ינגלים) ותשדירי בחירות	410,693
עלויות פרסום והסברה	233,403
הוצאות פעילים	163,700
הובלת מסע בחירות	274,316
סקרים	6,372
ייעוץ פרסומי ואסטרטגי	251,195
שירותים מקצועיים	100,100
עלויות גיוס מימון	25,524
הוצאות שונות	1,472
הוצאות מימון	32
סה"כ	1,466,807

עודף/גירעון	הסכום בש"ח
עודף	138,231

הסיעה ניהלה את חשבונותיה במערכת הבחירות לכנסת העשרים שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בעיקר בכך שהסיעה לא כללה בחשבונותיה את מלוא הוצאותיה בגין ייעוץ וניכוי מס מפעילים, וחלק מהאסמכתאות שהציגה להתקשרויות עם נותני שירותים, ובין היתר שניים מנציגיה, היו חלקיות בלבד, ולפיכך לא ניתן היה לוודא כי מלוא ההוצאות נכללו בחשבונותיה, ולא ניתן לקבוע את סך הוצאותיה בתקופת הבחירות.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות.

תקרת ההוצאות של הסיעה הסתכמה ב-13,681,000 ש"ח. הוצאות הבחירות שלה היו אפוא בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על חשבונות הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק, לשלול מהסיעה סכום של 10,000 ש"ח שהם כ-5% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק המסתכם ב-205,215 ש"ח.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
 שנת פרסום: התשע"ז-2016

פרק שני

דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת
התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת מסגרת הפרסום:
התשע"ז-2016 שנת פרסום:

דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

כללי

לפי סעיף 10(ג) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - החוק): "לא יאוחר מיום 1 במאי שלאחר תום כל שנת כספים ימסרו נציגיה של הסיעה או רשימת המועמדים למבקר המדינה את חשבונותיה לאותה שנה....".

לפי סעיף 10(1ג) לחוק "לעניין סעיף זה - (1) יראו שנה שבה מתקיימות הבחירות לכנסת כמסתיימת בתום החודש שבו פורסמו תוצאות הבחירות, והחשבונות לפי סעיף קטן (ג) ימסרו ביחד עם החשבונות לפי סעיף קטן (א)".

ב-17.3.15 התקיימו הבחירות לכנסת העשרים. לפי סעיף 10(א) לחוק, על נציגיה של סיעה או רשימת מועמדים (שיקראו להלן יחד - סיעה) למסור למבקר המדינה, בתוך שישה עשר שבועות מהיום שבו פורסמו תוצאות הבחירות, את חשבונותיה לתקופת הבחירות. תוצאות הבחירות פורסמו ב-25.3.15 ולכן היו הסיעות אמורות להגיש את חשבונותיהן השוטפים לתקופה שבין 1.2.13 ל-31.12.14 ולתקופה שבין 1.1.15 ל-31.3.15 (להלן - התקופות השוטפות) למבקר המדינה עד 15.7.15.

בתוקף סמכותה לפי סעיף 10(ו) לחוק החליטה ועדת הכספים של הכנסת, פעמים מספר, בעקבות בקשות של סיעות שונות ובהסכמתי, להאריך את פרק הזמן שנקבע להגשת חשבונות הסיעות לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ולתקופות השוטפות של הכנסת התשע עשרה, בתחילה עד 1.11.15, בהחלטה נוספת עד 31.12.15 ובהחלטה שלישית, מיום 10.2.16, עד 22.2.16.

לפי סעיף 10(ב) לחוק, על מבקר המדינה למסור ליושב ראש הכנסת, בתוך 22 שבועות מקבלת החשבונות האמורים, דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות אלה. לאור הדחייה של מועד הגשת הדוחות על ידי הסיעות, ולאחר שחלק ניכר מהסיעות פנו למשרדי בבקשה לקבלת ארכה למתן תגובתן על הממצאים שהועלו בביקורת, ובשל הרצון לאפשר לסיעות להגיב על ממצאי הביקורת ולטעון טענותיהן לפני או לפני עובדי משרדי, בטרם אגבש את המלצתי לגבי תוצאות הביקורת, ראיתי לנכון לפנות לוועדת הכספים ולבקש את דחיית מועד הגשת הדוח ליו"ר הכנסת. בתוקף סמכותה לפי סעיף 10(ו) לחוק החליטה ועדת הכספים לדחות ל-14.10.16 את מועד מסירת דוח מבקר המדינה על תוצאות ביקורת החשבונות לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ולתקופות השוטפות של הכנסת התשע עשרה.

יצוין כי סיעת מל"ע - מפלגה לאומית ערבית - פנתה לוועדת הכספים בבקשה לקבל אישור להארכה נוספת של פרק הזמן שנקבע להגשת חשבונותיה לתקופות השוטפות. בהחלטתה של ועדת הכספים מ-25.7.16 היא אישרה לסיעת מל"ע למסור למשרדי עד 15.8.16 את חשבונותיה לתקופות השוטפות. לפיכך, דין וחשבון זה לא יתייחס לחשבונות השוטפים של סיעה זו.

נוסף על כך, בהתאם לאישורה של ועדת הכספים מיום 26.9.16 דין וחשבון זה לא יכלול את תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של סיעת אלת'מוע אלד'מוקרטי - בל"ד. בתוקף סמכותה לפי סעיף 10(ו) לחוק, החליטה הוועדה לדחות את מועד מסירת דוח מבקר המדינה בעניינה של הסיעה האמורה עד ליום 20.4.17.

דין וחשבון זה עוסק בתוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של 16 הסיעות בכנסת התשע עשרה שקיבלו מימון ממלכתי לכיסוי הוצאות שוטפות בתקופות השוטפות¹, ואלה הסיעות:

1. אגודת החרדים - דגל התורה (להלן - דגל התורה);
2. האיחוד הלאומי - תקומה (להלן - תקומה);
3. הבית היהודי, מיסודה של המפד"ל - המפלגה הדתית לאומית המזרחי הפועל המזרחי בארץ ישראל (להלן - הבית היהודי);
4. הליכוד - תנועה לאומית ליברלית (להלן - הליכוד);
5. הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל (להלן - אגודת ישראל);
6. התנועה בראשות ציפי לבני (להלן - התנועה)²;
7. התנועה הערבית להתחדשות (תע"ל) (להלן - תע"ל);
8. חד"ש - החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (המפלגה הקומוניסטית הישראלית וחוגי ציבור יהודים וערבים) (להלן - חד"ש);
9. יש עתיד, בראשות יאיר לפיד (להלן - יש עתיד);
10. ישראל ביתנו;
11. מד"ע - המפלגה הדמוקרטית הערבית (להלן - מד"ע);
12. מפלגת העבודה הישראלית (להלן - העבודה);
13. מרצ;
14. קדימה;
15. רשימת האיחוד הערבי (להלן - רע"מ);
16. ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה (להלן - ש"ס);

1 בסעיף 12(א) לחוק נקבע: "אם סיעה היא צירוף של שתי מפלגות או יותר המקיימות בכנסת סיעה אחת, יראו אותן מפלגות בכל הנוגע למימון הוצאות שוטפות כאילו היו סיעות נפרדות".

2 הסיעה התנועה בראשות ציפי לבני החלה את פעילותה ב-3.12.12, כחודשיים לפני סיום כהונת הכנסת השמונה עשרה, כמייצגת את מפלגת חץ - המפלגה החילונית ציונית (להלן - מפלגת חץ). ב-27.10.14 אישרה ועדת הכנסת את בקשת הסיעה לייצג החל מ-1.11.14 את מפלגת התנועה (במקום את מפלגת חץ). בהסתמך על החלטה זו הועברו סכומי המימון שהגיעו מאוצר המדינה החל מתאריך זה אל מפלגת התנועה, ומפלגת חץ הפסיקה למעשה להיות מיוצגת בכנסת מיום זה. לאור האמור, בהתאם להוראות סעיף 10 לחוק היה על סיעת התנועה - חץ המפלגה החילונית הציונית למסור למבקר המדינה דוחות כספיים על חשבונותיה השוטפים לתקופה שבין 1.2.13 ל-31.10.14, ועל סיעת התנועה למסור למבקר המדינה דוחות כספיים על חשבונותיה השוטפים לתקופה שבין 1.11.14 ל-31.12.14 ולתקופה שבין 1.1.15 עד 31.3.15.

תוצאות הביקורת

תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות נקבעו בהסתמך על בדיקת החשבונות בשיטות ביקורת מקובלות, חוות דעת של רואי חשבון, השלמות, תיקונים והסברים שמסרו הסיעות במהלך הביקורת והצהרות של נציגי הסיעות, שהתקבלו כראיה לפי סעיף 9(ג) לחוק.

סיעת הבית היהודי העבירה למשרדי את התייחסותה לטיטוט ממצאי הביקורת על חשבונותיה בסמוך למועד הגשת הדוח ליו"ר הכנסת, ובחלוף כשלושה חודשים לאחר שהובאו ממצאי הביקורת לידיעת נציגי הסיעה, וזאת למרות פניות חוזרות ונשנות של עובדי משרדי, הן באמצעות שיחות טלפוניות והן באמצעות תכתובות דוא"ל, ועל אף התחייבויות מפורשות מצד נציגי הסיעה לעמידה בלוחות הזמנים שנקבעו. נוכח התנהלות הסיעה כמתואר והגשת התייחסות הסיעה במועד כה מאוחר לא ניתן היה לבחון את תגובותיה על ממצאי הביקורת ולא נותר לי אלא לקבוע את תוצאות ביקורת החשבונות בעניינה של הסיעה על פי הממצאים שנכללו בטיטוט שהועברה להתייחסותה. ממצאי הביקורת הסופיים מובאים בדוח זה.

קיום הנחיות מבקר המדינה

לפי החוק, על כל סיעה לנהל את מערכת החשבונות שלה בהתאם להנחיות מבקר המדינה לפי חוק מימון מפלגות בדבר ניהול ענייניה הכספיים של סיעה, התשס"ט-2009 (להלן - ההנחיות), ולרשום את הכנסותיה ואת הוצאותיה לפיהן.

שש סיעות ניהלו את חשבונותיהן שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. ואלו הן: הבית היהודי, יש עתיד, מד"ע, קדימה, רע"מ ותקומה.

הדבר התבטא בכך שארבע סיעות (הבית היהודי, מד"ע, קדימה ורע"מ) לא שמרו בידיהן את מלוא האסמכתאות בגין הוצאות שהוציאו, ועל כן לא ניתן היה לאמת את הוצאותיהן והכנסותיהן; שתי סיעות (קדימה ורע"מ) רשמו בחשבונותיהן השוטפים יתרות זכות, שמקורן במערכות בחירות קודמות, בסכומים כוללים בלי שהיה בידן מידע על הרכבן ואסמכתאות המעידות על כך; שתי סיעות (הבית היהודי ויש עתיד) כללו בחשבונותיהן רישומים בדבר פעולות כספיות בסכומים ניכרים שמקורן במערכות בחירות קודמות, אף שרישומים אלה לא נכללו בדוחות הכספיים שהגישו הסיעות למשרדי בגין מערכות בחירות אלה. מכאן שהדיווחים הכספיים שהגישו הסיעות הללו למבקר המדינה וחשבונותיהן לתקופות בחירות קודמות לא היו שלמים ולא שיקפו נכונה את מלוא הוצאותיהן או הכנסותיהן לתקופות הבחירות האמורות.

סיעת תקומה כללה בחשבונותיה הוצאות בגין תמיכות והלוואות שנתנה לעמותות מכספי המימון הממלכתי, שהינן הוצאות בלתי תקינות, כפי שכבר קבע מבקר המדינה בעבר³.

3 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השבע עשרה לתקופה 1.1.08 עד 1.12.08 ולתקופה 1.1.09 עד 28.2.09 (פברואר 2010), עמ' 25-27, וכן דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השש עשרה לתקופה 1.1.06 עד 30.4.06 (ינואר 2007), עמ' 48-49.

הכנסות

לפי החוק זכאיות הסיעות למימון הוצאותיהן השוטפות מאוצר המדינה (להלן - המימון הממלכתי).

המימון הממלכתי שקיבלו 16 הסיעות שהגישו את חשבונותיהן למשרדי בתקופות השוטפות הסתכם בכ-233.6 מיליון ש"ח.

על פי החשבונות שמסרו הסיעות למשרדי, הסתכמו הכנסותיהן השוטפות בכ-292.8 מיליון ש"ח.

ההפרש (בסך כ-59.2 מיליון ש"ח) בין ההכנסות השוטפות של הסיעות בתקופות השוטפות לבין המימון הממלכתי מקורו בעיקר בהכנסות מדמי חבר ומתרומות, בהכנסות מימון, בהכנסות מחשבות הכנסת בגין צוות פרלמנטרי ובהכנסות אחרות.

סעיף 8 לחוק אוסר על סיעה לקבל, במישרין או בעקיפין, תרומה מתאגיד, בין בארץ ובין בחו"ל, וכן על קבלת תרומות בעילום שם או ממי שזהותו ומענו לא נבדקו ולא אומתו. כמו כן נקבע בסעיף 8 לחוק כי סכום התרומה המרבי מאדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו לא יעלה על 1,000 ש"ח לשנה, ובשנה שבה מתקיימות בחירות - 2,300 ש"ח.

לגבי שתי סיעות (מד"ע וקדימה) קבעתי שהן לא עמדו במגבלות הקבועות בחוק בעניין קבלת תרומות.

שתי הסיעות האמורות, אשר חדלו להתקיים עם תום כהונת הכנסת התשע עשרה, סיימו את התקופות השוטפות בגירעונות ניכרים ובלי שיהיו בידן מקורות מספיקים לכיסוי הגירעונות ולפירעון חובותיהן לבנקים ולזכאים שונים. לפיכך קבעתי כי בהיעדר מקורות כספיים שיעמדו לרשות הסיעות על מנת לפרוע את חובותיהן, יש לראות בחובותיהן כתרומות של בעלי החוב לסיעות, שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק.

בפרק השלישי לדוח זה מובאים נתונים על פי דיווחי הסיעות בנוגע לתרומות שקיבלו בסכום של 1,000 ש"ח ומעלה.

הוצאות

החוק קובע תקרה להוצאותיהן השוטפות של הסיעות. בסעיף 7(ד) לחוק נקבע כי סיעה לא תוציא "במשך שנה הוצאות שוטפות בסכום העולה ביותר משלוש חמישיות על הסכום המגיע לה למימון הוצאותיהן השוטפות או בסכום העולה ביותר משלוש חמישיות על הסכום המגיע כאמור לסיעה בעלת חמישה חברי כנסת, לפי הגדול יותר" (להלן - תקרת ההוצאות).

על פי החשבונות שמסרו 16 הסיעות למשרדי, הסתכמו ההוצאות השוטפות בתקופה שבין 1.2.13 ל-31.12.13 (להלן - התקופה השוטפת הראשונה) בכ-85.7 מיליון ש"ח, בתקופה שבין 1.1.14 ל-31.12.14 (להלן - התקופה השוטפת השנייה) בכ-100.2 מיליון ש"ח, ובתקופה השוטפת שבין 1.1.15 ל-31.3.15 (להלן - התקופה השוטפת השלישית) בכ-25.1 מיליון ש"ח.

הוצאותיהן השוטפות של סיעת הבית היהודי בתקופה השוטפת השלישית חרגו מהגבולות האמורים שנקבעו בסעיף 7 לחוק.

סיעות שניתן להן דוח חיובי

עשר מהסיעות שהגישו למשרדי את חשבונותיהן ניהלו בתקופות השוטפות מערכת חשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה, הוצאותיהן בתקופות אלה היו בגבולות שנקבעו בסעיף 7 לחוק, והכנסותיהן היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק לעניין קבלת תרומות. לפיכך ניתן לכל אחת מהן דין וחשבון חיובי על תוצאות ביקורת חשבונותיהן, הכנסותיהן והוצאותיהן לתקופות השוטפות. ואלו הן: אגודת ישראל, דגל התורה, הליכוד, העבודה, התנועה, חד"ש, ישראל ביתנו, מרצ, ש"ס ותע"ל.

פרטים על סיעות אלה ראו להלן.

סיעות שניתן להן דוח שאינו חיובי

אני קובע כי הדוח על חשבונותיהן של שש סיעות אינו חיובי. ואלו הן: הבית היהודי, יש עתיד, מד"ע, קדימה, רע"מ ותקומה.

פרטים על סיעות אלה, ופירוט של עיקרי הממצאים, ראו להלן.

נושאים בעלי היבטים עקרוניים

בדיקת חשבונותיהן של הסיעות העלתה כמה נושאים בעלי היבטים עקרוניים שמצאתי לנכון לייחד את הדיבור עליהם.

עודפים לתקופה השוטפת וגירעונות נצברים

כלוח שלהלן נתונים, על פי הדוחות הכספיים של הסיעות, על הגירעונות או העודפים הנצברים של הסיעות ל-31.1.13, על הגירעונות או העודפים שלהן לתקופות השוטפות, על הגירעונות או העודפים שלהן במערכת הבחירות לרשויות המקומיות, על הגירעונות או העודפים שלהן במערכת הבחירות לכנסת העשרים, ועל הגירעונות או העודפים הנצברים ל-31.3.15 (סדר הסיעות נקבע לפי סכום הגירעון הנצבר). הסכומים בלוח מוצגים בש"ח.

שם הסיעה	עודף (גירעון) נצבר ל-31.1.13	עודף (גירעון) לתקופות השוטפות	עודף (גירעון) ממערכות הבחירות לרשויות המקומיות	עודף (גירעון) ממערכת הבחירות לכנסת העשרים	עודף (גירעון) נצבר ל-31.3.15
הליכוד	(23,790,938)	9,727,579	(8,746,858)	¹ (10,044,954)	(32,855,171)
הבית היהודי	(20,448,882)	(1,433,073)	(5,214,934)	² (4,500,000)	(31,596,889)
קדימה	(16,399,301)	(1,641,268)	0	0	(18,040,569)
ש"ס	(2,766,635)	5,878,220	(1,363,844)	(11,123,026)	(9,375,285)
העבודה	(29,429,356)	26,425,439	(3,342,765)	(2,211,528)	(8,558,210)
ישראל ביתנו	4,683,947	6,971,658	(11,087,675)	(8,846,157)	(8,278,227)
מרצ	(5,418,992)	3,699,823	(880,110)	(3,462,111)	(6,061,390)
תקומה	(2,673,770)	2,800,783	(2,216,380)	² (1,500,000)	(3,589,367)
אגודת ישראל	³ (2,956,656)	2,479,516	(1,056,732)	(635,854)	(2,169,726)
רע"מ	(837,140)	269,351	(12,924)	(1,579,775)	(2,160,488)
דגל התורה	³ (1,069,559)	2,051,325	(1,359,877)	(996,082)	(1,374,193)
יש עתיד	10,397,936	14,873,283	(10,195,711)	(16,113,858)	(1,038,350)
מד"ע	(951,779)	247,530	(215,268)	0	(919,517)
תע"ל	478,799	482,524	(30,776)	(632,118)	298,429
התנועה	0	1,494,382	0	(650,448)	843,934
התנועה - חץ	(5,327,679)	7,540,499	(486,305)	0	⁴ 1,726,515
חד"ש	1,781,586	(34,170)	133,558	870,701	2,751,675

- 1 גירעון הסיעה במערכת הבחירות הסתכם, לפי הדוח הכספי שלה, ב-9,978,737 ש"ח. הכנסות הסיעה מאוצר המדינה תוקנו בהתאם לנתוני חשבות הכנסת בסך של 66,217 ש"ח, ולפיכך הגירעון בגין מערכת הבחירות, אשר שולב בדוח הכספי של הסיעה ל-31.3.15, הסתכם ב-10,044,954 ש"ח.
- 2 סיעות הבית היהודי ותקומה התמודדו בכנסת העשרים במסגרת רשימת מועמדים משותפת - "הבית היהודי בראשות נפתלי בנט". הגירעון של הרשימה המשותפת האמורה לתקופת הבחירות הסתכם בהתאם לדיווחיה ב-4,327,383 ש"ח. על פי הודעות רואי החשבון שצורפו לדוחות הכספיים השוטפים ל-31.3.15 של כל אחת מהסיעות, נאמד הגירעון של הרשימה המשותפת בשל הבחירות לכנסת העשרים בכ-6,000,000 ש"ח, ולפיכך חלקה של כל סיעה בגירעון בגין מערכת הבחירות לכנסת העשרים נרשם על סמך הערכה בלבד. לפיכך כללה סיעת הבית היהודי בחשבונותיה ל-31.3.15 השתתפות בגירעון הבחירות בסך 4,500,000 ש"ח, וסיעת תקומה כללה בחשבונותיה ל-31.3.15 השתתפות בגירעון הבחירות בסך 1,500,000 ש"ח. מכאן שהגירעונות של כל אחת מהסיעות האמורות בגין מערכת הבחירות לכנסת העשרים לא שולבו כנדרש בדוחות הכספיים של הסיעות לתקופה השוטפת שהסתיימה ב-31.3.15.
- 3 מוין מחדש.
- 4 העודף הנצבר של סיעת "התנועה - חץ" נכון ל-31.10.14 (ראו הערה 2 בעמ' 64).

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

מהנתונים בלוח עולה כי למרבית הסיעות גירעונות ניכרים שמקורם במימון מערכות הבחירות, וכי הכנסותיהן של מרבית הסיעות לתקופות השוטפות עולות על ההוצאות לתקופות אלה, והדבר אפשר לחלק מהסיעות לצמצם את גירעונותיהן הנצברים ל-31.1.13.

בדוחות קודמים⁴ כבר התייחסתי לכך שהסיעות נוהגות מלכתחילה לתכנן תקציב גירעוני לתקופת הבחירות או תקציב המתבסס על הערכות לא ריאליות של הכנסותיהן הצפויות ואף חורגות ממנו, ולכן הן מסיימות את תקופות הבחירות בגירעונות ניכרים. בפועל חלק ניכר מכספי המימון הממלכתי השוטף, אשר נועדו לממן פעילות רעיונית שוטפת של הסיעות ואת שמירת הקשר עם הציבור, וזאת לפי עקרונות יסוד של המשטר הדמוקרטי, משמשים דה פקטו לכיסוי גירעונותיהן של הסיעות מתקופות הבחירות. עוד הערתי כי בהתנהלות זו הסיעות עושות דין לעצמן בכך שהן מקציבות לעצמן מימון ממלכתי להוצאות בחירות בסכום העולה על הקבוע בחוק לנושא זה. זאת, באופן שעלול לפגוע בשוויון בין הסיעות המתמודדות בבחירות לכנסת, ובייחוד מול רשימות מועמדים שאינן מיוצגות בכנסת.

נושא זה נדון בהרחבה גם בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות והמועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים, המצורף לדוח זה.

אין לי אלא לחזור ולקרוא לסיעות לתכנן את תקציביהן על מנת שלא ייווצרו להן גירעונות העלולים להכביד על פעילותן העתידית, באופן שיבטיח שימוש נאות בכספי המימון הממלכתי שהעמידה לרשותן המדינה, למטרות שלהן יועדו הכספים ובאופן העולה בקנה אחד עם הוראות החוק ותכליתו.

קבלת הלוואות מאוצר המדינה

ב-8.12.14 התקבל תיקון 33 לחוק המאפשר לסיעות קבלת הלוואות מאוצר המדינה. תיקון זה נועד להפחית את תלותן של הסיעות במערכת הבנקאית, שעליה כבר הערתי בעבר⁵.

על פי הוראות החוק, ההלוואות האמורות ייפרעו באמצעות ניכויים במישרין מהכספים למימון ההוצאות השוטפות שהסיעה מקבלת מדי חודש. הדבר מדגיש את העובדה שמדובר בשעבוד של המשאבים השוטפים, העומדים לרשות הסיעות למימון פעילות רעיונית ושמירת הקשר עם הציבור, לצורך כיסוי הוצאות העבר שמקורן בעיקר בגירעונות בגין מערכות בחירות לכנסת או לרשויות המקומיות.

עד להחלת תיקון 33 לחוק הייתה סיעה רשאית לקבל הלוואה רק מתאגיד בנקאי. בהוראת המעבר בתיקון 33 נקבע, ערב תחילתו של התיקון האמור, כי יושב ראש הכנסת לא יאשר מתן הלוואה מאוצר המדינה לסיעה שטרם פרעה הלוואה שנטלה מתאגיד בנקאי, אלא לאחר שהציגה לו, להנחת דעתו, תכנית בדבר פירעון ההלוואה.

4 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה לתקופה 1.1.11 עד 31.12.11 (ספטמבר 2012); דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה לתקופה 1.1.12 עד 31.12.12 ולתקופה 1.1.13 עד 31.1.13 (פברואר 2014).

5 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה (פברואר 2014), עמ' 136.

הביקורת העלתה כי 11 סיעות קיבלו בסמוך למועד הבחירות לכנסת העשרים ולאחריהן הלוואות מאוצר המדינה בסך כולל של כ-79 מיליון ש"ח לכיסוי גירעונותיהן הנצברים. בסמוך לקבלת ההלוואות פרעו הסיעות את חובותיהן לבנקים.

בלוח שלהלן נתונים על ההלוואות שקיבלו הסיעות מאוצר המדינה (סדר הסיעות נקבע לפי סכום ההלוואה):

שם הסיעה	סכום ההלוואה בש"ח
הליכוד	30,000,000
ש"ס*	9,850,320
ישראל ביתנו*	8,619,030
הבית היהודי	8,379,600
מרצ*	7,387,740
יש עתיד	3,600,000
העבודה	3,500,000
דגל התורה	2,850,000
תקומה	2,718,000
אגודת ישראל	1,300,000
רע"מ	650,000
סה"כ	78,854,690

* ההלוואות התקבלו בתקופה השוטפת שבין 1.1.15 ל-31.3.15.

סיעה שחדלה להתקיים

על פי סעיף 13ד לחוק, סיעה שחדלה להתקיים עקב התפלגות או התפטרותם של חבריה מחברותם בכנסת או מפני שלא זכתה מחדש למנדטים בבחירות, ימסרו מי שהיו נציגי הסיעה את החשבונות על הכנסותיה ועל הוצאותיה השוטפות, למבקר המדינה במועד האמור בסעיף 10(ג1) לחוק, ומבקר המדינה ימסור ליושב ראש הכנסת דוח על תוצאות ביקורת החשבונות כאמור בסעיף 10(ד) לחוק.

שלוש מהסיעות שכיהנו בכנסת התשע עשרה וקיבלו מימון ממלכתי שוטף חדלו מלהתקיים לפני מועד מסירת חשבונותיהן למבקר המדינה, ואלו שמותיהן: התנועה - חץ המפלגה החילונית הציונית, מד"ע וקדימה.

סיעת התנועה - חץ, המפלגה החילונית הציונית, אשר מנתה בכנסת התשע עשרה שישה חברי כנסת, הפסיקה את פעילותה בכנסת התשע עשרה ב-1.11.14, לאחר שוועדת הכנסת אישרה את בקשת סיעת התנועה⁶ לייצג החל מתאריך זה את מפלגת התנועה במקום את מפלגת חץ - המפלגה

6 מיום 27.10.14.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

החילונית ציונית⁷; סיעת מד"ע, אשר יוצגה בכנסת התשע עשרה על ידי חבר כנסת אחד, חדלה להתקיים בעקבות התפלגות חבר הכנסת שלה ומעברו לסיעת רע"מ ב-8.12.14; סיעת קדימה, אשר מנתה בכנסת התשע עשרה שני חברי כנסת, לא התמודדה בבחירות לכנסת העשרים, ולפיכך חדלה להתקיים עם סיום כהונתה של הכנסת התשע עשרה.

גירעון סיעה שחדלה להתקיים

שתיים משלוש הסיעות האמורות (מד"ע וקדימה) חדלו להתקיים וסיימו את תקופת כהונתן בכנסת התשע עשרה בגירעונות ניכרים.

בסעיף 10(ב) להנחיות נקבע: "חוב של סיעה לבעל חוב מסוים שמועד פירעונו עבר ואין לגביו הסדר תשלומים ועל פי מצבה הכספי של הסיעה ניתן לקבוע שהיא לא תוכל לפרוע בתוך שנתיים ממועד הפירעון ייחשב כתרומה של בעל החוב לסיעה, ועל הסיעה לרשמו כהכנסה, אף אם סכום זה או חלקו הוא בגדר "תרומה אסורה" על-פי סעיף 8 לחוק".

סיעת מד"ע יוצגה בכנסת התשע עשרה בידי חבר כנסת אחד. חבר הכנסת האמור התפלג מהסיעה ב-8.12.14, יום פיזור הכנסת, והצטרף לסיעת רע"מ ובכך למעשה חדלה הסיעה מלהתקיים. על פי הרווח הכספי שהגישה הסיעה למשרדי, הגירעון הנצבר שלה ל-31.3.15 הסתכם בכ-919,000 ש"ח. הסיעה לא הסבירה לעובדי משרדי כיצד היא תפרע את חובותיה לספקים ולזכאים.

בהתאם לדיווחי סיעת קדימה הסתכם הגירעון הנצבר שלה ל-31.3.15 בכ-18 מיליון ש"ח. גירעון זה בא לידי ביטוי בהתחייבויותיה של הסיעה לתאגיד בנקאי בגין הלוואות שנטלה. ברוח הכספי שהגישה הסיעה למשרדי צוין כי על פי ההסדר עם הבנק, חוב הסיעה משולם מכספי המימון הממלכתי, ככל שאלה משולמים לסיעה, ומאחר שלסיעה אין נציגות בכנסת העשרים אין היא מעבירה תשלומים לבנק. נציגי הסיעה לא הסבירו לעובדי משרדי כיצד תפרע הסיעה את חובותיה לספקים ולזכאים וכיצד תשיב לבנק את סכומי הלוואות שקיבלה.

ברוח העוסק בסיעות בכנסת השמונה עשרה⁸, ובכלל זה בגירעונה הנצבר של הסיעה⁹, ציינתי כי ערב ההתפלגות של חלק מחברי הכנסת שלה¹⁰, לקראת סוף כהונתה של הכנסת השמונה עשרה, הסתכמו חובותיה של הסיעה ב-25.4 מיליון ש"ח¹¹, וכי על פי הוראות סעיף 13(ד) לחוק, השתתפותו של אותו חלק שהתפלג מהסיעה בכיסוי חובות הסיעה הסתכמה ב-468,000 ש"ח בלבד, וזאת אף שהיה אחראי להיווצרותם של חלק מחובות אלה.

שתי הסיעות שתוארו לעיל צברו גירעונות ניכרים אשר לא היה ביכולתן לכסות מכספי המימון הממלכתי השוטף, ולפיכך אין ביכולתן לפרוע את התחייבויותיהן לבנק ולזכאים השונים, ואילו חברי הכנסת המתפלגים, ששילמו סכומים לא מהותיים במסגרת השתתפותם בכיסוי חובות אלו, פונים לדרך חדשה נקיים מכל חוב.

- 7 על פי הוראות סעיף 13 לחוק סיעה שחדלה להתקיים לאחר שקיבלה מימון לפי חוק זה, יחזירו מי שהיו נציגיה את יתרת הסכומים שברשותם, לאחר ששילמו את חובותיה, לאוצר המדינה.
- 8 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה (פברואר 2014), עמ' 133-134.
- 9 גירעון שמקורו בהתנהלותה בבחירות לרשויות המקומיות שהתקיימו בנובמבר 2008 ובבחירות לכנסת השמונה עשרה שהתקיימו בפברואר 2009.
- 10 ב-3.12.12 אישרה ועדת הכנסת את התפלגות שבעה חברי כנסת מסיעת קדימה והכירה בהם כסיעה חדשה נפרדת ושמה "התנועה בראשות ציפי לבני".
- 11 לפי דוח "חובות המפלגה לעניין סעיף 13(ד) לחוק מימון מפלגות ליום 30 בנובמבר 2012" אשר הגישה סיעת קדימה ליו"ר הכנסת.

בדוח האמור אף קראתי למחוקק לתת דעתו על הבעייתיות העולה מסעיף 13 לחוק, שכן הסעיף אינו מביא בחשבון מצבים בהם ההתפלגות מתרחשת לקראת סוף כהונת הכנסת, ולבחון את הדרך להביא לכך שחלק שהתפלג מסיעה אכן ישתתף בהחזר חובותיה על פי מפתח הוגן ובאופן יחסי למספר חברי הסיעה שהתפלגו מתוך כלל חברי הסיעה.

לא זו אף זו, מקרים אלה מעידים כי סיעות העושות דין לעצמן בכך שהן מקציבות לעצמן מימון ממלכתי להוצאות הבחירות בסכום העולה על הסכום הקבוע בחוק למימון הבחירות, תוך הסתמכות על המימון הממלכתי השוטף העתידי, פועלות באופן בעייתי, משום שאין בידן להבטיח שהן יזכו למימון זה שיכסה את מלוא הוצאותיהן (בעניין זה ראו לעיל בפרק "עודפים לתקופה השוטפת וגירעונות נצברים" וכן בפרק העוסק בנושא בדוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים).

מבקר המדינה התייחס בעבר¹² למצב שבו סיעה אינה מכסה גירעון ואינה פורעת את חובותיה כלהלן: "עקרונות השוויון ומניעת השפעה של בעלי עניין וממון, נפגעים לא פחות אם הגרעון לא מכוסה, הסיעה לא פורעת את חובותיה, והנזשים אינם מקבלים את המגיע להם. אכן, לא תרמו הנזשים לסיעה מרצון. אולם תרומה מאולצת יש כאן... לפיכך, יש לראות כל אחד מהנזשים כמי ש'תרם' בעל כורחו תרומה אסורה, אם סכום החוב עולה על המותר על-פי החוק".

בהיעדר מקורות כספיים שיעמדו לרשות הסיעות, ומשנסתם הגולל על המקור העיקרי למימון על פי החוק, ונוכח ניסיון העבר המעיד כי אין בידי סיעות לגייס לכיסוי גירעונן תרומות שסכומן עומד בגבולות שנקבעו בחוק, לא שוכנעתי כי יעלה בידי הסיעות מד"ע וקדימה לפרוע את חובותיהן.

על כן, נוכח הוראות ההנחיות ובנסיבות האמורות, יש לראות בחובותיהן של הסיעות כתרוומות של בעלי החוב לסיעות, שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק הן מפאת סכומן והן בשל זהות התורמים. ולפיכך, אני קובע כי הדוח בעניין אינו חיובי.

עיצום כספי לסיעה שחדלה להתקיים ואשר נקבע לה דוח שאינו חיובי

בסעיף 13ד(ג) לחוק נקבע כי אם לא היה הדין וחשבון חיובי "יהיו מי שהיו נציגיה של הסיעה אחראים ביחד ולחוד להחזיר לאוצר המדינה 15% מהמימון החודשי שהסיעה קיבלה לפי חוק זה בתקופה שאליה מתייחס הדין וחשבון".

בדוח משנת 2003¹³ התייחס מבקר המדינה דאז לכך כי אף שסעיף 10(ה) לחוק מאפשר למבקר המדינה להפחית, לפי שיקול דעתו, את סכומי המימון הממלכתי שאותם סיעה תידרש להחזיר לאוצר המדינה, וזאת בהתחשב באופי החריגה שמצא ובמידתה, הרי שבסעיף 13ד לחוק נותרו ההוראות בעינן כהוראות מנדטוריות שאינן מתירות למבקר המדינה שיקול דעת להקל בסנקציה גם בנסיבות המצדיקות הקלה כאמור.

נוכח הבעייתיות העולה מסעיף 13ד(ג) לחוק, אין לי אלא לחזור ולהסב את תשומת לבו של המחוקק לסוגיה זו.

12 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות והרשימות, שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות אור עקיבא, חיפה וירושלים ביוני 2003 (פברואר 2004), עמ' 10.

13 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת החמש עשרה לתקופה 1.1.03 עד 28.2.03 (נובמבר 2003) עמ' 13-14.

זאת ועוד, סעיף 13ד(ג) לחוק, המחייב כאמור נציגי סיעה שנקבע לה דוח שאינו חיובי להחזיר לאוצר המדינה 15% מכספי המימון הממלכתי, אינו מביא בחשבון כי סיעה שחדלה להתקיים עלולה לצבור גירעון גדול מכפי שתוכל להחזירו, ואינו מחיל על נציגיה את האחריות לשאת בחלק מחובותיה, אף שגם הם היו אחראים, במידת מה, להיווצרותם.

אני סבור כי על המחוקק לבחון את הסוגיה האמורה ולקבוע מהי מידת האחריות החלה על נציגי סיעה שחדלה להתקיים לעניין חובותיה שנותרו.

תרומות במזומן

בסעיף 8 לחוק נקבעו כללים והגבלות בנוגע לתרומות שסיעות רשאיות לקבל, ובין היתר הגבלות על סכום התרומה של תורם יחיד (ובני ביתו הסמוכים על שולחנו), על זהות התורמים ועל מקור התרומה; ואולם, בשונה מחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק המפלגות), האוסר על מועמדים בבחירות מקדימות לקבל תרומה במזומן בסכום העולה על 200 ש"ח, לא נקבעו בחוק איסורים או מגבלות המתייחסים לקבלת תרומה במזומן בידי סיעות.

בהנחיות נקבעו כללים בנוגע לחובתן של הסיעות לשמור אסמכתאות המתעדות את התרומות המתקבלות. סעיף 12 להנחיות קובע אילו פרטים יש לרשום בגין כל תרומה שהתקבלה, ואילו אסמכתאות הנוגעות לאותה תרומה יש לשמור, על פי אמצעי התשלום שבאמצעותו ניתנה התרומה, ובין היתר נקבע כי בקבלה יירשמו שם התורם, מספר הזהות שלו, מענו, סכום התרומה ותאריך התרומה. בסעיף 12(ז) להנחיות נקבע כי "התקבלה תרומה במזומן, יצוינו בקבלה שמו ומענו של התורם, סכום התרומה ותאריך קבלת התרומה; לא תתקבל תרומה במזומן אלא אם כן יצהיר התורם, בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹⁴ (להלן - פקודת הראיות), בעת מתן התרומה כי התרומה ניתנת מכספו; תצהיר זה ישמש אסמכתה במערכת החשבונות של הסיעה". סעיף 15(ב) להנחיות קובע כי תרומה במזומן תופקד בחשבון הבנק של הסיעה ביום קבלתה ולא יאוחר משלושה ימי עבודה מיום קבלתה.

מטרת ההנחיות המחייבות סיעות לשמור על אסמכתאות המתעדות את התרומות שהתקבלו, לרבות תצהיר תורם המשמש אסמכתה לתרומה במזומן, היא לאפשר לזהות את מקור התרומות ולאמת את זהות התורמים, כדי להבטיח שהסיעות יעמדו במגבלות שנקבעו בחוק, וזאת נוכח העובדה כי קשה להתחקות אחר מקורן של תרומות הניתנות במזומן. בהיעדר אסמכתאות כאמור לא ניתן לוודא ולאמת את זהות התורם, את שווי התרומה ואת מקורה ולא ניתן לקבוע אם התרומות עמדו במגבלות שנקבעו בחוק.

כבר הערתי בעבר¹⁵ כי "החוק אינו אוסר על קבלת תרומות במזומן, על אף הקושי האינהרנטי - הן של הסיעה בזמן אמת והן של הביקורת לאחר מכן - לוודא כי תרומות כאלו ומקורותיהן עומדים במגבלות החוק וכי כספי המזומן אכן יגיעו לבסוף לסיעה, ישמשו למטרות לשמן נתמרו וישתקפו כיאות בחשבונותיה".

14 דיני מדינת ישראל נוסח חדש 18, עמ' 421.

15 מבקר המדינה, דוח על ביקורת חשבונות סיעות האם שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות באוקטובר 2013 (נובמבר 2014), עמ' 11-12.

גם בתקופות השוטפות, קיבלו סיעות תרומות במזומן. נוכח הקושי לזהות את מקור התרומות הניתנות במזומן ועל מנת למנוע אפשרות לעקיפת המגבלות הקבועות בחוק לעניין זהות התורם ומקור התרומות, אין לי אלא לחזור ולקרוא למחוקק לתקן את הוראות החוק כך שיוגבל סכום התרומה אותו רשאית סיעה לקבל במזומן, וזאת בדומה לחוק המפלגות.

הוצאות בלתי תקינות

סעיף 1 לחוק מגדיר את סוגי ההוצאות אשר סיעה רשאית להוציא מכספי המימון הממלכתי. ההוצאות המותרות הן: הוצאות לארגון פעולותיה של הסיעה; הוצאות לתעמולה והסברה; והוצאות לקיום הקשר הארגוני והרעיוני עם הציבור. לפי החוק אין להשתמש במימון הממלכתי לביצוע הוצאות למטרות שאינן עולות בקנה אחד עם הגדרה זו.

בעבר¹⁶ כבר התייחסתי להוצאות בלתי תקינות החורגות מהגדרת החוק, דנתי במאפיינים השונים של הוצאות אלה והדגשתי כי "יש למנות בגדר ההוצאות שאינן עומדות בהגדרות החוק הוצאות בעבור תמיכה וסיוע למגזרים מסוימים בהתאם לאינטרסים של הסיעות, שכן אלה פוגעות בעיקרון השוויון ויש בהן משום עקיפת ההסדרים שנקבעו למתן תמיכה מכספי ציבור ופחת להשפעה לא ראויה על ציבור הבוחרים; הוצאות מכספים אלה למתן תרומות והלוואות יש בהן כדי לפגוע במאמץ הכללי למיסוד התמיכות מתקציבי ציבור, לקביעת אמות מידה המבטיחות חלוקה צודקת ושוויונית ולהגברת השקיפות והתקינות בתחום זה; הענקת מתנות לאירועים פרטיים עלולה להעלות חשש להשפעה על אופן ההצבעה של מקבלי המתנות; ...".

כאמור, סיעת תקומה כללה בחשבונותיה לתקופות השוטפות הוצאות בגין מתן תמיכות והלוואות לעמותות. לאחר שהבהירו עובדי משרדי לסיעה כי על פי קביעת מבקר המדינה בעבר, הוצאותיה האמורות אינן עולות בקנה אחד עם הגדרות החוק, מסרו נציגי הסיעה התחייבות, בחתימת הגורמים המוסמכים בסיעה, ולפיה הסיעה לא תיתן עוד תמיכות והלוואות.

אני שב ומדגיש כי העובדה שסיעה נתנה, כמתואר, תמיכות והלוואות לעמותות מעוררת חשש כי מדובר בפעולות של הסיעה לעקיפת הוראות החוק וההסדרים שנקבעו בתחום זה ומהווה שימוש בכספי ציבור שלא למטרה שלשמה יועדו.

האופן שבו פעלה הסיעה אינו מתיישב עם קביעתי בעבר לפיה "יהיה על הסיעות להימנע מביצוע הוצאות שאינן עונות על הגדרת המונח 'הוצאות' שבחוק כפי שפורשו לעיל". לפיכך אני קובע כי הדוח שלה אינו חיובי. עם זאת, נוכח הסברה של הסיעה ומאחר שהסיעה התחייבה בפניי מפורשות שלא לפעול עוד בצורה זו, מצאתי לנכון לא להמליץ על שלילת מימון ממלכתי מהסיעה ולהסתפק באזהרה בלבד.

16 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה לתקופה 1.1.11 עד 31.12.11 (ספטמבר 2012), עמ' 16-17.

פעילות סיעות בניגוד להוראות הדין

סעיף 1 לחוק מגדיר "הוצאות בחירות" כלהלן - "ההוצאות המיוחדות של סיעה או של רשימת מועמדים שהוצאו בתקופת הבחירות או למען הבחירות במערכת הבחירות".

בבדיקה נמצא כי סיעת הבית היהודי פעלה בניגוד להוראות הדין, ועקב כך נדרשה לשלם קנסות. למשל, הסיעה נדרשה לשלם קנסות בסך 630,000 ש"ח, על פי הסכם פשרה, בגין תליית מודעות תעמולה שלא לפי חוקי העזר של רשות מקומית בתקופת הבחירות לרשויות המקומיות בשנת 2008. כמו כן כללה הסיעה בחשבונותיה הוצאות משפטיות בסך 78,000 ש"ח בגין התקשרותה עם עורך דין לצורך ניהול ההליכים המשפטיים במסגרת גיבוש ההסדר הכולל עם הרשות המקומית. נוסף על כך הוטל על הסיעה עיצום בסך 10,000 ש"ח, על פי החלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע עשרה, בעקבות עתירה שהוגשה נגד הסיעה ולפיה בתקופת הבחירות השתמשה הסיעה בתצלום של תזמורת צה"ל בפרסומים מטעמה בניגוד לסעיף 2(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959. זאת ועוד, בחשבונות הסיעה נכללו בתקופות השוטפות הוצאות בסך 120,000 ש"ח בגין הפרת זכויות יוצרים בשל שימוש ביצירות אמנים לצורכי תעמולה שלא לפי חוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007.

אני שב ומדגיש כי אני רואה בחומרה רבה את העובדה כי סיעות, המשתתפות בחקיקת חוקי המדינה, אינן מקפידות על קיום הוראות הדין.

מחובותן של כל הסיעות לעשות ככל שביכולתן על מנת למנוע הישנות של מקרים שבהם מבוצעות על ידן ובשמן פעילויות שהן בגדר הפרה של הוראות הדין, וממילא מהצורך בתשלום קנסות בגין מקרים אלה. יתרה מזו, אין זה ראוי או הולם כי כספי ציבור, המתקבלים על ידי סיעה בנאמנות, ישמשו למימון פעילות שאינה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין.

נוכח קביעתי בעבר¹⁷ כי "להבא אם יתגלו מקרים בהם סיעה עשתה שימוש במימון הממלכתי להוציא הוצאות בגין פעולות המנוגדות לדין, ייקבע בנסיבות המצדיקות זאת, כי הוצאות כאמור אינן הוצאות תקינות וכי הדוח של אותה סיעה אינו חיובי", אופן פעילותה של הסיעה כמתואר לעיל אינו מתיישב עם קביעתי, ולפיכך ההוצאות האמורות אינן תקינות והדוח בעניינה של הסיעה אינו חיובי.

ניהול וסגירה של החשבונות של מערכות בחירות

בינואר 2013 התקיימו הבחירות לכנסת התשע עשרה, ובאוקטובר 2013 התקיימו בחירות לרשויות המקומיות.

בסעיף 11(א) להנחיות נקבע כי "על סיעה להעביר את העודף או הגירעון שנוצרו במערכת חשבונות לתקופת הבחירות, לסעיף מיוחד במערכת החשבונות השוטפת שלה, שהדוח הכספי לגביה מוגש יחד עם הדוח הכספי לתקופת הבחירות". בסעיף 11(ב) נקבע כי "על סיעה להעביר את חשבונות הזכאים והחייבים שבמערכת החשבונות לתקופת הבחירות למערכת החשבונות השוטפת של הסיעה כקבוצה מיוחדת בתוך שנה מיום בחירות, לסגור את חשבון הבנק שיוחד

17 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת התשע עשרה (פברואר 2014), עמ' 97-98.

למערכת הבחירות ולהעביר את יתרתו לחשבון הבנק השוטף של הסיעה". הוראות דומות נקבעו בסעיף 33 בהנחיות הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (ניהול חשבונות), התשע"ג-2013 שנקבעו על ידי מבקר המדינה, בנוגע לסגירת חשבונות של מערכת הבחירות לרשויות המקומיות של סיעת אם¹⁸.

מטרת ההנחיות היא לזהות ולאמת את יתרות חובותיה של הסיעה לזכאים השונים - ובהם ספקים, נותני שירות ופעילים - בגין מערכות בחירות שונות, לבחון את שלמות הרישומים בחשבונותיה ולעקוב אחר פירעון התחייבויות אלה במהלך התקופה השוטפת שלאחר מערכת הבחירות על מנת לוודא שהסיעה משלמת את חובותיה.

סיעת רע"מ כללה במערכת החשבונות השוטפת שלה יתרת זכות שמקורה במערכת הבחירות לכנסת התשע עשרה. אולם מאחר שלא היה באפשרותה לתת הסברים לגבי היתרה האמורה ולפרט את מרכיביה, לא ניתן לקבוע בבירור מהן יתרות הזכות המעודכנות בגין מערכת הבחירות האמורה וכיצד פעלה הסיעה לפירעון חובותיה לזכאים השונים.

סיעת קדימה המשיכה לנהל את חשבונות הבנק שייוחדו למערכת הבחירות לכנסת התשע עשרה בלי לבצע רישומים של התקבולים והתשלומים שבוצעו מחשבונות הבנק האמורים בחשבונותיה השוטפים ובלי לייחס או לשייך פעולות אלה ליתרות החייבים והזכאים בגין מערכת הבחירות. הסיעה אף לא הקפידה על התאמת חשבונות הבנק ששימשו בתקופת הבחירות ועל מתן גילוי מפורט בנוגע ליתרות החייבים והזכאים בגין מערכת הבחירות, כנדרש בהנחיות. עקב כך, לא ניתן לקבוע בדרכי ביקורת מקובלות את שלמות ונכונות הרישומים בחשבונותיה ולא ניתן לקבוע בבירור אם שילמה הסיעה את חובותיה לכל זכאי, ואם כן - באיזה אופן עשתה זאת.

מאחר שאין בחשבונות הסיעות דיווח והצגה פרטנית של יתרות הזכאים בגין תקופות הבחירות, לרבות פירוט רשימת הזכאים והיתרה המגיעה לכל זכאי, לא ניתן לאמוד את מספר הזכאים ולעקוב אחר השינויים ביתרתו של כל זכאי באמצעות מערכת החשבונות השוטפת, וממילא לא ניתן לקבוע אם שילמו הסיעות את חובותיהן למי מהזכאים ובאיזה אופן שולמו החובות ואף לא ניתן לבחון אם הרישומים בחשבונות הסיעות שלמים.

מבקר המדינה העיר לסיעות כמה פעמים בעבר בדוחותיו הן שעליהן לרשום את חובותיהן לזכאים בגין תקופת הבחירות, באופן המאפשר לדעת מה היתרה המגיעה לכל זכאי, והן שעליהן להסדיר את נושא חובותיהן לזכאים.

אופן פעילותן של הסיעות כמתואר לעיל מעיד כי מערך החשבונות שלהן לוקה בחסר ואינו משקף נאמנה את מצבן הכספי.

עוד נמצא כי שתי סיעות נוספות כללו בחשבונותיהן לתקופות השוטפות הוצאות בגין הבחירות לכנסת התשע עשרה ובגין הבחירות לרשויות המקומיות שלא נכללו בדוחות הכספיים שהגישו הסיעות למשרדי בגין מערכות בחירות אלה. ומכאן שהדיווחים הכספיים שהגישו הסיעות הללו למבקר המדינה וחשבונותיהן לתקופות הבחירות לא היו שלמים ולא שיקפו נכונה את מלוא הוצאותיהן או הכנסותיהן לתקופות הבחירות האמורות. להלן הפרטים:

סיעת הבית היהודי רשמה בחשבונותיה הוצאה בגין שנים קודמות בסכום חריג ומהותי של 5.5 מיליון ש"ח כנגד הגדלת התחייבותה לספק פרסום בגין בחירות קודמות לרשויות המקומיות. זאת בלי שהיה בידה הסבר לגבי אופן החישוב, שלפיו עודכנה יתרת ההתחייבות לספק בתקופה

18 חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשל"ג-1993 מגדיר סיעת אם כלהלן: "כל אחת מאלה: 1. סיעה מסיעות הכנסת המתמודדת בבחירות לרשויות המקומיות. 2. מפלגה-כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הבחירות...".

השוטפת, או כל אסמכתה שאפשר ללמוד ממנה על פרטי הרישום האמור. כמו כן, כללה הסיעה בחשבוניתיה, נוסף על הגירעון המועבר מהבחירות לרשויות המקומיות שנערכו בשנת 2008, הוצאות תשלום קנסות בסך 630,000 ש"ח בגין תליית מודעות תעמולה שלא לפי חוקי העזר של רשות מקומית במהלך תקופת הבחירות האמורות. כמו כן כללה אותה סיעה, בחשבוניתיה השוטפים, הוצאות נוספות בסך 296,000 ש"ח בגין התקשרויות שביצעה במהלך הבחירות לכנסת התשע עשרה שלא נכללו בחשבוניתיה לתקופת הבחירות דאז.

סיעת יש עתיד כללה בחשבוניתיה הוצאות בסך כ-1.47 מיליון ש"ח בגין שנים קודמות ללא הסבר וללא אסמכתאות הולמות שמהן ניתן יהיה ללמוד על פרטי ההוצאות. רק לאחר בקשות חוזרות ונשנות של עובדי משרדי הסבירה הסיעה, באמצעות אסמכתאות חלקיות, כי סכום זה כולל, בין היתר, הוצאות שמקורן בבחירות לרשויות המקומיות וכן הוצאות שמקורן בתקופות השוטפות שאותן היא לא הציגה נכונה. מכאן עולה שגם מערכת החשבוניות של הסיעה לתקופה השוטפת לא הייתה מלאה ולא שיקפה את מלוא ההוצאות בגין קבלת שירותים במהלך התקופה השוטפת.

דוחותיה הכספיים של סיעה בגין כל תקופת בחירות צריכים לכלול ולשקף את מכלול הכנסותיה והוצאותיה הנוגעות למערכת הבחירות, בייחוד נוכח העובדה שהדוח הכספי בגין מערכת בחירות מוגש בפועל לפחות שישה חודשים לאחר סיומה, ומכאן שיש בידי כל סיעה שהות מספקת כדי לברר את סך הוצאותיה בגין הבחירות. אשר למקרים חריגים שבהם התגלו הוצאות נוספות בגין מערכת בחירות, בסכומים שאינם גדולים יחסית לדוחות בגין מערכת הבחירות - לאחר הגשת הדוח הכספי בגין אותה מערכת בחירות למשרד מבקר המדינה, יש לתת ביטוי לסכומים אלה בסעיף נפרד בדוח הכספי שמוגש בגין התקופות השוטפות, תוך שמירת אסמכתאות המתעדות באופן הולם את ההוצאות הללו בצירוף הבהרה מדוע הן לא נכללו בדוחות הכספיים הרלוונטיים למערכות הבחירות.

ניהול חשבונות באופן שוטף ועדכני מחויב מכוח הנחיות מבקר המדינה ונדרש גם על מנת שיהיה בידי הסיעות מידע שלם ועדכני שישקף באופן שלם ומהימן את מצבה הכספי של כל סיעה ואת נכסיה והתחייבויותיה, לכל תקופת דיווח, שיאפשר לה לאמוד את מצבה בכל עת ולקבל החלטות ניהוליות, כלכליות ותפעוליות מושכלות בנוגע לדרכי הפעולה שלה.

רישום בדיעבד של הוצאות בסכומים כה ניכרים מעיד על כך שהדיווחים הכספיים שהגישו הסיעות הללו למבקר המדינה וחשבוניתיהן לתקופות הבחירות לא שיקפו את מלוא הוצאותיהן במסגרת מערכות הבחירות האמורות, ומכאן שהם לא היו שלמים ונכונים.

כבר הערתי בדוח קודם¹⁹ כי "אני רואה בחומרה רבה התנהלות לא תקינה זו של הסיעות אשר אינן מקפידות על מילוי ההנחיות באשר לניהול החשבונות בגין מערכות הבחירות. כפועל יוצא הדוחות הכספיים שלהן אינם משקפים נכונה את הכנסותיהן והוצאותיהן בגין תקופות הבחירות...". כפי שמתחייב מהאמור לעיל, אני קובע בזאת כי חשבוניתיהן של אותן סיעות, אשר פעלו שלא לפי ההנחיות, אינם חיוביים.

אני חוזר וקורא בזאת לכל הסיעות להקפיד על ניהול חשבוניתיהן בהתאם להנחיות, בהתאם לעקרונות חשבונאים מקובלים, באופן שוטף ועדכני ותוך שמירת אסמכתאות.

19 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השמונה עשרה לתקופה 1.1.11 עד 31.12.11 (ספטמבר 2012), עמ' 19.

רכש והתקשרויות

במהלך פעילותן השוטפת נוהגות הסיעות להתקשר עם ספקים ונותני שירותים לקבלת טובין ושירותים. בין היתר מבוצעות התקשרויות לקבלת שירותים שבבסיסן יחסי אמן - כגון ניהול מסע בחירות, ייעוץ אסטרטגי, דוברות, ייעוץ משפטי ועוד - תמורת סכומים ניכרים.

חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, הקובע כי הגופים שנמנו בחוק "לא יתקשרו בחוזה לביצוע עיסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים, אלא על-פי מכרז פומבי הנותן לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף בו", והתקנות שהותקנו על פיו, לא חלים על הסיעות.

עובדי משרדי סקרו במהלך הביקורת את נושא ניהול הרכש וההתקשרויות של הסיעות מבחינת קיום נוהל רכש, תיעוד תהליכי הרכש, תהליך בחירת הספקים ונותני השירותים והפיקוח של הסיעות על הליכי הרכש.

הסיעות הסבירו כי התקשרויותיהן עם ספקים ונותני שירותים מבוצעות בכתב בהתאם להנחיות מבקר המדינה, וכי הן מתעדות בחשבונויותיהן התקשרויות אלו, ובין היתר מתעדות מסמכים נלווים, לרבות הזמנות עבודה, הצעות מחיר אם היו, וחשבוניות מס. ואולם סקירת תשובות הסיעות בנושא העלתה כי לא כל הסיעות מסדירות את ניהול הרכש שלהן באופן מלא. למשל, לא כל הסיעות היו נוהלי רכש כתובים; רק חלק מהסיעות נוהגות, לדברי נציגיהן, לבקש כמה הצעות מחיר לפני ההתקשרות; רק בחלק מהסיעות תהליך בחירת הספקים, ובכלל זה השיקולים לבחירתם, מתועדים לטענתן בכתב; רק בחלק מהסיעות הליכי הפיקוח והבקרה על הליכי הרכש מבוצעים לדבריהן בידי נושאי תפקידים רלוונטיים בסיעה ולרוב על ידי מנהל הכספים של הסיעה, החתום על הזמנת העבודה.

נוכח קביעת מבקר המדינה בעבר²⁰ כי על הסיעות לנהוג בריסון ובחיסכון במשאבים שהעמידה לרשותן המדינה, ומאחר שסיעה, אשר היא גוף דו-מהותי, מקבלת תמיכה בשיעור ניכר מאוצר המדינה, ראוי שתפעל לפי אמות המידה הנדרשות מגופים בעלי אופי ציבורי ובין היתר בכל הנוגע לקיום ולביצוע של נוהל רכש, לתיעוד תהליכי הרכש ותהליך התמחרות המשמש לבחירת הספקים המתאימים ביותר, וכן לפיקוח על הליכי הרכש. הדבר יאפשר לסיעות לקיים הליכי רכש מסודרים על מנת לייעלם ולהפיק מהם את התועלת המרבית, באופן שיבטיח כאמור ניצול מיטבי של כספי ציבור.

דיווח על תוצאות ביקורת החשבונות של הסיעות

להלן נתונים כספיים על כל אחת מהסיעות, מספר המנדטים שהיו להן בתקופות השוטפות ומהות הדוח שקיבלו.

20 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת השבע עשרה לתקופה 1.1.08 עד 31.12.08 ולתקופה 1.1.09 עד 28.2.09 (פברואר 2010), עמ' 34-35.

אגודת החרדים - דגל התורה

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות שלושה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-8,525,328 ש"ח, והוצאותיה ב-6,474,003 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 2,707,154 ש"ח; בשנת 2014 - 3,014,053 ש"ח ובשנת 2015 - 752,796 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 2,051,325 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-1,374,193 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה*	7,983,097
שכר עובדי הסיעה בכנסת	542,231
סה"כ	8,525,328

* הסיעה הייתה זכאית לקבל סך של 7,096,080 ש"ח מכספי המימון הממלכתי. נוסף על כך קיבלה הסיעה סך של 887,017 ש"ח מכספי המימון של סיעת אגודת ישראל במסגרת הסדר של פעילות משותפת מוכרת.

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
משכורות ותוספות סוציאליות	3,626,491
פרסום והדפסות	82,708
משרדיות	116,839
טלפון ודואר	189,704
נסיעות ורכב	86,204
כיבודים, אירועים וכנסים	212,929
תחזוקה	187,283
שכר	792,303
חשמל, מים ומים	311,004
ביטוח	21,845
הנה"ח, ביקורת ומשפטיים	54,540
רכישת ציוד וריהוט	89,265
שונות	89,116
פחת	364,992
מימון נטו	248,780
סה"כ	6,474,003

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,327 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
 שנת פרסום: התשע"ז-2016

האיחוד הלאומי - תקומה

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות ארבעה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-9,697,053 ש"ח, והוצאותיה ב-6,896,270 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 2,373,291 ש"ח; בשנת 2014 - 3,527,502 ש"ח ובשנת 2015 - 995,477 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 2,800,783 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-3,589,367 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי, נטו	8,938,505
שכר עובדי הסיעה בכנסת	716,022
רווח מניירות ערך ושערוך *	40,341
הכנסות מריבית *	2,185
סה"כ	9,697,053

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	4,126,018
פרסום והדפסות	120,850
כנסים, פעילויות ואירועים	95,571
סקרים	64,382
שירותים מקצועיים	142,922
שירותי ייעוץ	275,760
שכירות ותחזוקה	450,504
משרדיות, כיבודים וכלליות	235,001
פחת	68,681
תחזוקת רכב ונסיעות	526,770
תקשורת ומחשוב, דואר וטלפון	199,019
ביטוח	11,022
תמיכות	408,000
שונות *	77,381
מימון *	94,389
סה"כ	6,896,270

* מוין מחדש

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניתיה שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בכך שבחשבונות הסיעה נכללו הוצאות שאינן תקינות בגין תמיכות והלוואות שהעניקה הסיעה לעמותות.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,432 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

לאחר שנשקלו הסברי הסיעה ולאחר שבחנתי את הנסיבות שבהן פעלה ונוכח מכתב ששלחו ראשי הסיעה ולפיו הסיעה מתחייבת להימנע ממתן תמיכות והלוואות, מצאתי לנכון במקרה זה לא להמליץ על שלילת מימון ממלכתי אלא להסתפק באזהרה בלבד.

הבית היהודי, מיסודה של המפד"ל - המפלגה הדתית לאומית המזרחי הפועל המזרחי בארץ ישראל

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות שמונה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-17,862,685 ש"ח, והוצאותיה ב-19,295,872 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 10,227,913 ש"ח; בשנת 2014 - 5,501,727 ש"ח ובשנת 2015 - 3,566,232 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בגירעון בסך של 1,433,073 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-31,596,889 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי, נטו	15,897,685
שכר עובדי הסיעה בכנסת	765,123
דמי חבר	78,427
הכנסות מפקד	1,121,564
סה"כ	17,862,799

הוצאות הסיעה*	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	4,837,832
פרסום והסברה	1,539,860
כנסים, פעילויות ואירועים	396,430
סקרים	39,667
שירותים מקצועיים	1,009,885
שירותי ייעוץ תקשורתי, ניהול	308,894
שכירות ותחזוקה	139,502
משרדיות, כיבודים וכלליות	310,314
פחת	18,134
אגרות וקנסות	112,512
תחזוקת רכב ונסיעות	583,542
תקשורת ומחשוב, דואר וטלפון	131,043
משלוחים והובלות	8,548
הוצאות מפקד	2,699,438
שונות	130,000
מימון	1,137,259
הוצ' בגין שנים קודמות	5,893,012
סה"כ	19,295,872

* מוין מחדש

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניתה שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בעיקר בכך שבחשבוניות הסיעה נכללו הוצאות בסכומים חריגים ומהותיים, שמקורם במערכות בחירות קודמות ואשר לא נכללו בחשבוניות ובדוחות הכספיים שהגישה הסיעה למשרדי בגין מערכות בחירות אלה. למשל, הסיעה כללה בחשבוניתה הוצאה בסך 5.5 מיליון ש"ח כנגד הגדלת התחייבותה לספק פרסום בגין בחירות קודמות לרשויות המקומיות, וזאת בלי שהיה בידיה הסבר או אסמכתה בדבר אופן החישוב שניתן ללמוד מהם על פרטי ההוצאה האמורה. כמו כן כללה הסיעה בחשבוניתה הוצאה על תשלום קנסות בסך 630,000 ש"ח בגין הבחירות לרשויות המקומיות בשנת 2008, נוסף על הגירעון המועבר מהבחירות האמורות. מכאן עולה שמערכת החשבוניות של הסיעה בגין הבחירות האמורות לא הייתה שלמה ולא שיקפה נכונה את מלוא הוצאותיה; כמו כן נמצאו בחשבוניות הסיעה יתרות זכות נוספות בגין בחירות קודמות, ללא פירוט הרכבן של יתרות אלה; הסיעה גם לא הקפידה לשמור את כל האסמכתאות הנוגעות להוצאות מהותיות על אירועים, כנסים ופרסום שאותן כללה בהוצאותיה לתקופות השוטפות. לפיכך לא ניתן היה בדרכי ביקורת מקובלות לזהות ולאמת את הוצאות הסיעה בתקופות השוטפות ולקבוע כי חשבוניות הסיעה שלמים ונכונים ולא ניתן היה לקבוע את סך הוצאותיה בתקופות השוטפות.

עוד נמצא כי בחשבוניות הסיעה נמצאו הוצאות בסכומים מהותיים בגין פעילויות שביצעה שלא לפי הוראות הדין, ובין היתר קנסות שקיבלה בגין תליית מודעות ותשלומים ששילמה בגין הפרת זכויות יוצרים, ובכך פעלה הסיעה באופן שאינו מתיישב עם קביעות מבקר המדינה בעבר.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 10,727,064 ש"ח, בשנת 2014 - 11,853,648 ש"ח ובשנת 2015 - 2,965,176 ש"ח. הוצאותיה השוטפות בתקופה השלישית חרגו אפוא מהגבולות שנקבעו בסעיף 7 לחוק.

הסיעה העבירה למשרדי את התייחסותה לטיטות ממצאי הביקורת על חשבוניתה באיחור רב ובסמוך למועד הגשת הדוח ליו"ר הכנסת, ולכן לא ניתן היה לבחון את תגובותיה על ממצאי הביקורת. לפיכך, לא נותר לי אלא לקבוע את תוצאות ביקורת החשבוניות בעניינה של הסיעה על פי הממצאים שנכללו בטיטות שהועברה להתייחסותה.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבוניות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי בחריגה ובמידתה ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה והאסמכתאות הנוספות שהוגשו לי אני ממליץ, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 1,000,000 ש"ח ששיעורו כ-70% מסכום השלילה המרבי הקבוע בחוק שמסתכם ב-1,427,790 ש"ח.

הליכוד - תנועה לאומית ליברלית

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה, בתקופה השוטפת הראשונה, 20 חברי כנסת. לאחר הפיצול של הסיעה המשותפת "הליכוד-ישראל ביתנו" ב-9.7.14 לסיעות הליכוד וישראל ביתנו, ולאחר פרישתם של שני חברי כנסת מסיעת הליכוד והצטרפותם של שני חברי כנסת מסיעת ישראל ביתנו במקומם²¹, מנתה הסיעה 18 חברי כנסת.

על פי הדוחות הכספיים של הסיעה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-54,439,592 ש"ח, והוצאותיה ב-44,712,013 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 14,788,971 ש"ח; בשנת 2014 - 25,027,522 ש"ח ובשנת 2015 - 4,895,520 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 9,727,579 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-32,855,171 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	37,254,419
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,751,578
תרומות	25,820
דמי חבר	12,131,231
אגרות והשתפויות	1,739,905
אחרות	1,536,639
סה"כ	54,439,592

הוצאות הסיעה*	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	14,557,099
כנסים, כינוסים וסיוורים	1,806,019
משפטיות	2,962,429
שכר דירה ותחזוקה	407,087
מסים עירוניים	1,793,386
שירותים מקצועיים	3,015,367
דואר ותקשורת	485,868
תחזוקת רכב	822,287
משרדיות וכלליות	544,345
פרסום והסברה	286,727
תחזוקת מחשב	1,175,595
רכישת ציוד	135,792

21 ב-6.8.14 פרש ח"כ כרמל שאמה מהליכוד, וב-5.11.14 פרש ח"כ גדעון סער מהליכוד, ובמקומם נכנסו לכנסת ח"כ אלכס מילר וח"כ ליאון ליטינצקי מסיעת ישראל ביתנו.

הוצאות הסיעה*	הסכום בש"ח
סקרים	152,188
סניפים	3,499,155
ישיבות מרכז ומזכירות	1,316,215
בחירות פנימיות	876,801
הוצאות בחירות מקדימות לכנסת העשרים	8,839,394
הוצאות אחרות נטו	341,173
הוצאות מימון	1,695,086
סה"כ	44,712,013

* מוין מחדש

לאחר הביקורת ומיון הכנסות והוצאות בין תקופת הבחירות והתקופות השוטפות, קבעתי שהכנסות הסיעה הסתכמו ב- 53,964,781 ש"ח, והוצאותיה ב- 45,385,134 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 15,343,397 ש"ח, בשנת 2014 - 26,421,935 ש"ח, ובשנת 2015 - 3,619,802 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך 8,579,647 ש"ח, והגירעון הנצבר של הסיעה ל-31.3.15 הסתכם ב- 33,365,248 ש"ח.

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 25,029,816 ש"ח, בשנת 2014 - 27,658,512 ש"ח, ובשנת 2015 - 6,918,744 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות ארבעה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-8,525,312 ש"ח, והוצאותיה ב-6,045,796 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 3,018,349 ש"ח; בשנת 2014 - 2,488,287 ש"ח ובשנת 2015 - 539,160 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 2,479,516 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-2,169,726 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	8,870,100
שכר עובדי הסיעה בכנסת	542,229
העברת יחידת מימון לסיעת דגל התורה	(887,017)
סה"כ	8,525,312

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	4,825,315
פרסום והדפסות	134,094
משרדיות	20,844
טלפון ודואר	48,872
נסיעות	121,274
כיבודים, אירועים וכנסים	198,644
תחזוקה	4,733
שכר דירה	102,900
חשמל, מסים ומים	134,784
הנהלת חשבונות, ביקורת ומשפטיות	339,682
רכישת ציוד וריהוט	5,555
יחסי ציבור	4,201
קנסות	1,144
ביטוח	758
הוצאות מימון ואחרות	102,996
סה"כ	6,045,796

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבונותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
 שנת פרסום: התשע"ז-2016

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,327 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
 שנת פרסום: התשע"ז-2016

התנועה בראשות ציפי לבני

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות שישה חברי כנסת. הסיעה החלה את פעילותה ב-3.12.12, כחודשיים לפני סיום כהונת הכנסת השמונה עשרה, כמייצגת את מפלגת חץ. ב-27.10.14 אישרה ועדת הכנסת את בקשת הסיעה לייצג החל מ-1.11.14 את מפלגת התנועה (במקום את מפלגת חץ). בהסתמך על החלטה זו הועברו סכומי המימון שהגיעו מאוצר המדינה החל מתאריך זה אל מפלגת התנועה, ומיום זה הפסיקה למעשה מפלגת חץ את פעילותה כמיוצגת על ידי הסיעה. לאור האמור לעיל, בהתאם להוראות סעיף 10 לחוק היה על סיעת התנועה - חץ המפלגה החילונית הציונית להגיש למבקר המדינה דוחות כספיים על חשבונותיה השוטפים לתקופה שבין 1.2.13 ל-31.10.14, ועל סיעת התנועה למסור למבקר המדינה דוחות כספיים על חשבונותיה השוטפים לתקופה שבין 1.11.14 ל-31.12.14 ולתקופה שבין 1.1.15 ל-31.3.15.

התנועה - חץ המפלגה החילונית הציונית

על פי הדוחות הכספיים של סיעת התנועה - חץ המפלגה החילונית הציונית הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-11,024,290 ש"ח, והוצאותיה ב-3,483,791 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 1,255,354 ש"ח ובשנת 2014 - 2,228,437 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 7,540,499 ש"ח. לאחר העברת הגירעון ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות, הסתכם העודף הנצבר של סיעת חץ ל-31.10.14 ב-1,726,515 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.10.14:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	10,014,165
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,010,125
סה"כ	11,024,290

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
משכורות ונלוות	1,264,818
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,010,125
הוצאות עובדי הסיעה בכנסת	34,329
תחזוקת רכב	107,846
תקשורת	66,913
הסברה פרסום ויחסי ציבור	142,335
נסיעות ושליחויות	23,046
פחת	3,179
צורכי משרד	21,622
שכ"ד ותחזוקת מבנים	290,503
שירותים מקצועיים	380,686
אחרות	123,734
מימון	14,655
סה"כ	3,483,791

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.
הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.
תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 8,343,272 ש"ח, ובשנת 2014 - 7,679,392 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

סיעת התנועה

על פי הדוחות הכספיים של סיעת התנועה שהחלה את פעילותה ב-27.10.14, הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-2,627,968 ש"ח, והוצאותיה ב-1,133,586 ש"ח, מזה: בשנת 2014 - 447,898 ש"ח ובשנת 2015 - 685,688 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 1,494,382 ש"ח. לאחר העברת הגירעון ממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם העודף הנצבר ל-31.3.15 ב-843,934 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי מ-27.10.14 עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	2,403,975
שכר עובדי הסיעה בכנסת	223,993
סה"כ	2,627,968

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
משכורות ונלוות	440,415
שכר עובדי הסיעה בכנסת	223,993
הוצאות עובדי הסיעה בכנסת	95,131
תחזוקת רכב	29,734
תקשורת	5,003
הסברה פרסום ויחסי ציבור	48,133
נסיעות ושליחויות	11,709
פחת	1,508
צורכי משרד	32,430
שכ"ד ותחזוקת מבנים	51,094
שירותים מקצועיים	180,559
אחרות	11,699
מימון	2,178
סה"כ	1,133,586

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2014 - 1,540,112 ש"ח, ובשנת 2015 - 2,306,248 ש"ח.
הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

התנועה הערבית להתחדשות (תע"ל)

לסיעה היה בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות חבר כנסת אחד. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-3,795,256 ש"ח, והוצאותיה ב-3,312,732 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 1,362,643 ש"ח; בשנת 2014 - 1,577,668 ש"ח ובשנת 2015 - 372,421 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 482,524 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם העודף הנצבר ל-31.3.15 ב-298,429 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	3,574,678
שכר עובדי הסיעה בכנסת	220,578
סה"כ	3,795,256

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	107,997
שכר ונלוות	2,105,465
ייעוץ ושירותים מקצועיים	49,000
כנסים ואירועים	183,524
תחזוקת רכבים ונסיעות	229,544
תקשורת ואינטרנט	329,844
שכירות ותחזוקה	246,471
הוצאות בנק והכנסות והוצאות מימון נטו	(2,350)
פחת	63,237
סה"כ	3,312,732

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,327 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

חד"ש - החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (המפלגה הקומוניסטית הישראלית וחוגי ציבור יהודים וערבים)

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות ארבעה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-11,031,066 ש"ח, והוצאותיה ב-11,065,236 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 4,510,632 ש"ח; בשנת 2014 - 5,273,678 ש"ח ובשנת 2015 - 1,280,926 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בגירעון של 34,170 ש"ח. לאחר העברת העודפים ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם העודף הנצבר ל-31.3.15 ב-2,751,675 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	8,870,100
שכר עובדי הסיעה בכנסת	733,635
הכנסות משכ"ד	980,598
תרומות	381,570
דמי חבר מהתפקדות	8,150
הכנסות אחרות	57,013
סה"כ	11,031,066

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	903,113
שכר ונלוות	6,534,946
ייעוץ ושירותים מקצועיים	274,117
כנסים ואירועים	729,857
תחזוקת רכבים ונסיעות	428,651
תקשורת ואינטרנט	397,024
שכ"ד, תחזוקת מבנים ומסים	1,247,420
פחת	172,370
הוצאות בנק ומימון נטו	278,291
אחרות	99,447
סה"כ	11,065,236

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,432 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

יש עתיד

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות 19 חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-35,782,258 ש"ח, והוצאותיה ב-20,908,975 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 7,183,346 ש"ח; בשנת 2014 - 10,967,801 ש"ח ובשנת 2015 - 2,757,828 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 14,873,283 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-1,038,350 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	35,484,318
תרומות	101,267
דמי חבר מהתפקדות	88,280
הכנסות מימון	108,393
סה"כ	35,782,258

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	3,881,153
שכר ונלוות	8,725,239
ייעוץ ושירותים מקצועיים	4,637,408
סניפים ותחזוקת מטה	1,287,312
כנסים ואירועים	832,813
תחזוקה ושכירות של רכב	601,300
אחרות	943,750
סה"כ	20,908,975

לאחר הביקורת והוספת הכנסות והוצאות בגין העסקת עובדי הצוות הפרלמנטרי²² קבעתי שהכנסות הסיעה הסתכמו בתקופות אלה ב-37,553,213 ש"ח והוצאותיה ב-22,745,248 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 7,920,062 ש"ח, בשנת 2014 - 11,809,943 ש"ח ובשנת 2015 - 3,015,243 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 14,807,965 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-1,103,668 ש"ח.

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבונותיה שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בכך שהסיעה רשמה במערכת החשבונות שלה הוצאות בסכום כולל של 1,469,595 ש"ח בגין בחירות שהתקיימו בשנים קודמות בלי שהציגה כל אסמכתא ובה פרטים על הסכום שנרשם ועל ההוצאות שלא נרשמו בדוחות הכספיים לתקופות הקודמות. עוד נמצא כי הסיעה לא הקפידה

22 הסיעה לא כללה בחשבונותיה את המימון שקיבלה מהכנסת להעסקת עובדי הצוות הפרלמנטרי בצד ההכנסה, ואת ההוצאות על התשלום לעובדים אלה בצד ההוצאה.

על שמירת כל האסמכתאות בגין תרומות שקיבלה, וחלק מהאסמכתאות שהציגה בנוגע להתקשרויותיה עם נותני שירותים היו חלקיות בלבד. מאופן ניהול החשבונות ומהיעדר הסברים ואסמכתאות בנוגע לרישומים במערכת החשבונות של הסיעה עולה כי לא ניתן לקבוע שהדוחות הכספיים שהוגשו בגין התקופות השוטפות כמו גם הדוחות הכספיים שהוגשו בגין תקופת הבחירות לרשויות המקומיות הם שלמים ונכונים.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 23,837,920 ש"ח, בשנת 2014 - 26,341,440 ש"ח, ובשנת 2015 - 6,589,280 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה ואת האסמכתאות הנוספות שהגישה לי, אני ממליץ, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 244,000 ש"ח ששיעורו כ-10% מסכום השלילה המרבי הקבוע בחוק שמסתכם ב-2,447,640 ש"ח.

ישראל ביתנו

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה, בתקופה השוטפת הראשונה, 11 חברי כנסת. לאחר הפיצול של הסיעה המשותפת "הליכוד-ישראל ביתנו" ב-9.7.14 לסיעות הליכוד וישראל ביתנו, ולאחר פרישתם של שני חברי כנסת מסיעת הליכוד והצטרפותם של שני חברי כנסת מסיעת ישראל ביתנו במקומם²³, מנתה הסיעה 13 חברי כנסת.

על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-23,033,233 ש"ח, והוצאותיה ב-16,061,575 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 8,315,752 ש"ח; בשנת 2014 - 6,189,252 ש"ח ובשנת 2015 - 1,556,571 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 6,971,658 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-8,278,227 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	21,244,140
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,607,303
דמי חבר ושונות	176,020
תרומות	5,770
סה"כ	23,033,233

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	6,444,526
משכורות לעובדי הסיעה בכנסת	2,128,408
שכירות, תחזוקה ושונות	1,561,375
ייעוץ מקצועי	1,060,388
ציוד משרדי ותקשורת	1,047,802
כנסים, סקרים ואירועים	1,153,896
תחזוקת רכב ונסיעות	903,714
פחת	485,396
משפטיות	541,070
פרסום והסברה	126,938
כיבודים, מתנות, קנסות והשתלמויות	380,468
הוצאות (הכנסות) מימון	135,770
הפסד הון	91,824
סה"כ	16,061,575

23 ב-6.8.14 פרש ח"כ כרמל שאמה מהליכוד, וב-5.11.14 פרש ח"כ גדעון סער מהליכוד, ובמקומם נכנסו לכנסת ח"כ אלכס מילר וח"כ ליאון ליטינצקי מסיעת ישראל ביתנו.

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.
הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 14,302,752 ש"ח, בשנת 2014 - 15,804,864 ש"ח, ובשנת
2015 - 3,953,568 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת מסגרת הפרסום:
התשע"ז-2016 שנת פרסום:

מד"ע - המפלגה הדמוקרטית הערבית

לסיעה היה בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות חבר כנסת אחד. הסיעה חדלה להתקיים בעקבות התפלגות חבר הכנסת שלה ומעברו לסיעת רע"מ, בשלהי כהונת הכנסת התשע עשרה. הסיעה לא זכתה להיכנס לכנסת העשרים.

על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-3,220,887 ש"ח, והוצאותיה ב-2,973,357 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 1,291,766 ש"ח; בשנת 2014 - 1,598,347 ש"ח ובשנת 2015 - 83,244 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 247,530 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-919,517 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	3,027,218
שכר עובדי הסיעה בכנסת	193,669
סה"כ	3,220,887

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	684,623
שכר ונלוות	1,350,095
ייעוץ ושירותים מקצועיים	156,783
סניפים ותחזוקת מטה	354,733
כנסים ואירועים	118,077
תחזוקה ושכירות	114,390
נסיעות וטיולים	57,185
אחרות	137,471
סה"כ	2,973,357

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבונותיה שלא לפי להנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בעיקר בכך שחשבונות הסיעה לא נוהלו במהלך התקופה השוטפת על פי כללי חשבונאות מקובלים ובכך שלא היו בידי הסיעה אסמכתאות מספקות, ולפיכך - בהיעדר ניהול חשבונות, רישומים ואסמכתאות - לא ניתן בדרכי ביקורת מקובלות לבדוק את שלמותם ונכונותם של הרישומים בחשבונות הסיעה ולא ניתן לקבוע כי מערכת החשבונות של הסיעה הייתה שלמה.

הכנסות הסיעה לא היו בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק. הדבר התבטא בכך שלסיעה גירעון נצבר שאין ביכולתה לכסותו ולפרוע את חובותיה לספקים וזכאים. ולפיכך יש לראות בחובותיה של הסיעה כתורמות של בעלי החוב לסיעה, שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,432 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

סעיף 13ד(ג) לחוק המימון קובע כי "לא היה הדין וחשבון לפי סעיף קטן (ב) חיובי - יהיו מי שהיו נציגיה של הסיעה אחראים ביחד ולחוד להחזיר לאוצר המדינה 15% מהמימון החודשי שהסיעה קיבלה לפי חוק זה בתקופה שאליה מתייחס הדין וחשבון". המימון הממלכתי המגיע לסיעה בגין התקופה שאליה מתייחס דין וחשבון זה (1.2.13 - 31.3.15) מסתכם ב-3,027,218 ש"ח. לפיכך על נציגי הסיעה להחזיר לאוצר המדינה 15% מהמימון האמור המסתכם ב-454,082 ש"ח.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
 שנת פרסום: התשע"ז-2016

מפלגת העבודה הישראלית

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות 15 חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-54,929,393 ש"ח, והוצאותיה ב-28,503,954 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 11,745,072 ש"ח; בשנת 2014 - 12,685,227 ש"ח ובשנת 2015 - 4,073,655 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 26,425,439 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-8,558,210 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	28,384,320
דמי חבר והשתתפות באגרות	7,785,021
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,417,087
תרומות	2,970
אחרות	9,034
פעילות בית ארלוזורוב	17,330,961
סה"כ	54,929,393

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	8,236,989
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,468,012
ייעוץ ושירותי כוח אדם, תביעות משפטיות	3,472,813
הוצאות בגין בחירות מקדימות	3,560,752
הוצאות בגין בחירות קודמות לרשויות מקומיות	299,923
הסברה, פרסום ויחסי ציבור	2,028,364
דמי שכירות	2,073,053
תחזוקת רכב ונסיעות	1,311,933
תחזוקת מבנים	498,681
פחת	170,436
מסים עירוניים	429,432
השתתפות בהוצאות תאי סטודנטים	66,511
דואר וטלפון	594,767
צורכי משרד	327,086
אירוח חו"ל, אשל וכיבודים	486,821
שונות נטו	111,944
הוצאות מימון נטו	3,366,437
סה"כ	28,503,954

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.
הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 19,070,336 ש"ח, בשנת 2014 - 21,073,152 ש"ח, ובשנת
2015 - 5,271,424 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת מסגרת הפרסום: שנת פרסום:
התשע"ז-2016

מרצ

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות שישה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-15,786,336 ש"ח, והוצאותיה ב-12,086,513 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 3,883,429 ש"ח; בשנת 2014 - 6,883,585 ש"ח ובשנת 2015 - 1,319,499 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 3,699,823 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-6,061,390 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה*	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	12,418,140
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,082,530
תרומות	194,345
מסי חבר	1,803,620
אגרות והשתתפויות	291,438
הכנסות (הוצאות) אחרות נטו	(3,737)
סה"כ	15,786,336

הוצאות הסיעה*	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	5,158,689
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,082,530
כנסים, ועידות והפגנות	258,428
משפטיות	324,292
תחזוקה	273,394
ייעוץ פוליטי ודוברות	706,926
דואר ותקשורת	130,913
תחזוקת כלי רכב ונסיעות	422,077
מחשוב ומשרדיות	291,081
פרסום והסברה	1,262,644
הוצאות למגורים	265,017
בחירות פנימיות	854,541
שכירות סניף מרכז	500,720
אגרות, קנסות ושונות	37,480
שכ"ט מקצועי, ביקורת	23,600
הוצאות מסים	22,464
הוצאות מימון	471,717
סה"כ	12,086,513

* מוין מחדש

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.
הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 8,343,272 ש"ח, בשנת 2014 - 9,219,504 ש"ח ובשנת
2015 - 2,306,248 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת מסגרת הפרסום: שנת פרסום:
התשע"ז-2016

קדימה

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות שני חברי כנסת. הסיעה לא התמודדה בבחירות לכנסת העשרים ולפיכך חדלה להתקיים עם סיום כהונתה של הכנסת התשע עשרה. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-6,080,052 ש"ח, והוצאותיה ב-7,721,320 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 4,036,135 ש"ח; בשנת 2014 - 2,793,992 ש"ח ובשנת 2015 - 891,193 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בגרעון בסך של 1,641,268 ש"ח. הגירעון הנצבר של הסיעה ל-31.3.15 הסתכם ב-18,040,569 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	5,291,036
דמי חבר	3,312
הכנסות אחרות	785,704
סה"כ	6,080,052

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שכר ונלוות	1,947,381
שכר דירה, תחזוקה ומשרדיות	632,177
שכ"ט מקצועי	511,704
תחבורה	418,101
כנסים וסקרים	120,298
השתתפות בהוצאות הסיעה בכנסת	16,766
תקשורת ומחשוב	365,124
פחת	164,447
הסברה ופרסום	158,050
אחרות	28,076
הוצאות מימון נטו	3,080,173
הפסד הון	279,023
סה"כ	7,721,320

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבונותיה שלא לפי הנחיות מבקר המדינה ולא ניתן לקבוע כי מערכת החשבונות של הסיעה הייתה שלמה. הדבר התבטא בעיקר בכך שהרישומים והדיווחים במערכת החשבונות הנוגעים לבחירות לכנסת התשע עשרה לא נוהלו בתקופה השוטפת על פי כללי חשבונאות מקובלים, ובכך שלא היו בידי הסיעה אסמכתאות מספקות בנושא, ולפיכך - בהיעדר ניהול חשבונות, רישומים ואסמכתאות - לא ניתן בדרכי ביקורת מקובלות לבדוק את שלמותם ונכונותם של הרישומים בחשבונות הסיעה.

הכנסות הסיעה לא היו בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק. הדבר התבטא בכך שהסיעה נטלה הלוואות מבנק והתחייבה לספקים ונותני שירותים, ואין ביכולתה לכסות את חובותיה, ולפיכך יש

לראות בחובותיה של הסיעה כתרומות של בעלי החוב לסיעה, שאינן עומדות בגבולות שנקבעו בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,432 ש"ח, ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

סעיף 13(ג) לחוק המימון קובע כי "לא היה הדין וחשבון לפי סעיף קטן (ב) חיובי - יהיו מי שהיו נציגיה של הסיעה אחראים ביחד ולחוד להחזיר לאוצר המדינה 15% מהמימון החודשי שהסיעה קיבלה לפי חוק זה בתקופה שאליה מתייחס הדין וחשבון". בביקורת נמצא כי המימון הממלכתי המגיע לסיעה בגין התקופה שאליה מתייחס דין וחשבון זה (1.2.13 - 31.3.15) מסתכם ב- 5,322,060 ש"ח. לפיכך על נציגי הסיעה להחזיר לאוצר המדינה 15% מהמימון האמור המסתכם ב- 798,309 ש"ח.

רשימת האיחוד הערבי

לסיעה היה בכנסת התשע עשרה בתקופה השוטפת הראשונה והשנייה חבר כנסת אחד. בדצמבר 2014 הצטרפו לסיעה שני חברי כנסת מכהנים שפרשו מסיעת מד"ע ומסיעת מל"ע, ולפיכך בתקופה השוטפת השלישית היו לסיעה שלושה חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-3,723,803 ש"ח, והוצאותיה ב-3,454,452 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 965,257 ש"ח; בשנת 2014 - 1,918,139 ש"ח ובשנת 2015 - 571,056 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 269,351 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-2,160,488 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון מאוצר המדינה	3,547,227
שכר עובדי הסיעה בכנסת	176,576
סה"כ	3,723,803

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
שיווק ופרסום	480,946
שכר ונלוות	2,246,501
ייעוץ ושירותים מקצועיים	37,720
כנסים ואירועים	250,953
תחזוקת רכבים ונסיעות	101,458
תקשורת ואינטרנט	189,688
שכירות ותחזוקה	138,877
הוצאות בנק	8,309
סה"כ	3,454,452

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבונותיה שלא לפי הנחיות מבקר המדינה. הדבר התבטא בכך שבחשבונות הסיעה נכללה יתרת חוב לזכאים מהבחירות לכנסת התשע עשרה בסכום של כ-170,000 ש"ח בלי שהוצגו הסברים או אסמכתאות הולמות בדבר הסכום שנרשם. כמו כן, הסיעה התקשרה עם ספק בסכום של כ-400,000 ש"ח לקבלת שירותי פרסום וארגון כנסים ללא תיעוד ופירוט כנדרש.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 7,151,376 ש"ח, בשנת 2014 - 7,902,432 ש"ח ובשנת 2015 - 1,976,784 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

נוכח האמור לעיל הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי בין היתר את הסברי נציגי הסיעה, אני ממליץ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון לשלול מהסיעה סכום של 81,000 ש"ח ששיעורו כ-10% מסכום השלילה המירבי הקבוע בחוק שמסתכם ב-815,880 ש"ח.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה

לסיעה היו בכנסת התשע עשרה בתקופות השוטפות 11 חברי כנסת. על פי הדוחות הכספיים שלה הסתכמו הכנסותיה בתקופות אלה ב-22,733,538 ש"ח, והוצאותיה ב-16,855,318 ש"ח, מזה: בשנת 2013 - 7,993,580 ש"ח; בשנת 2014 - 8,114,165 ש"ח ובשנת 2015 - 747,573 ש"ח. הסיעה סיימה את התקופות השוטפות בעודף בסך של 5,878,220 ש"ח. לאחר העברת הגירעונות ממערכת הבחירות של הרשויות המקומיות וממערכת הבחירות לכנסת העשרים, הסתכם הגירעון הנצבר ל-31.3.15 ב-9,375,285 ש"ח.

להלן פירוט עיקרי הדוח הכספי עד ל-31.3.15:

הכנסות הסיעה	הסכום בש"ח
מימון ממלכתי	21,288,240
שכר עובדי הסיעה בכנסת	1,434,183
תרומות	8,022
אחרות	3,093
סה"כ	22,733,538

הוצאות הסיעה	הסכום בש"ח
משכורות ונלוות לשכר	9,014,728
שכירות	1,237,827
משפטיות	693,822
תעמולה, כנסים ואירועים	1,340,184
משרדיות, תחזוקה ותוכנה	1,091,517
תקשורת	757,928
תחזוקת כלי רכב	677,781
הוצאות מימון (הכנסות) נטו	409,008
פרסום ושילוט	397,452
השתתפות בהוצאות	(341,000)
כיבודים	307,255
ביטולי יתרות וקנסות	139,555
ייעוץ מקצועי	186,092
הוצאות עודפות	59,625
פחת והפחתות	883,544
סה"כ	16,855,318

הסיעה ניהלה בתקופות השוטפות את מערכת חשבוניותיה לפי הנחיות מבקר המדינה.

הכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק.

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

תקרת ההוצאות הייתה: בשנת 2013 - 14,302,752 ש"ח, בשנת 2014 - 15,804,864 ש"ח, ובשנת 2015 - 3,953,568 ש"ח. הוצאותיה השוטפות היו בגבולות האמורים בסעיף 7 לחוק.

לפיכך הדוח על החשבונות השוטפים של הסיעה הוא חיובי.

יוסף חיים שפירא, שופט (בדימ')

מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

ירושלים, תשרי, התשע"ז
אוקטובר 2016

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת מסגרת הפרסום:
התשע"ז-2016 שנת פרסום:

פרק שלישי

נתונים על תרומות וערבויות שקיבלו הסיעות

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

תרומות וערבויות

תרומות וערבויות שקיבלו הסיעות בתקופת הבחירות לכנסת ה-20

(מ-1,000 ש"ח ומעלה)

המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אדורם	אמנון	תל אביב - יפו	2,300
אהרוני	עמרם	תל אביב - יפו	2,300
אהרוני	עפר	רמת גן	2,300
אוזן	מאיר	תל אביב - יפו	2,300
אוזן	ניבי	תל אביב - יפו	2,000
אוזן	רוני	תל אביב - יפו	2,100
אושיעה	יפה	נתניה	2,300
אושיעה	רעות	נתניה	2,300
אושמן ברקו	יעל	פתח תקווה	2,300
איזקסון	אהרון מנחם	תל אביב - יפו	1,200
אילן	מיכל	סביון	2,300
איפרגן	דוד	פתח תקווה	2,300
איתן	אריה	תל אביב - יפו	2,300
אלבום	אנדרו	רעננה	2,300
אלבו	ניר	ירושלים	2,300
אלול	זיו זאב	מזכרת בתיה	2,200
אלון	אורנית	תל אביב - יפו	2,300
אלקלעי	רחל	תל אביב - יפו	2,300
אלרואי	אלי	סביון	2,300
אמיר גולן	אילנה	רעננה	1,000
אמסלם	אלון	גני תקווה	2,250
אסיא	דוד	סביון	2,300
אסיא	יהודה	תל אביב - יפו	2,300
אסיא	מור	סביון	2,300
אסיא	רונן	סביון	2,300
אפרים	סנה	הרצליה	2,300
אפרימה	חיים	כוכב יאיר	2,300

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת
התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אקשטיין	צביקה	הרצליה	2,300
ארד	דיתי	רעננה	1,050
ארנון	מאיר	תל אביב - יפו	2,300
ארקין	דוריס	כפר שמריהו	2,300
בן שאול	תמר	רמת השרון	2,300
בטרמן	חיים	חיפה	1,500
ביטרמן	מיכאל	רמת השרון	2,300
בירגר	דורון	חיפה	2,300
בכר	ברוך	רמלה	2,300
בן דוד	אהרון	עשרת	1,000
בן יעקב	אחיעם	באר טוביה	2,300
בן יעקב	מאיר	באר טוביה	2,300
בן יעקב	נגה	באר טוביה	2,300
בן משה	עזרא	תל אביב - יפו	1,000
בן עמי	שלמה	כפר סבא	2,300
בן שאול	שמחה	תל אביב - יפו	2,300
בן שימול	כפיר	שדרות	2,300
בנד	שלומית	תל אביב - יפו	2,300
בנימיני	יואב	הרצליה	2,300
בסנאינו פייר	יוסף	ירושלים	2,300
בקר	מרגריטה	הרצליה	2,300
בר און	אלונה	תל אביב - יפו	2,300
בר און	עדנה	גבעתיים	2,300
בר זאב	תמר	תל אביב - יפו	2,300
בר עם	אמיתי	תל אביב - יפו	1,500
בראל	מיכאל	ראש העין	2,300
ברטוב	איתמר	שריגים (לי-און)	1,000
ברטמן	גדעון	יעד	1,000
ברמן	יהודית גבריאלה	תל אביב - יפו	2,300
ברסלר	אלכסנדר	תל אביב - יפו	1,000
ברץ	בנימין	תל אביב - יפו	2,300
ברקן	דניאל	רמת גן	2,300
גבר	עמוס	רמת גן	2,300
גואטה	דניאל	כפר שמריהו	2,300
גוטלר	רון	רמת גן	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
גול	אלון שלמה	ירושלים	2,300
גולדברג	אסתר	רמת גן	2,300
גולדמן	דפנה	באר טוביה	2,300
גורביץ	רומן	ירושלים	2,300
גורן	דוד מיטשל	רעננה	1,000
גזית	מארק	רמת השרון	2,300
גייגר	אורי	הרצליה	2,300
גיל	אורלי	ירושלים	2,300
גיל	יונתן	כפר סבא	2,300
גילון	עמית	תל אביב - יפו	2,300
גילת	אברהם	סביון	2,300
גילת	דפנה	תל אביב - יפו	2,300
גילת	מתן	פתח תקווה	2,300
גל עזר	דן	פתח תקווה	2,300
גלון	יעל	הרצליה	2,300
גלזר	קובי	תל אביב - יפו	2,300
גלזר	רפאל	תל אביב - יפו	2,300
גלר	אתי	הרצליה	2,300
גמזו	אלי	בית עובד	1,000
גניגר	אריאלה ועמי	כפר שמריהו	2,300
גרודר	אבי	תל אביב - יפו	2,300
גרינבוים	אילן	תל אביב - יפו	1,000
גרינברג	דוד בנימין	רעננה	2,300
גרינברג	טטיאנה	תל אביב - יפו	2,300
דבורקיס	זהבה	הוד השרון	2,300
דולינגר	דבורה	רמת גן	2,300
דורי	צויקל	חיפה	2,300
דיאמנט	אורלי	הרצליה	2,300
דניאל	נפתלי	תל אביב - יפו	2,300
דנציגר	יצחק	רעננה	2,300
דר	רמי	הוד השרון	1,000
דרומי	עודד	תל אביב - יפו	2,300
דרנגר	ורד	תל אביב - יפו	2,300
הוגט אלהדד	שרביט	עולש	2,300
הירוש	נגט	בית ינאי	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
הירש	יונתן	נתניה	2,300
הלוי	גלעד	הרצליה	2,000
הלמן	משה	פתח תקווה	2,300
הלר	יאיר	תל אביב - יפו	1,000
הראל	אברהם	בני ברק	2,300
הרנוף	אלקנה	תל אביב - יפו	2,300
ווייל	יהודית	רעננה	2,300
ויגדור	משה	ירושלים	2,300
ווינסטוק	ברנדון	תל אביב - יפו	2,300
וויצמן	מיכאל	אשדוד	2,300
ויליאם	ברק	ירושלים	2,300
ויס	יעל	נורדיה	2,300
ורטהימר	זאב	נהריה	2,300
זאבי	אבי	תל אביב - יפו	2,300
זאבי	אבינעם	חיפה	1,000
זאבי	שרית	הרצליה	1,000
זילברשטיין	אילן	תל אביב - יפו	2,300
זיצ'ק	לימור	קדימה	2,300
זלייזקו	רומן	אשדוד	2,300
חברוני	נתן	חולון	2,038
חורן	אבשלום	רמת השרון	2,000
חי	אסטר	רמלה	2,300
חכים	דני	הרצליה	2,300
ידלין	יהושע	מבשרת ציון	2,300
ידרג	יחזקאל	ראשון לציון	2,300
יהודה	נפתלי	הרצליה	2,300
יהל	אורן	עפולה	2,300
ינקלביץ	שמעון	רמת השרון	1,500
ירון	גיורא	קיסריה	2,300
ישע	סיון	רמת שרון	2,300
כהן	אופיר	הוד השרון	2,300
כהן	אילן	הרצליה	2,300
כהן	אלדד	תל אביב - יפו	2,000
כהן	ארז	פתח תקווה	2,000
כהן	אריאל	הוד השרון	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
כהן	דניאלה	כפר שמריהו	2,300
כהן	מוריס	שדרות	2,300
כהן	עדה	כפר שמריהו	2,300
כהן	רון	יהוד-מונוסון	2,200
כהן	שירי	תל אביב - יפו	1,800
כהן בן שאול	דפנה	כפר שמריהו	2,300
כץ	יואל	הרצליה	2,300
לב	נחום	תל אביב - יפו	2,000
לוי	ג'ק סמואל	רעננה	2,300
לוי	משה	פתח תקווה	2,300
לוי	עזריאל	ירושלים	2,300
לוינברג	יהושע	תל אביב - יפו	2,277
לוריא	רונלד	תל אביב - יפו	2,300
ליאון	רקנאטי	תל אביב - יפו	2,300
ליאונרדו	גלזר	ניר צבי	1,000
ליכט	גיורא	הרצליה	2,300
ליכט	ליאון	הרצליה	2,300
ליפשיץ	ורדה	תל אביב - יפו	1,100
לנדא	אורן אשר	נס ציונה	2,300
לנדא	אלון פול	תל אביב - יפו	2,300
לנדא	בן ציון	נס ציונה	2,300
לנדא	טליה חנה	נס ציונה	2,300
לפיד	אנה	צור יצחק	2,300
מוגרבי	מרגו	ירושלים	2,300
מוגרבי	עזרא	ירושלים	2,300
מור יוסף	אנט	רמלה	2,300
מזרחי	דליה	ירושלים	2,300
מטלון	ענת	תל אביב - יפו	2,300
מייזליש	אברהם	ירושלים	1,000
מיכל	נפתלי	תל אביב - יפו	2,300
מילגרום	צ'רלז	עמינדב	2,300
מיסלוס	יפעת	בני ציון	2,300
מירכין	דוד	רעננה	2,300
מלניקוב	נינה	הרצליה	2,300
נבזלין	לאוניד	הרצליה	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
נורטמן	חיים	תל אביב - יפו	2,300
נטע	צבי	תל אביב - יפו	2,300
ניב	אמנון	כפר שמריהו	2,300
ניר	הולצר	נתניה	2,300
נפתלי	אביגיל	כפר שמריהו	2,300
נפתלי	מיה	תל אביב - יפו	1,000
סורוקין	סבטלנה	ירושלים	2,300
סילמן	תום	תל אביב - יפו	2,300
סיצוק לדאו	רותם	תל אביב - יפו	2,300
סלע	יוסף	רמת השרון	2,300
עדן	משה	הרצליה	1,500
עטר	עזרא	ראשון לציון	2,300
עלימי	ניזאר	כפר קרע	2,300
פולג	אליעז	תל אביב - יפו	1,800
פולק	דליה	ירושלים	2,300
פורמן	דניאל	תל אביב - יפו	1,000
פורת	ישראל	תל אביב - יפו	2,300
פינס	שי	סביון	2,300
פינס פז	אופיר	הוד השרון	2,200
פישמן	דני	תל אביב - יפו	2,300
פלאט	ברק	רעננה	2,300
פלביאן לזר	ז'אן	זכרון יעקב	2,300
פלד	פלי	תל אביב - יפו	2,300
פמיני	יהודי	ירושלים	2,300
פרבר	סטיבן	רעננה	2,300
פרופר	גיא	תל אביב - יפו	2,300
פרופר	סוזן	כפר שמריהו	2,300
פרידמן	יצחק	תל אביב - יפו	1,000
פרידמן	משולם	ראשון לציון	2,300
פרץ	ליז	קריית גת	2,000
צדקה	אפרים	תל אביב - יפו	2,300
ציזנר	טוביה	רעננה	1,000
ציפורי	ביאטריס	נתניה	2,300
צרפתי	הילה	קריית גת	2,000
קאהן	הילה	תל אביב - יפו	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
קאהן	מוריס סלומון	רמת גן	2,300
קאופמן	לורי	רעננה	2,300
קביליו	בועז	רעננה	2,300
קולט	אביטל	תל אביב - יפו	1,950
קוליץ	אריאל	תל אביב - יפו	2,300
קוליץ	דוד	הרצליה	2,300
קוליץ	ידין	תל אביב - יפו	2,300
קולקה	יהונתן	תל אביב - יפו	2,300
קופילוב	אלי	סביון	1,000
קופמן	יוסף	רעננה	2,300
קיבלי	מיכה	תל אביב - יפו	1,000
קליף	פיליג	רמת גן	2,300
קליר	צבי	תל אביב - יפו	1,000
קלישר	דוד	ירושלים	2,300
קמר	רות	ירושלים	2,300
קני	מיכאל	רמת השרון	2,300
קסטן	יפתח	הרצליה	2,300
קצין	יהודית	הרצליה	2,300
קרוגמן	יוסי	עומר	2,300
קרפט	הנרי	סביון	1,000
קרת	מודי	תל אביב - יפו	1,000
רביב לור	אורלי	קיסריה	2,300
רביבו	מיכאל	מושב נהורה	2,000
רבינוביץ	אסנת	רמת גן	2,000
רובינשטין	תמר	רעננה	2,300
רודב	שלמה	סביון	2,300
רוזיאק	ניר	אביחיל	2,300
רוטר	יגאל	נתניה	2,300
רוני	נפתל	כפר שמריהו	2,300
רונן	אדוה	רמת גן	2,300
רזין	אסף	תל אביב - יפו	2,000
רטנר	דוד סקוט	רעננה	2,300
רינשטיין	יואל	תל אביב - יפו	2,300
רמות	רינה	עומר	2,000
רסובסקי	אלכסיי	ראשון לציון	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
רפפורט	עירית	תל אביב - יפו	2,300
רפפורט	רות	תל אביב - יפו	2,200
שוורצמן	מרקוס	תל אביב - יפו	2,300
שוחט	בייגה	תל אביב - יפו	2,300
שופמן	רוברטה	ירושלים	2,300
שורץ	רואי	תל אביב - יפו	2,300
שחט	קולין	רעננה	2,300
שחם	שירי	גבעתיים	2,300
שטרייט	אלחנן	כפר שמריהו	1,000
שיינדלר	שלום	קריית גת	2,000
שינדרס וקסמן	ואדים	הרצליה	2,300
שיניצקי	מאיר	הרצליה	2,300
שיניצקי	רועי	רחובות	2,300
שיניצקי	רות	רחובות	2,300
שיף	גיל	תל אביב - יפו	2,300
שלגי	מנחם	רעננה	1,000
שלו	ניר	תל אביב - יפו	2,300
שליו	קרן	חדרה	2,300
שמולרוב	לב	הרצליה	2,300
שמיר	מאיר	תל אביב - יפו	2,300
שמשוני	יונתן	תל אביב - יפו	2,100
שני	לאה	תל אביב - יפו	2,300
שפילברג	אייל	שוהם	2,300
שפיצר	נפתלי	תל אביב - יפו	2,300
שפירא	נעם	רעננה	2,000
שקד	אוהד	כפר שמריהו	2,000
שקד	ברק	אביחיל	2,300
שרון	מרום	סביון	2,300
שריג	עודד	תל אביב - יפו	2,300
תדמור	זאב	חיפה	1,500

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

הרשימה המשותפת (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל)

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
מטר	שרבל	חיפה	2,000
לנדא	בן ציון	תל אביב - יפו	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

השמאל של ישראל (מרצ)

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אבידן	גלעד	הוד השרון	1,000
אביטל	קולט	תל אביב - יפו	1,000
אבישר דורון	דלית	ראשון לציון	1,141
אברהמי	יהודית	ירושלים	1,100
אגמון	יעל	ירוחם	1,100
אדמי	יואל יעקב	סביון	2,300
אדמי	יותם	סביון	1,000
אדמי	רונה	סביון	1,000
אדן	דגנית	יובלים	1,140
אהובי	יגאל דוד	תל אביב - יפו	2,300
אולמן	חנה	רחובות	2,000
אולמן	שמעון	רחובות	1,500
אולסונג	מנואל שאול	בית יהושע	2,300
אונגר	סלביה	אשדוד	1,100
אושרוב	דוד חיים	תל אביב - יפו	2,300
אזיה	צבי	עפולה	1,181
אטלס	אלן יוסף	אשדוד	1,000
אילת	איטה	כפר מסריק	1,278
אלבלה כראל	סינטיה סול דבור	קדימה-צורן	1,150
אלון	יואב צבי	תל אביב - יפו	1,500
אלוני	הילה	תל אביב - יפו	1,140
אלחנני	יובל	תל אביב - יפו	1,000
אלקלעי	אלה	כפר מרדכי	2,300
אלקנה	יהודית	ירושלים	1,100
אלרם	דניאל אדם	רעננה	1,180
אפרון	דוד	חדרה	1,690
אפשטיין	אורי מנחם	רמת גן	1,000
ארבל	בנימין אליעזר	הרצליה	2,300
ארבל	ראובן	נהריה	1,100
ארד	דולב	ניר יצחק	1,100
ארז	דן	הזורע	1,100
אשד	דליה	מענית	1,014
אתרוג	אוגניה	סביון	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אתרוג סטיבה	אורה	סביון	2,300
באבאני	אליהו	יהוד-מונוסון	2,300
בוכר אגסי	יהודית	הרצליה	1,000
בוקצין	חנה	תל יצחק	1,000
בזרנו	רוני	כפר סבא	1,100
ביאליסטוק	רחל	באר שבע	1,000
בייטנר	דן	רבדים	1,140
בירנבוים	יובל	ירושלים	1,000
בן זכאי	דן-צבי	ירושלים	1,102
בן טובים	עופר	סמר	2,300
בן נתן	שי ארנון	מבשרת ציון	1,000
בן פורת	ניצן	רמת השרון	2,300
בן צור	בעז	רמת גן	2,300
בן שמעון סימון	איתנה	אילת	1,171
בנאי	יהושע	חיפה	1,050
בנדיק	אדוארד פלורנט	חצור-אשדוד	1,100
בנדרמן פטרושקה	נועה	כפר נטר	2,300
בנימיני	יואב	הרצליה	2,300
בסקין	בן	ירושלים	1,100
בר-אביב	יניב	ראשון לציון	1,100
בר-און	סמדר	בן עמי	1,140
בר און	רפאל ריימונד וינסנט	רמת השרון	2,300
ברדין	הלל	ירושלים	2,300
בריטברג סמל	שרה	נס ציונה	2,000
ברמן	מיכאל	תל אביב - יפו	2,300
ברנדס	צבי פטר	ירושלים	1,000
ברנדסקי	צבי ארנסטו	קריית חיים	1,100
ברנוי	עדן דוד	תל אביב - יפו	1,760
ברקן בארי	חמוטל	תל אביב - יפו	1,100
גבאי	ברק	תל אביב - יפו	2,300
גבירץ	דניאל	בני ציון	1,000
גוברין	יעל	כרמיאל	1,100
גולדרינג	יורם	צור הדסה	1,100
גולן גילד	גליה	רעננה	2,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
גורדון	יורם יהושע	מבשרת ציון	1,100
גורן	ידידיה	כפר שמריהו	1,000
גיא	אדם	ירושלים	1,100
גייר	עפר	כפר ידידיה	1,140
גיל און	יהודית	אשדוד	2,300
גיסר	גילה	ראשון לציון	1,100
גלברט	נעמי הלנה	מודיעין מכבים רעות	1,181
גלובמן	רחל	רעננה	1,600
גלזרמן	מרק	תל אביב - יפו	2,300
גרא	אלה רות	כפר ויתקין	2,300
גרוס	דן	חיפה	1,000
גריאני	דוד	חולון	1,100
גריץ	וורן אנטוני	הרצליה	2,300
גריץ	יעקב ג'פרי	ירושלים	1,100
גרינצווייג	אליעזר	קריית טבעון	1,181
גרינשטיין	קלרה סוזנה	נצרת עילית	1,100
גרשטור	רוסטיסלב	ראשון לציון	1,100
דגני	אסף	ערד	1,100
דוארי	יאיר	ראש פינה	1,100
דובו	פנינה	להב	1,100
דוידוביץ	עמוס	גזר	1,100
דיאמנט	רחל	תל אביב - יפו	1,100
דן	גרצילה	אשדוד	1,000
דר	תמר	גאליה	2,000
דרור	עידית	ירושלים	1,140
דרייפוס	ולטר	הרצליה	2,300
הוד	לילך	פתח תקווה	2,300
הלמן	רחל	רמת השרון	1,000
הלפרין	אילן	צור הדסה	1,175
הס	יעקב	הרצליה	1,101
הרסגור הנדין	עילאי	כפר סבא	2,300
הררי	אפרים	חצור-אשדוד	1,000
וויכמן	צפורה	באר שבע	1,100
ויזנפלד	מרים	יהוד-מונוסון	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
וינטראוב	דן	רעננה	2,091
ויסברג	אורי יוסף	כפר מרדכי	2,300
ויסברג	פיליס	תל אביב - יפו	2,300
ויסקופר	גלית	הרצליה	2,300
ולדן	צביה	רמת גן	2,300
ולדן	אסף	תל אביב - יפו	2,300
זהבי	זהבה	הדר עם	1,100
זוטלר	אברהם	חגור	1,100
זולר	אסתר	באר טוביה	1,140
זימן	איריס	קריית חיים	1,100
זלדון	מרדכי	ירושלים	1,000
חרנם	נאוה	הרצליה	2,300
טויבר יסעור	ענבר	שמשית	1,100
טלנר	הנרי	יהוד - מונוסון	1,100
טריינין	רני	בית ניר	2,300
יהודאי	יפה	תל אביב - יפו	1,140
ילון	יהודית	ראש העין	1,060
יעקבי	ענת	תל אביב - יפו	2,300
יפה	דן	חיפה	2,000
יפה	אלדד צבי	גני תקווה	1,100
יקותיאלי	אמנון	תל אביב - יפו	1,950
כץ	שלמה	נורדיה	2,000
לב	אולגה שושנה	נחשון	1,100
לבני	אשר	ניר דוד (תל עמל)	1,000
לוי	נעמי	ירושלים	2,300
לוי	איתן	נתניה	1,600
לונדון	יוסף	הרצליה	1,051
לוריא	יואב	זכרון יעקב	1,140
לזרוס	סוזן ג'נט	מבשרת ציון	1,100
ליניאל	נתן	ירושלים	1,500
ליפקין	הגר	תל אביב - יפו	1,000
לנדא	אלון פול	נס ציונה	2,300
לנדא	טליה חנה	נס ציונה	2,300
לנדא	אורן אשר	נס ציונה	2,300
לנדא	בן ציון	רמת גן	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
לרנר	יעקב	ירושלים	1,050
מורביץ	דלית (ליהי)	תל אביב - יפו	1,650
מורג	דרור איש שלום	בת ים	2,300
מזרחי	פנחס	בת ים	1,140
מילשטיין	רחל	ירושלים	1,000
מינצר	רבקה	תל אביב - יפו	1,000
מכנס	רואי	תל אביב - יפו	2,300
מן	ארנון	המעפיל	1,600
מן	קנת אדוארד	כפר שמריהו	1,000
מרגלית	יעקב (ינקי)	רמת גן	2,300
מרגלית	נחמן	פלמחים	1,550
מרלא	יהודה	עין החורש	1,100
מרקוס	דבורה	אורים	1,100
נבון	עודד	שואבה	2,300
נוה	בנימין	חולון	1,000
נוי	אלי	תל אביב - יפו	1,600
נינוה	יוסף	כפר סבא	1,160
ניסימוב	רגינה	תל אביב - יפו	2,300
ניצן	רם	גשור	1,141
ניר	איריס	רחובות	1,650
סגל קופרשמיט	דורה	כרמיאל	1,100
סדן	דליה	קריית חיים	1,140
סוקר	נועם	שמשיה	1,500
סטיבה	עמית	תל אביב - יפו	2,300
סטיבה	שיר	סביון	2,300
סלוצקי	דבורה דבי	רעננה	2,300
סני	אלי	תל אביב - יפו	2,100
ספרינצין	נחמה	באר שבע	1,100
סקלי	דוד נדב	תל אביב - יפו	1,140
סקר	רבקה	תל אביב - יפו	2,300
עופרן	אסתר חגית	ירושלים	2,050
עורי-קוסוי	קרין אירית	סביון	2,300
ענבר	ענת	תל אביב - יפו	2,300
עפר	גילה	תל אביב - יפו	1,000
פאוסט	צפורה	ירושלים	1,100

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
פאוקר	אלון יוסף	בארי	1,100
פוטשניק	חנה	חרוצים	1,200
פופר	אביבה חנה	שדה בוקר	1,100
פור מן	יהודה	חיפה	1,140
פטרשקה	אורני	רמת גן	2,300
פטרשקה	נילי	חיפה	2,300
פיאט	איתי	רמת גן	2,300
פירסטנברג	דוד	תל אביב - יפו	1,550
פלג	יורם	כפר תבור	1,200
פלד	חנה	מעברות	1,100
פלדמן	דר	באר שבע	1,100
פסטרנק	ערן-דניאל	תל אביב - יפו	1,000
פרגר-מאור	רות	רמת גן	1,100
פרדס	אילנה	ירושלים	1,000
פרומצנקו	אנה	סביון	2,300
פרופר	גיא	תל אביב - יפו	2,300
פרלוב	יוסף	תל אביב - יפו	1,140
פרלשטיין	גל	שער העמקים	1,140
פרמינגר	מיכל	ירושלים	2,250
פרנקפורט	דורין	תל אביב - יפו	1,000
צאופן	הוגו ריקרדו	תל אביב - יפו	2,000
צוקרמן	אורית	תל אביב - יפו	1,050
צורף	נעמה	גזית	1,141
ציוני	גיל	חיפה	1,000
צימר	רונית חיה	תל אביב - יפו	1,000
צימרמן וינשטוק	גלית	רעננה	1,250
צללי לומברוזו	אלישע רולנד	תל אביב - יפו	1,140
קאופמן	אדי-אדוארד	חיפה	1,100
קובלינר	אבנר	כפר חרוב	1,140
קומאי	עודד	תל אביב - יפו	1,750
קופלמן	ישעיהו	חיפה	2,300
קופרמן	דנה	תל אביב - יפו	2,300
קורן	יוסף יהונתן	בית הלל	1,000
קטש	אברהם	נתניה	1,140
קיפר	רון	כרם מהר"ל	1,180

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
קניג-ברזלי	שרה	רמת גן	1,140
קרויטר	מיכאל	רחובות	1,000
קריב	יעקב	ירושלים	1,000
קריספין	זק	חולון	1,100
קרן	גלעד	רעננה	2,300
קרני	בועז	צרעה	2,300
קרפול בורק	נחמה	תל אביב - יפו	2,300
קרפול פרגמנצב	שירי	תל אביב - יפו	2,300
ראף	קטי הלן	מודיעין מכבים רעות	2,300
רגב	משה	ערד	1,181
רודיק	תמר	תל אביב - יפו	1,000
רוזין	מיכל	פתח תקווה	1,000
רוזן	מינה	עפולה	1,680
רוזן	הנרי	הוד השרון	1,100
רוזנטל	אהוד	ירושלים	2,300
רוזנטל	מאיה	ירושלים	2,000
רול	יעל	חיפה	1,000
רינגולד	יוכבד	תל אביב - יפו	2,300
רכטר	איתן פיוטר	כפר שמריהו	1,000
רשף	אשר	ירושלים	2,300
רשף	עופר	תל אביב - יפו	2,300
רשף	תמי	תל אביב - יפו	2,300
רשף	רוני	ירושלים	2,300
רשף	אהרון	תל אביב - יפו	2,300
רשף	צלי	ירושלים	2,300
רשף	גיא	תל אביב - יפו	2,300
רשף	רתם	תל אביב - יפו	2,300
רשף קמחי	דלית	חולון	1,141
שאינסקי	אלה	תל אביב - יפו	1,000
שגיב	אמנון	נתניה	1,200
שוב	אסף	גני עם	2,300
שחם	ורה	חיפה	1,100
שחף	משה	גבעתיים	1,800
שחר	אביה	גונן	1,650

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת התשע"ז-2016

שנת פרסום:

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
שחר	טל יצחק	תל אביב - יפו	1,140
שטיין	גדעון פסקל	ירושלים	2,300
שטיין מתיוס	רבקה	ירושלים	2,300
שטיר	נחמה	חיפה	1,100
שטרנברג-תרשיש	יולנטה-יעל	קריית חיים	1,140
שיסגל	אוהד	כרמיאל	2,300
שיפר-סבה	ורדה מיכל	ירושלים	1,000
שני	תומר	תל אביב - יפו	1,000
שפירא	ענת	רעננה	2,300
שפירא	רות	רעננה	2,300
שרתאל	אנה יוספינה	קריית אוננו	1,750

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

יחד - העם אתנו בראשות אלי ישי

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אברמוביץ	אייל	מושב נאווה	11,500
אוזן	דוד	אשדוד	11,500
אזולאי (*)	תהילה	ירושלים	130,000
באקשט	יעקב	ירושלים	8,061
באקשט (*)	יעקב	ירושלים	299,350
בן אלי	גבריאל	אשדוד	11,500
בן אלי	מירב	אשדוד	11,480
בניטה	שמחה	ירושלים	11,500
בניטה	יניב	כוכב יאיר	5,500
ברון	יוסף	ירושלים	11,500
גקובס (*)	דוד סטיבן	חשמונאים	200,000
דואני	מיכאל	ירושלים	5,500
דולי	אופיר	חיפה	10,000
דמרי (*)	משה	מעגלים	100,000
הר אלי (*)	אריאל	שדרות	180,000
הררי	יגאל	הוד השרון	7,500
ויסקי (*)	גיתית	יבנה	50,000
חדד	מני	ירושלים	9,000
טישן (*)	יעקב	ערד	500,000
כהן	יעקב	ירושלים	3,000
מדאר	יואל	ירושלים	11,500
מועבי	סעיד	כפר ירכה	10,000
מימון	אורי	נתניה	11,500
סרור	קלוד	תל אביב - יפו	10,000
עשוש (*)	דוד	אשקלון	500,000
פנחסי (*)	רפאל	בני ברק	100,000
פרג' שטבון (*)	הוברט	נתניה	200,000
רחמים	רוני	קריית גת	11,500
שועי (*)	רחל	מושב ברכיה	199,000
שלום (*)	אסתר	אלעד	200,000
שלי	אופיר	קריית גת	11,500
שמיר	מריה	אשדוד	11,480

* ערבויות שחולטו

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

ישראל ביתנו בראשות אביגדור ליברמן

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אטיאס	ביאנקה	ירושלים	2,300
אלדד	חיים	ירושלים	2,300
ביטון	יצחק	גבעת זאב	2,300
בנימין	נחמיה	אשקלון	2,300
בצלאל	זיו	ירושלים	2,300
בראשי	יעקב	מוצא	2,300
גוטמן	יעקב	ירושלים	2,300
גלון	יהונתן	ירושלים	2,000
גלזר	מדיאה	עפולה	1,150
גרוסט	עדי	קריית מוצקין	1,500
גרוסמן	בוריס	מעלה אדומים	1,000
דדש	משה	תל אביב - יפו	2,300
ועפר	אביעד	חדרה	2,300
ז'אנה	כהן	אור יהודה	1,940
חיזק	שלמה	ירושלים	2,228
חיים	שאבי	הוד השרון	1,200
חמד	עמאר	שפרעם	2,000
חתוקה	אלי	ראש העין	2,200
טבול	דורין	ירושלים	2,300
טובול	סימו	ירושלים	2,300
יוחנן	מרדכי	ירושלים	2,300
ישראל	יואל	ירושלים	2,300
לוי	רן יעקב	ירושלים	2,300
מיכה	מאיר	ירושלים	1,000
נוסימביץ	לאוניד	נשר	1,300
סלובידוב	מיכאל	שלומי	1,200
עומר	דוד	יבנה	1,500
עלי	אמיר	פקיעין	2,000
רחמים	אבי	מעלה אדומים	2,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת
שנת פרסום: התשע"ז-2016

כולנו בראשות משה כחלון

תרומות שקיבלה הסיעה

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
Cohen	Mark	רעננה	11,000
Greenblatt	Allan	תל אביב - יפו	1,800
Gross	Avi	מכמורת	11,500
אבו	צחי	אשדוד	10,000
אבקסיס	אורן	רמת השרון	10,000
אברהם	עופר שמעון	תל אביב - יפו	5,000
אהרן	אלי	קיסריה	10,000
אהרן	ארז	ראש העין	2,000
אוהב ציון	ציון	תל אביב - יפו	2,735
אוזן	מוטי מרדכי	ראשון לציון	5,000
אוזן	תומר	נתיבות	11,500
אולניק	לימור	נתניה	5,000
אורן	מיכאל סקוט	תל אביב - יפו	11,500
אחרך	דרור	רחובות	1,500
איבי	אריה	חולון	5,000
איל	דני	ירקונה	7,500
אל ביג	רונן	ראשון לציון	7,300
אל סברי	עפרה	תל אביב - יפו	5,000
אלגרבל	אריה מרדכי	ירושלים	11,000
אלוש אבן	נתאי	בית יצחק-שער חפר	1,800
אליהו	ראובן	כפר סבא	5,000
אליהו	רונית	כפר סבא	4,000
אלמוגי	שאול	כפר טרומן	4,000
אלמלח	יעל	רמת גן	11,500
אלמקיים	מתי	שדה נחמיה	2,000
אלפסי	גבי	אשדוד	5,000
אסנין	דניאל	חיפה	5,000
ארביב	רפי	נס ציונה	1,800
אריאל	אבי	תל אביב - יפו	11,000
ארנון	אמיר	נס ציונה	1,000
ארצי	אלי	כרמי יוסף	11,500
באבד	שי	הרצליה	11,500

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
בדש	ציון	ראשון לציון	10,000
בוגוסלבסקי	סבטלנה	אשדוד	10,000
בוזגלו מימון	שיר	בית שמש	9,500
בוחניק	איתמר	צפת	5,000
בוטא	אורן	רחובות	1,000
בויקו	שמעון	הר אדר	11,500
בוקר	ויקטור	אבן יהודה	11,500
בורוכוב	דודי	נס ציונה	4,000
בורשטיין	רוני	הרצליה	5,000
ביליה	רוברט	קיסריה	1,466
בכר	סטינימיר	בת ים	9,900
בליסטרא	רבקה	כפר יונה	11,500
ורצלבסקי			
בן אבו	מלכה	טירת כרמל	3,000
בן גיגי	אברהם	עתלית	5,000
בן חמו	שמואל אהרון	אשדוד	10,000
בן ישי	אילן	רמת ישי	10,000
בן סעדון	מיכאל	תל אביב - יפו	11,500
בן שטרית	חדווה	גבעת שמואל	11,000
בק אילן	שלמה אריה	חיפה	11,500
בראשי	יעקב	מוצא עילית	11,000
ברגמן	בני	רמת גן	7,000
ג'אן	משה חיים	אשקלון	11,500
גבאי	אברהם ואילת	תל אביב - יפו	5,202
גולדרייך	גיל	חיפה	2,000
גלעם	יהודית ודוד	קריית מלאכי	1,018
גצלר	בתיה	כפר ורדים	1,000
גרוס חגי	קרן ואסף	הוד השרון	11,500
דבש	יורם	אביחיל	1,085
דנקנר	גיל יעקב	עתלית	2,400
הורביץ	גרשון	חיפה	1,000
הלפרן	דב יששכר	ירושלים	11,000
וינטרשטיין	גיורא	חיפה	10,000
וינטרשטין	טומאס תמיר	חיפה	10,000
זהר	אלדד חיים	ירושלים	11,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
זלבר	גילה	חיפה	1,000
חביב	יוסי	קריית אונו	10,000
חגג	דוד	באר שבע	5,000
חגי	שלום וגליה	הוד השרון	11,500
חגי כהן	חן	הוד השרון	11,500
חדיף	משה	ביריה	10,000
חזיז	גלילה	כפר רות	11,000
חיים	שמואל	בית שמש	10,500
חכמון	אהרן	נתניה	5,000
חלווה	פז יעקב	חיפה	10,000
חלווה	תומר	נשר	1,300
טאהא	אמל	נצרת	11,000
טיומקין	אבי	כפר שמריהו	10,000
טיומקין	זכר	רמת גן	2,000
טיקטינסקי	מתניה	חיפה	1,000
טנוס	בדיע	נצרת עילית	10,000
טרבלסי	משה	עומר	2,500
טרלובסקי	ניר	בני ציון	8,264
יודי	דניאל	בית נחמיה	11,500
יחזקאל	שמוליק	קיסריה	11,500
יעקב	ירון	אשקלון	10,000
יצחק	אביעד	חיפה	1,000
כדורי	עובד	שוהם	8,793
כהן	נפתלי ניל	ירושלים	10,000
כהן	אליהו	חולון	7,865
כהן	יוסף רוני	קיסריה	11,500
כהן	עמרם	יבנה	3,000
כהן	שרון	דפנה	2,000
כהן	אלישע	באר שבע	1,500
כהן משה	תומר	אשדוד	10,000
כחלון	אורי	שדה נחמיה	8,500
כחלון	חי	אשקלון	10,000
כחלון	משה	חיפה	11,500
כחלון	קובי	ירושלים	1,000
כספי	אסף	רחובות	1,006

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
לביא	דליה	רחובות	11,000
לוי	חנה	שוהם	11,500
לוי	יעקב	אשדוד	10,000
לוי	חנה	ירושלים	11,500
לוי	ניסים	הרצליה	10,000
מאירי	מורן וברק איה	תל אביב - יפו	2,000
מוסלר	אבשלום	חיפה	1,000
מועלם	סימה	גבעתיים	11,500
מועלם עילם	יורם	כפר טרומן	11,500
מורלי	אמיר יעקב	ירושלים	11,500
מושנוב	יהודה	חורשים	9,900
מזרחי	נתן	הרצליה	1,000
מיזליש	שי	נתניה	5,000
מיימון	שמעון	זכרון יעקב	9,000
מילמן	שלמה	בת ים	11,092
מכלוף	גבריאל	אשקלון	5,000
מלכה	סעדה	קריית מלאכי	11,000
מלכה	תמר וסולומון	רחובות	11,000
מן	טליה ואבשלום	חיפה	11,500
מנין	יצחק	חולון	1,600
מסיקה	בני	הוד השרון	1,416
משה	דוד	קריית שמונה	2,200
משה	רן	חיפה	2,000
משקיף	שירלי	רמת השרון	1,349
נופי	סאמי	אילת	6,000
נחמיאס	שושנה	אשדוד	11,000
נפתלי	דניאל	תל אביב - יפו	11,500
נפתלי	רון	כפר שמריהו	5,000
סאסי	אשר	נתניה	3,500
סאתוני	וייצמן	נשר	1,500
סבג	יצחק	קריית שמונה	1,000
סהר	שושנה	נתניה	1,000
סיום פנתאון	אשר	אשדוד	11,500
סער	דוד	חיפה	1,500
סער	שלום שאול	אשקלון	10,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
ספושניק	רועי	ירושלים	1,800
סקיאן	אריה	קריית שמונה	1,000
סקרה	נסים	באר שבע	2,000
סרוסי	מאיר	אשקלון	11,500
סרפטי	נורית	כפר חושן	5,000
עואד	סמיר	נצרת	11,000
עובדיה	נמרוד	נתניה	1,800
עוז	חגית	תל אביב - יפו	5,000
עמר	אלי	רחובות	3,652
עפיפי	סאמח	נצרת	11,000
עפיפי	מג'די מוחמד	נצרת	11,000
עראביה	אינאס	נצרת	11,000
עראביה	חדרה סאהא	נצרת	11,000
עראביה	עלי	נצרת	11,000
עראביה	מוסטפא סאהא	נצרת	11,000
עראביה סיהאם	אבראהים אחמד	נצרת	11,000
ערב	אהוד חיים	באר שבע	1,000
ערמוני	אבינועם	רמת רזיאל	1,000
ערן	יובל	כפר ויתקין	2,500
פארס	מילאד	חיפה	5,000
פולקמן	רועי שמואל	תל אביב - יפו	5,000
פופלין	מודי	חיפה	10,000
פז	רון	כפר מונש	2,000
פחימה	אשר ושושנה	חדרה	10,000
פלוסקוב	טלי	ערד	10,000
פנחסי	בלהה	כפר ויתקין	2,000
פסקביץ	דנית	רמת גן	11,500
פרטר	משה	חדרה	5,000
פרנקל	אלישיב	ירושלים	11,500
פרנקל פישלר	אורית	תל אביב - יפו	2,000
ציון	נחום	חדרה	10,000
צרפתי	סימון	אשדוד	11,500
קבלו	ברוך	אילת	5,000
קול	רוני	ירושלים	11,500
קידר	אלכס	גן יבנה	10,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
קלר	זהר יוסף	בית יצחק-שער חפר	5,000
קמרי	שולה	קריית שמונה	2,000
קיסו	יואל	סביון	11,500
ראובן	עמוס	נתניה	5,000
רודב	שלמה	סביון	5,000
רודיטי	בן ציון	חיפה	1,152
רזמוריביץ	עופר	נתניה	5,000
רחמים	אבנר	חיפה	10,000
רחמני	גלית	שפיר	11,000
ריבק	משה	קרית ביאליק	1,000
רכאח	יוסי	נתניה	3,500
שאשא	גיליאן	ראשון לציון	7,456
שבת כהן	יחזקאל	כפר סבא	2,000
שבתאי	אלון	תל אביב - יפו	11,500
שגב	איל	בית יצחק-שער חפר	2,000
שוומנטל	אוהד	רעננה	3,600
שטרית	אבי	אבן יהודה	10,000
שטרן	משה יעקב	הרצליה	10,000
שיטריט	לוי ואורלי	פתח תקווה	11,500
שיטריט	שלום	חיפה	9,000
שילוח	אילן	תל אביב - יפו	11,000
שלום	עדי	תל אביב - יפו	3,816
שלמה	אליה	רמת גן	8,000
שמאי	אלי	באר שבע	1,080
שמחיוב כהן	דרור	ירושלים	11,500
שני	אורי	בית יצחק-שער חפר	5,000
שנער	מיכאל	קריית אונו	1,000
שרביט	יוליה	תל אביב-יפו	11,000
ששון	משה	נתניה	1,800

ערבויות שקיבלה הסיעה

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום הערבות (בש"ח)
אלוש אבן	נתאי	בית יצחק-שער חפר	100,000
אגמון	ענת	תל אביב - יפו	2,325,000
אוהב ציון	ציון	תל אביב - יפו	200,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	ישוב	סכום הערכות (בש"ח)
אלאוף	אלי	באר שבע	250,000
אלון	מזל אורית	כפר סבא	200,000
ביליה	רוברט	קיסריה	100,000
גבאי	אברהם	תל אביב - יפו	500,000
דבש	יורם	אביחיל	100,000
חרמוני	אריה יחזקאל	סביון	100,000
טיומקין	אבי	כפר שמריהו	500,000
טרלובסקי	ניר	בני ציון	150,000
כספי	אסף	רחובות	60,000
מוריס סרור	קלוד	תל אביב - יפו	50,000
משקוף	שירלי	רמת השרון	200,000
פרידן	אהוד	תל אביב - יפו	150,000
פרנקל	אדם	ירושלים	1,010,000
צח	שלומי	הרצליה	305,000
ראובני	משה	תל אביב - יפו	150,000
רקאנטי	ליאון	תל אביב - יפו	500,000
שילוח	אילן	תל אביב - יפו	150,000

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

דוח ביקורת
התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

עלה ירוק - גאה בבחירה שלי

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אוליבה	ברונו	חיפה	1,000
ארנבי	אסף	תל אביב - יפו	1,000
דוניץ	יקי	סביון	11,500
הילמן	חגי	עין עירון	11,500
כהן	איתי	ירושלים	1,000
כהן	דוד	רמת גן	2,600
לבוביץ	אורן	גבעת עדה	4,620
מהרל	ארז	תל אביב - יפו	1,000
שיף-קרן	ברקת	רמת גן	9,000
שלום	גל	רמת גן	10,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בתשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

נספח תרומות שוטף כנסת 19

התרומות שקיבלו הסיעות בתקופות השוטפות

(מ- 1,000 ש"ח ומעלה)

הליכוד- תנועה לאומית ליברלית

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אבנעים	דניאל	אור עקיבא	1,000
אבנעים	סופיה	ראשון לציון	1,000
אוחנונה	סיגל	אור עקיבא	1,000
דוד	פרטוק	באר יעקב	1,000
טלקר	אהרון	רחובות	1,000
מורן	מרום	ראשון לציון	1,000
נגאוקר	משה	באר יעקב	1,000
סטנקר	דיאנה	רמלה	1,000
עמרם	ניסים	גדרה	1,000
פזרקר	שמואל	באר יעקב	1,000

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת
התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

**חד"ש - החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (המפלגה הקומוניסטית
הישראלית וחוגי ציבור יהודים וערבים)**

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
ארטיום	דידור	חולון	1,800
ארליך	אבישי צבי	תל אביב - יפו	1,000
בן טובים	עופר	סמר	1,000
גוז'נסקי	תמר ויורם	בת ים	2,000
גריס	יוסף גריס	בענה	1,000
הרטמן	צילה	חיפה	1,150
חמדי	תאאיר	שפרעם	1,050
חמדי	ח'אלד	שפרעם	1,000
סולוד	יהודית	פתח תקווה	1,390
סטולר	מור	תל אביב - יפו	2,000
עדן	מיכל	כרמיאל	1,000
פטום	עבד וחכמת	כרמיאל	1,000
פריינד	מרדכי	פתח תקווה	1,730
תירוש	רות	כרמיאל	1,000

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת
העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה
לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
דוח ביקורת
התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

יש עתיד

שנת 2014

שם משפחה	שם פרטי	ישוב	סכום התרומה (בש"ח)
בר אשר	גדעון	מודיעין מכבים רעות	1,000
גוטסמן	מרים	כפר שמריהו	1,000
גולדברג	שי	תל אביב - יפו	1,000
גולדברג	שמעון	תל אביב - יפו	1,000
גולדמן	רם	שוהם	1,000
גזנפלד	אורן	תל אביב - יפו	1,000
גיל	זיו	רמת השרון	1,000
דה רוטשילד	נילי	תל אביב - יפו	1,000
דינשטיין	גילי	הרצליה	1,000
טוקטלי	דן	תל אביב - יפו	1,000
טיץ	יורם	רמת גן	1,000
לימון	צבי	כפר שמריהו	1,000
לימון	רחל	תל אביב - יפו	1,000
לפיד	דב	הרצליה	1,000
מורביה	מור	שדרות	1,000
מיצוניק	יעקוב	תל אביב - יפו	1,000
מלמן	רפאל	רמת גן	1,000
סרור	קלוד מוריס	תל אביב - יפו	1,000
ענתבי	שאול אזולאי	ירושלים	1,000
פתאל	אמנון	קיבוץ גזר	1,000
צחנובר	תמר	רמת השרון	1,000
רונן	מרדכי	רמת השרון	1,000
רוסק	הלנה	תל אביב - יפו	1,000
שומר	מיכל	תל אביב - יפו	1,000
שסטוביץ תמיר	אורנה	כפר שמריהו	1,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שנת 2015

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אזולאי אנטבי	שאול	ירושלים	2,300
איוב	דרור	תל אביב - יפו	2,300
אלרואי	ארז	תל אביב - יפו	2,000
אנצל	איתי	חיפה	2,300
בניש	יצחק	נתניה	1,000
גוטסמן	מרים	כפר שמריהו	2,300
גולדברג	שי	תל אביב - יפו	2,300
גולדנברג	שמעון	תל אביב - יפו	2,300
גיזנפלד	אורן	תל אביב - יפו	2,300
גיל	זיו	רמת השרון	2,300
דה רוטשילד	נילי	תל אביב - יפו	2,300
דינשטיין	גילי	הרצליה	2,300
טוקטלי	דן	תל אביב - יפו	2,300
טיץ	יורם	רמת גן	2,300
יקותיאל	שחר	תל אביב - יפו	2,000
כנען	משה	רמת השרון	1,000
לוי מיצוניק	דנה	כפר שמריהו	2,300
לימון	צבי	כפר שמריהו	2,300
לימון	רחל	תל אביב - יפו	2,300
מיצוניק	יעקב	תל אביב - יפו	2,300
מלמן	רפאל	רמת גן	2,300
סרור	קלוד מוריס	תל אביב - יפו	2,100
פתאל	אמנון	קיבוץ גזר	2,300
צוקרמן	רון	תל אביב - יפו	2,300
צחנובר	תמר	רמת השרון	2,300
קרני	יגאל	תל אביב - יפו	2,300
רוןן	מרדכי	רמת השרון	2,300
רוסק	הלנה	תל אביב - יפו	2,300
רינגלר	סטיב	תל קציר	1,800
שביט	רפי	מגדל העמק	1,000
שדה	אברהם	רחובות	1,000
שומר	מיכל	תל אביב - יפו	2,300
שסטוביץ טמיר	אורנה	כפר שמריהו	2,300

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

ישראל ביתנו

שנת 2013

שם משפחה	שם פרטי	ישוב	סכום התרומה (בש"ח)
ג'ולי	יצחק	קיסריה	1,500
כהן	אהרון	עפולה	2,000

שנת 2014

שם משפחה	שם פרטי	ישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אולימבוב	סטניסלב	בת ים	1,000
גנין	אירנה	בת ים	1,000
חלבי	ויסאם	דלית אל כרמל	1,000

שנת 2015

שם משפחה	שם פרטי	ישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אבוחצירא	יוסף	בני ברק	2,000

דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15
 דוח ביקורת
 התשע"ז-2016

שם הדוח:

מסגרת הפרסום:
 שנת פרסום:

מרצ**שנת 2013**

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
ארד	יואב	חד-נס	2,300
בן בסט	יוסף	אזור	1,000
גילאון	אילן	אשדוד	1,118
גלאון	זהבה	פתח תקווה	2,300
גריץ	וורן אנטוני	הרצליה	2,100
זנדברג	תמר	תל אביב - יפו	2,300
טריינין	רני	בית ניר	1,709
לכטר	רות	תל אביב - יפו	1,000
מחרוק	חיה	קריית טבעון	1,150
נבון	עודד	שואבה	1,540
פיין	יוחנן	חולון	1,000
פריג'	אמנה	כפר קאסם	2,300
פרידמן	ירון	תל אביב - יפו	2,200
רבינוביץ	דוד	תל אביב - יפו	1,000
רוזין	מיכל	פתח תקווה	2,300
רוטנברג	יואב יצחק	חיפה	1,000
רשף	צלי	ירושלים	2,000
שפורר	דוד	ירושלים	1,000
שרתיאל	אנה יוספינה	קריית אונו	1,200

שנת 2014

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אדמי	יעל	סביון	1,000
אושרוב	נילי	תל אביב - יפו	1,000
אפרתי	עודד גרשון	קריית טבעון	1,000
אתרוג סטיבה	אורה	סביון	1,000
בוכר אגסי	יהודית	הרצליה	1,000
בוקצין	חנה	תל יצחק	1,000
בן טובים	עופר	סמר	1,000
ברדין	הלל	ירושלים	1,000
גולן גילד	גליה	רעננה	1,000
דיין	רות	תל אביב - יפו	1,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
הוכברג	אורי	מדרשת בן גוריון	1,000
הרסגור	עילאי	כפר סבא	1,000
ויזנפלד	מרים	יהוד-מונוסון	1,000
וינקלר	אדית	תל אביב -יפו	1,000
וינשטין	שמעון	תל אביב -יפו	1,000
ויסברג	פיליס	תל אביב -יפו	1,000
ויסקופר	גלית	הרצליה	1,000
וקסלר	הגר	חיפה	1,000
זליכה	יצחק צחי	רמת גן	1,000
טריינין	רני	בית ניר	1,000
נוי	אלי	תל אביב -יפו	1,000
נוסבאום	גנט שרה	קריית אונו	1,000
ניסימוב	רג'ינה	תל אביב -יפו	1,000
פיגלרס	לולה	להב	1,000
פיין	יוחנן	חולון	1,000
פרומצנקו	דן	סביון	1,000
פריג'	אמנה	כפר קאסם	1,000
פתיר	אסף	תל אביב -יפו	1,000
קומאי	עודד	תל אביב -יפו	1,000
קורץ	דוד	בית זית	1,000
קנדל	יעקב	להבות הבשן	1,000
קנדל	יהודית	להבות הבשן	1,000
קנדל	יורם	להבות הבשן	1,000
קפון	אילן	תל אביב -יפו	1,000
קרוין	מתתיהו	הוד השרון	1,000
קרן	גלעד	רעננה	1,000
קרן	רינה	כפר מנחם	1,000
קרפול בורק	נחמה	תל אביב -יפו	1,000
ברוך רון	מהרטה	תל אביב -יפו	1,000
שגיא	ליאור	הרצליה	1,000
שוב	אסף	גני עם	1,000
הר אבן	מרדכי	גן שמואל	1,000
שמיר	עופר יגאל	תל אביב -יפו	1,000
שפורר	אגנס	ירושלים	1,000
שפירא	רות	רעננה	1,000
תאני	ניצן	ירושלים	1,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונית הסייעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבוניות השוטפים של הסייעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016

ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה

שנת 2013

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
סלואטסקי	גואל	בית שמש	2,000

שנת 2014

שם משפחה	שם פרטי	יישוב	סכום התרומה (בש"ח)
אסרף	אביבית	ירושלים	1,000
כהן	אבישג	אלעד	1,000
בן ססי	יעקב	ירושלים	1,000
לחיאני	רויטל	אלעד	1,000
לחיאני	נהוראי	צפת	1,000

שם הדוח: דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים ודין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת התשע עשרה לתקופה 1.2.13 עד 31.12.14 ולתקופה 1.1.15 עד 31.3.15

מסגרת הפרסום: דוח ביקורת

שנת פרסום: התשע"ז-2016